

अथ बालकः शरीरेण बुद्ध्या च वर्द्धितुमारभे अपरञ्च स इत्याथेलो ८०
वंशीयलोकानां समीपे यावन्न प्रकटीभूतस्त्वावत्प्रान्तरे न्यवसत् ।

१ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ युषफै। वैतल्हिहिम् पुरायानं खोष्टजम् ८ खर्गीयद्रुतैर्मेषपानां समीपे तज्जन्मा-
स्थानं १५ मेषपालकैरन्येभ्यस्तस्य व्यतीकरणं २१ खोष्टस्य लकवेदनं २२
मरियमः शुचिता २५ शिमियोनः कथा २६ हन्नाचरिचं ४० खोष्टस्य वर्द्धनं ४१
बाल्ये बयसि पण्डितैः सह खोष्टस्य प्रज्ञोत्तरे च ।

अपरञ्च तस्मिन् काले राज्यस्य सर्वेषां लोकानां नामानि लेखयि- १
तुम् अगस्तकैसर आज्ञापयामास तदनुसारेण कुरणीयनामनि सुरिया- २
देशस्य शायके सति नामलेखनं प्रारभे । अतोहेतो नाम लेखितुम् सर्वे ३
जनाः स्वीयं स्वीयं नगरं जप्सुः । तदानीं युषफ् च नाम लेखितुं वाग्- ४
दत्तया स्वभार्यया गर्भवत्या मरियमा सह स्वयं दायूदः सजातिवंश इति ५
कारणाद् गालीलप्रदेशस्य नामिरित् नगराद् यिज्जदाप्रदेशस्य वैतल्हिहि-
माख्यं दायूदनगरं जगाम । अन्यच्च तत्र स्थाने तयोस्तिष्ठतोः सतो मरि- ६
यमः प्रसूतिकाल उपस्थिते सा तं प्रथममुतं प्राप्नोष्ट । किन्तु तस्मिन् वास- ७
गृहे स्थानाभावाद् बालकं वस्त्रेण वेष्टयित्वा गोशालायां स्थापयामास ।

अनन्तरं यो यो मेषपालकः स्वभेषव्रजरक्षायै तत्प्रदेशे स्थित्वा रजन्यां ८
प्रान्तरे पर्यायानुक्रमेण प्रहरिणः कर्म करोति तेषां समीपं परमेश्वरस्य
दूत आगत्योपतस्थौ ; तदा चतुष्यार्धे परमेश्वरस्य तेजसः प्रकाशितत्वात् ९
तेति शशङ्किरे । तदा स दूत उवाच मा भैष्ट पश्यताद्य दायूदःपुरे युष्मन्नि- १०
मित्तं ज्ञाता प्रभुः खोष्टोऽजनिष्ट । सर्वेषां लोकानां महानन्दजनकम् ११
इमं मङ्गलवृत्तान्तं युष्मान् ज्ञापयामि । यूयं (तत्स्थानं गत्वा) वस्त्रवेष्टितं १२
तं बालकं गोशालायां शयानं द्रक्ष्यथ युष्मान् प्रतीतिचिह्नं भविष्यति ।
दूत इमां कथां कथितवति तत्राकस्मात् स्वर्गीयाः श्रुत्वा आगत्य कथाम् १३
इमां कथयित्वेश्वरस्य गुणानन्ववादिषुः । यथा

१४ सर्वोर्द्ध्वेश्वरस्यैव महिमा सम्प्रकाशतां ।

शान्तिर्भूयात् पृथिव्यास्तु नराणां मङ्गलं भवेत् ।

१५ ततःपरं तेषां सन्निधे द्रुतगणे स्वर्गं गते मेषपालकाः परस्परम् श्रवो-
चन् आगच्छत प्रभुः परमेश्वरो यां घटनां ज्ञापितवान् तस्य याथार्थ्यं
१६ ज्ञातुं वयमधुना वैतलिहिम् पुरं यामः । पश्चात् ते त्रूणं ब्रजित्वा मरियम्
१७ युषफं गोशालायां शयानं बालकञ्च ददृशुः । इत्थं दृष्ट्वा बालकस्यार्थं प्रोक्तां
१८ सर्व्वकथां ते प्रचारयाञ्चक्रुः । ततो ये लोका मेषरक्षकाणां वदनेभ्यस्तां
१९ वाक्तां शृश्रुवुस्ते महाश्वर्थं भेनिरे । किन्तु मरियम् एतत्सर्व्वघटनानां
२० तात्पर्य्यं विविच्य मनसि स्थापयामास । तत्पश्चाद् दूतविज्ञप्तानुरूपं श्रुत्वा
दृष्ट्वा च मेषपालका ईश्वरस्य गुणानुवादं धन्यवादञ्च कुर्वाणाः परावृत्य
ययुः ।

२१ अथ बालकस्य लक्कडेनकालेऽष्टमदिवसे समुपस्थिते तस्य गर्भस्थितिः
पूर्वं स्वर्ग्यदूतो यथाज्ञापयत् तदनुरूपं ते तन्नामधेयं योशुरिति चक्रिरे ।
२२ ततःपरं मुसालिखितव्यवस्थाया अनुसारेण मरियमः शूचित्वकाल
२३ उपस्थित 'प्रथमजः सर्व्वः पुरुषसन्तानः परमेश्वरे समर्प्यतां,' इति परमे-
२४ श्वरस्य व्यवस्थाया योशुं परमेश्वरे समर्पयितुम् एवं शास्त्रीयविध्युक्तं कपोतद्वयं
पारावतशावकद्वयं वा बलिं दातुं ते तं गृहीत्वा धिरूशालमम् आययुः ।
२५ धिरूशालमपुरनिवासी शिमियोन् नामा धार्मिक एक आसीत् स
२६ इस्त्रायेलः सान्वनामपेक्ष्य तस्यै किञ्च पवित्र आत्मा तस्मिन्नाविर्भूतः । अपरं
प्रभुना परमेश्वरेणाभिषिक्तं त्रातारं दृष्ट्वा त्वं न मरियसीति वाक्यं पवित्रेण
२७ आत्मना तस्मै प्राकथ्यत । अपरञ्च यदा योशोः पिता माता च तदर्थं व्यवस्था-
२८ नुरूपं कर्म कर्त्तुं तं मन्दिरम् आनिन्यतुस्तदा शिमियोन् आत्मन आक-
२९ र्षणेन मन्दिरमागत्य तं क्रोडे निधाय ईश्वरस्य धन्यवादं कृत्वा कथया-
मास । यथा

३० हे प्रभो तव दासेयं निजवाक्यानुसारतः ।

ददानीन्नु सकल्याणे भवता संविष्टज्यताम् ।

३१ यतः सकलदेशस्य दीप्तये दीप्तिरूपकं ।

इस्त्रायेलीयलोकस्य महौगौरवरूपकं ।

३२ य चायकं जनानान्तु समुखे त्वमजीजनः ।

स एव विद्यतेऽस्माकं भ्रुवं नयनगोचरे ।

तदानीं तेनोक्ता एताः सकलाः कथाः श्रुत्वा तस्य माता युषप् च ३३
विस्मयं मेनाते । ततः परं शिमियोन्तेभ्य आश्लिषेदत्वा तन्मातरं मरिचमम् ३४
उवाच पश्य दृष्टायेलो वंशमध्ये बहूनां पातनाद्योत्पापनाय च तथा विरोध-
पाचं भवितुम् एवं बहूनां गुप्तमनोगतानां प्रकटीकरणाय बालकोऽयं ३५
निधुक्तोऽस्ति । तस्मात् तवापि प्राणाः शूलैर्न व्यस्यन्ते ।

अपरञ्च आश्वरस्य वंशीयफिनुयेलो दुहिता हन्नाख्या अतिजरती ३६
भविष्यद्वादिन्येका या विवाहात् परं सप्त वत्सरान् पत्या सह न्यवसत् ततो
विधवा भूत्वा चतुरशीतिवर्षवयःपर्यन्तं मन्दिरे स्थित्वा प्रार्थनापवासै ३७
र्दिवानिशम् ईश्वरम् असेवत सापि स्त्री तस्मिन् समये मन्दिरमागत्य पर-
मेश्वरस्य धन्यवादं चकार, एवं यिरूशालम् पुरवासिनो यावन्तो लोका ३८
•मुक्तिमपेक्ष्य स्थितास्तान् यीशोर्वृत्तान्तं ज्ञापयामास । इत्थं परमेश्वरस्य ३९
व्यवस्थानुसारेण सर्वेषु कर्मसु कृतेषु तौ पुनश्च गालीलौ नासिरित् नामकं
निजनगरं प्रतस्थति ।

तत्पश्चाद् बालकः शरीरेण वृद्धिमेत्य ज्ञानेन परिपूर्णं आत्मना शक्ति- ४०
मांश्च भवितुमारेभे तथा तस्मिन् ईश्वरानुग्रहे बभूव ।

तस्य पिता माता च प्रतिवर्षं निस्तारोत्सवसमये यिरूशालमम् अग- ४१
च्छताम् । अपरञ्च यीशो दादशवर्षवयस्के सति तौ पर्यसमयस्य रीत्यनु- ४२
सारेण यिरूशालमं गत्वा पार्वणं सम्पाद्य पुनरपि व्याघुष्य यातः किन्तु ४३
यीशुर्बालको यिरूशालमे तिष्ठति युषप् तन्माता चैतद् अविदित्वा स
सङ्गिभिः सह विद्यते, एतच्च बुद्ध्या दिनैकगम्यमार्गं अगमत् । किन्तु शेषे ४४
ज्ञातिबन्धूनां समीपे मृगयित्वा तदुद्देशमप्राप्य तौ पुनरपि यिरूशालमं ४५
परावृत्त्यागत्य तं मृगयाञ्चक्रतुः । अथ दिनत्रयात् परं पण्डितानां मध्ये ४६
तेषां कथाः शृण्वन्तं तत्त्वं पृच्छन्तश्च मन्दिरे समुपविष्टं तं तौ ददृशतुः ।
एवं तस्य बुद्ध्या प्रत्युत्तरैश्च सर्वे श्रोतारो विस्मयमापद्यन्ते । तादृशं दृष्ट्वा ४७

४८ तस्य जनको जननी च चमचक्रतुः किञ्च तस्य माता तमवदत् हे पुत्र
 कथमावां प्रतीत्यं समाचरस्वम् पश्य तव पिताहञ्च शोकाकुलौ सन्तौ
 ४९ त्वामन्विच्छावः स्म। ततः सोवदत् कुतोमाम् अन्वैच्छतं पितुर्गृहे मया
 ५० स्थातव्यम् एतत् किं युवाभ्यां न ज्ञायते? किन्तु तौ तस्यैतदाक्यस्य तात्पर्यं
 ५१ बोद्धुं नाशक्नुतां । ततः परं स ताभ्यां सह नासिरितं गत्वा तयो वंशीभूत
 ५२ स्तस्यौ किन्तु सर्वा एताः कथास्तस्य माता मनसि स्थापयामास । अथ
 योशो बुद्धिः शरीरञ्च तथा तस्मिन् ईश्वरस्य मानवानाञ्चानुग्रहे वर्द्धितुम्
 आरेभे ।

२ छतीयोध्यायः ।

१ योहन् द्वारा प्रचारो मञ्जनञ्च १५ खीष्टार्थं तस्य साध्यदानं १८ योहन्ः कारा-
 बन्धनं २१ खीष्टस्य मञ्जनं २२ खीष्टस्य वंशश्रेणी च ।

१ अनन्तरं तिविरियकैसरस्य राजत्वस्य पञ्चदशे वत्सरे मति यदा
 पन्तियपिलातो धिक्कदादेशाधिपति हेरोद् तु गालीलप्रदेशस्य राजा
 फिलिप्नामा तस्य भ्राता तु दत्तरियायास्लीखानीतिप्रदेशस्य च राजा-
 २ सीत् एवं लुमानीयनामा अक्विलीनीदेशस्य राजामीत्, एवं हनान् किय-
 फाश्चेमौ प्रधानयाजकावास्तां तदानीं मिखरीयस्य पुत्राय योहन्ने मध्ये
 ३ प्रान्तरम् ईश्वरस्य वाक्ये प्रकाशिते मति स यद्दन् उभयतटस्यप्रदेशान् समेत्य
 पापमेवचनार्थं मनःपरावर्त्तनस्य चिह्नरूपं यन्मञ्जनं तदीयाः कथाः सर्वत्र
 ४ प्रचारयितुमा रेभे । यिशायियभविष्यद्वक्तृग्रन्थे यादृशी लिपिरास्ते यथा

५ परमेशस्य पन्थानं परिष्कुत सर्वतः ।

तस्य राजपथश्चैव समानं कुरुताधुना ।

कारिष्यन्ते समुच्छ्रायाः सकला निम्नभूमयः ।

कारिष्यन्ते नताः सर्वे पर्वताश्चोपपर्वताः ।

६ कारिष्यन्ते च या वक्रास्ताः सर्वाः सरलाः किल ।

कारिष्यन्ते समानास्ता या उच्चनीचभूमयः ।

ईश्वरेण कृतं जाणं द्रक्ष्यन्ति सर्वमानवाः ।

प्रान्तरे वै त्विदं वाक्यं वदतः कस्यचिद् रवः ।

ये ये लोका मञ्जनाथं वहिराययुस्तान् सोवदत् रे रे सर्प- ७
 वंशा आगामिनः कोपात् पलायितुं युष्मान् कश्चेतयामास ? तस्माद् ८
 इन्द्राहिम् अस्माकं पिता कयामीदृशीं मनोभिर्न कथयित्वा यूयं मनः
 परिवर्त्तनयोग्यं फलं फलतः, युष्मानहं ययार्थं वदामि पाषाणेभ्य
 एतेभ्य ईश्वर इन्द्राहीमः सन्तानोत्पादने समर्थः । अपरञ्च तद्गमूलेऽधु- ९
 नापि परशुः संलग्नोस्ति यस्तरुहृत्तमं फलं न फलति स द्विद्यतेऽग्नौ
 निक्षिप्यते च । तदानीं लोकास्त पप्रच्छुस्वर्हि किं कर्त्तव्यमस्माभिः ? ततः १०
 सोवादीत यस्य द्वे वसने विद्येते स वस्त्रहीनाथैकं वितरतु किञ्च यस्य खाद्य ११
 द्रव्यं विद्यते सोपि तथैव करोतु । ततः परं करमञ्चायिनो मञ्जयितुम् १२
 आगत्य पप्रच्छुः हे गुरो किं कर्त्तव्यमस्माभिः ? ततः सोकथयत् निरूपिता- १३
 दधिकं बलान्न गृह्णीत । अनन्तरं सेनागण एत्य पप्रच्छ किमस्माभिर्वा १४
 कर्त्तव्यम् ततः सोभिदधे कस्य कामपि हानिं मा कार्ष्णं तथा मृषापवादं
 मी कुरुत एवं निजवेतनेन सन्तुष्य तिष्ठत ।

अपरञ्च लोका अपेक्षया स्थित्वा सर्वेपीति मनोभिर्वितर्कयाञ्चक्रुः, योहन्- १५
 यम् अभिषिक्तस्वाता न्वेति ? तदा योहन् सर्वान् व्याजहार जलेऽहं युष्मान् १६
 मञ्जयामि सत्यं किन्तु यस्य पादुकाबन्धनं मोचयितुमपि न योग्योस्मि
 तादृश एको भेत्ता गुरुतरः पुमान् एतिस युष्मान् वज्रिरूपे पवित्र आत्मनि
 मञ्जयिष्यति । अपरञ्च तस्य हस्ते पूरुषे आसी सस्त्रस्थानि शुद्धरूपं प्रस्फोव्य १७
 गोधूमान् सर्वान् भाण्डागारे संग्रहीष्यति किन्तु वृषाणि सर्वाण्यनिर्वाण-
 वज्रिना दाहयिष्यति । योहन् उपदेशेनेत्यं नानाकथा लोकानां समक्षं १८
 प्रचारयामास ।

अपरञ्च हेरोद् राजा फलिपुनासः सहोदरस्य भार्याया हेरोदि- १९
 याया अथ तथान्यानि यानि यानि कुकर्माणि कृतवान् तदधिकं च यो- २०
 हना तिरस्कृतो भूत्वा तं कारागारे बद्धा कुकर्माणां चकार ।

ततः पूर्वं यस्मिन् समये सर्वे योहना मञ्जितास्तदानीं धीशुरप्या- २१
 गत्य मञ्जितः । तदनन्तरं तेन प्रार्थिते मेघद्वारं मुक्तं तस्माच्च पवित्र आत्मा २२

- मूर्तिमान् भूत्वा कपोतवत् तदुपर्यवहरोह, एवं त्वं मम प्रियः पुत्रस्त्वयि
 २३ मम परमः सन्तोष इत्याकाशवाणी बभूव । तदानीं यीशुः प्रायेण त्रिश-
 २४ द्वषवयस्क एवं लौकिकज्ञाने स युषफः पुत्रो युषफ् हेत्यः पुत्रो हेली
 मत्तहः पुत्रो मत्तह् लेत्यः पुत्रो लेवो मल्क्यः पुत्रो मल्की र्यान्यः पुत्रो
 २५ यानी र्युषफः पुत्रः । युषफ् मथ्यः पुत्रो मथीः आमोसः पुत्र आमोस् नाजमः
 २६ पुत्रो नाजम् हिस्ल्यः पुत्रो हिस्ली नैग्यः पुत्रः । नगी मातः पुत्रो मात्
 मथ्यः पुत्रो मथीः शिम्यः पुत्रः शिमो र्युषफः पुत्रो युषफ् यिज्जदाः पुत्रः ।
 २७ यिज्जदा योहनाः पुत्रो योहना रिसेः पुत्रो रिमिः सिस्वाविल् पुत्रः
 २८ सिस्वाविल् शियल्तीयल् पुत्रः शियल्तीयल् नेर्यः पुत्रः । नेरी मल्क्यः
 पुत्रो मल्कीः अद्दाः पुत्रो अद्दीः कोषमः पुत्रः कोषम् अल्लादमः पुत्रो
 २९ अल्लादम् एरः पुत्रः । एर् योसेः पुत्रो योसिः इलीयिसिरः पुत्र इलीयि-
 ३० सिर योरमः पुत्रो योरम् मत्तहः पुत्रो मत्तह् लेत्यः पुत्रः । लेवोः शिमि-
 योनः पुत्रः शिमियोन् यिज्जदाः पुत्रो यिज्जदा युषफः पुत्रो युषफ्
 ३१ योननः पुत्रो योनन् इलीयाकीमः पुत्रः । इलियाकीम् मलियः पुत्रो
 मलिय मिननः पुत्रो मिनन् मत्तताः पुत्रो मत्तता नाथनः पुत्रो नाथन्
 ३२ दायूदः पुत्रः । दायूद् यिशयः पुत्रो यिशय अवेदः पुत्र अवेद् वोयमः पुत्रो
 ३३ वोयस् सल्मेनः पुत्रः सल्मेन् नहशोनः पुत्रः । नहशोन् अक्कीनादवः पुत्रो
 अक्कीनादव् अरमः पुत्रो अरम् हिस्रोणः पुत्रो हिस्रोण् फारिसः पुत्रः
 ३४ फारिस् यिज्जदाः पुत्रः । यिज्जदा याकुवः पुत्रो याकुव् इस्हाक् पुत्र
 इस्हाक् इब्राहीमः पुत्र इब्राहीम् तिरहः पुत्रस्तिरह नाहोरः पुत्रः ।
 ३५ नाहोर शिरूगः पुत्रः शिरूग् रियूः पुत्रो रियूः पिलिगः पुत्रः पिलिग्
 ३६ एविरः पुत्र एविर् शालहः पुत्रः । शालह् कैननः पुत्रः कैनन् अर्फक्सदः
 पुत्रः अर्फक्स् शामः पुत्रः शाम् नोहः पुत्रो नोहो लामिकः पुत्रः ।
 ३७ लामिक् मिथूशिलहः पुत्रो मिथूशिलह् हनोकः पुत्रो हनोक् यिरिदः
 ३८ पुत्रो यिरिद् महलल्लियेल् पुत्रो महलल्लियेल् कैननः पुत्रः । कैनन
 इनोशः पुत्र इनोश् शेत् पुत्रः शेत् आदमः पुत्र आदम् ईश्वरस्य पुत्रः ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ शैतान्द्वारा लोहस्य परीक्षा १४ तेन प्रचारारम्भनं १६ अश्विभूतत्याजनं १८
पितरस्य अश्वारोग्यकरणं ४० नानाविधरोग्यारोग्यकरणञ्च ।

ततःपरं यीशुः पवित्रेण आत्मना पूर्णः सन् यद्दैननद्याः परावृत्य १
आत्मना प्रान्तरं नीतः सन् चत्वारिंशद्दिनानि यावत् शैताना परीक्षितोभूत्
किञ्च तानि सर्वदिनानि भोजनं विना स्थितत्वात् काले पूर्णे स लुधित- २
वान् । ततः शैतानागत्य तमवदत् त्वं चेदीश्वरस्य पुत्रस्त्वर्हि प्रस्तरानेतान् ३
आज्ञया पूषान्कुरु । तदा यीशुरुवाच लिपिरीदृशी विद्यते मनुजः केवलेन ४
पूषेन न जीवति किन्त्वोश्वरस्य सर्वाभिराज्ञाभिर्जीवति । तदा शैतान् ५
तमुच्चं पर्वतं नीत्वा निमिषैकमध्ये जगतः सर्वराज्यानि दर्शितवान् । पश्चात् ६
तमवादीत् सर्वम् एतद् राज्यस्य विभवं प्रतापञ्च सर्वं तुभ्यं दास्यामि तन्
मयि समर्पितमास्ते यं प्रति ममेच्छा जायते तस्मै दातुं शक्नोमि त्वं चेन्मां ७
भजसे तर्हि सर्वमेतत् तवैव भविष्यति । तदा यीशुस्तं प्रत्युक्तवान् दूरी भव ८
शैतान् लिपिरास्ते निजं प्रभुं परमेश्वरं भजस्व केवलं तेमेव सेवस्व च ।
अथ शैतान् तं यिहृशालमं नीत्वा मन्दिरस्य चूडाया उपरि समुपवेश्य ९
जगाद त्वं चेदीश्वरस्य पुत्रस्त्वर्हि स्थानादितो लम्पित्वाधः पत यतो १०
लिपिरास्ते

आज्ञापरिचयति स्वीयान् दूतान् स परमेश्वरः ।

११ रक्षितुं सर्वमार्गैर्त्वां तेन लक्षणे यथा ।

न लगेत् प्रस्तराद्यातस्त्वां धरिष्यन्ति ते तथा ।

तदा यीशुना प्रत्युक्तम् इदमप्युक्तमस्ति त्वं स्वप्रभुं परेशं मा परीक्षस्व । १२
पश्चात् शैतान् सर्वपरीक्षां समाप्य क्षणान्तं त्यक्त्वा ययौ । १३

तदा यीशुरात्मप्रभावात् पुनर्गालीलप्रदेशं गतस्तदा तत्सुख्यातिश्चतु- १४
र्दिशं व्यानञ्च । एवं स तेषां भजनगृहेषु उपदिश्य सर्वैः प्रशंसितो बभूव । १५

अथ स स्वपालनस्थानं नासिरितपुरमेत्य विश्रामवारे स्वाचाराद् भजन १६
गेहं प्रविश्य पठितुमुत्तस्यौ । ततो यिशायिभविष्यद्वादिनः पुस्तके १७

तस्य करदत्ते सति तत् पुस्तकं विस्तार्य यत्र वक्ष्यमाणानि वचनानि
सन्ति तत्स्थानं प्राप्य पपाठ ।

१८ आत्मा तु परमेशस्य ममोपरि हि विद्यते ।

दरिद्रेषु सुसंवादं वक्तुं मां सोमिषिकवान् ।

१९ भग्नान्तःकरणाल्लोकान् सुखस्थान् कर्त्तुमेव च ।

वन्दीकृतेषु लोकेषु मुक्तेर्घोषयितुं वचः ।

नेत्राणि दातुमन्धेभ्यस्तातुं बद्धजनानपि ।

परेशानुग्रहे कालं प्रचारयितुमेव च ।

सर्वैतत्करणार्थाय मामेव प्रहिणोति सः ॥

१० ततः पुस्तकं बद्धा परिचारकस्य हस्ते समर्थं चासने समुपविष्टः । ततो

भजनगृहे यावन्तो लोका आसन् ते सर्वेऽनन्यदृष्ट्या तं विलुलोकिरे ।

२१ अनन्तरम् अद्यैतानि सर्व्याणि लिखितवचनानि युष्माकं मध्ये सिद्धानि स

२२ इमां कथां तेभ्यः कथयितुमारभे । ततः सर्वे तस्मिन् अन्वरज्यन्त किञ्च तस्य

मुखान्निर्गताभिरनुग्रहस्य कथाभिश्चमत्कृत्य कथयामासुः किमयं युष्मकः

२३ पुत्रो न ? तदा सोवादीद् हे चिकित्सक स्वमेव स्वस्थं कुरु कफर्नाड्भिमि

यद्यत् कृतवान् तदश्रौम ताः सर्वाः क्रिया अत्र स्वदेशे कुरु कथामेतां यूय-

२४ मेवावश्यं मां वदिष्यथ । पुनः सोवादीद् युष्मानहं यथार्थं वदामि कोपि

२५ भविष्यद्वादी स्वदेशे सत्कारं न प्राप्नोति । अपरञ्च यथार्थं वच्मि एलियस्य

जीवनकाले यदा सार्द्धचितयवर्षाणि यावद् जलदप्रतिबन्धात् सर्वस्मिन्

देशे महादुर्भिक्षम् अजनिष्ट तदानोम् इस्त्रायेलो देशस्य मध्ये बह्वो विधवा

२६ आसन्, किन्तु सीदोनप्रदेशीयसारिफतपुरनिवासिनीम् एकां विधवां

२७ विना कस्याश्चिदपि समीपे एलियः प्रेरितो नाभूत् । अपरञ्च इलीशभवि-

ष्यदादिविद्यमानताकाले इस्त्रायेल् देशे बहवः कुष्ठिन आसन् किन्तु सुरीय-

२८ देशोऽयं नामन् कुष्ठिनं विना कोप्यन्तः परिष्कृतो नाभूत् । इमां कथां

२९ श्रुत्वा भजनगृहस्थिता लोकाः सकाधम् उत्थाय नगरात्तं वहिष्कृत्या यस्य

शिखरिण उपरि तेषां नगरं स्थापितमास्ते तस्मान्निक्षेपुं तस्य शिखरं तं ३०
निन्युः किन्तु स तेषां मध्यादपसृत्य स्थानान्तरं जगाम ।

ततःपरं यीशु गीलील् प्रदेशीयकर्फर्नाहम्ननगर उपस्थित्य विभ्राम- ३१
वारे लोकानुपदेष्टुम् आरब्धवान् । एवं तदुपदेशात् सर्वे चमच्चक्रु र्द्यत- ३२
स्तस्य कथा गुरुतरा आसन् । तदानीं तद्भजनगेहस्थितोऽमेध्यभृतयस्त ३३
एकोजन उच्चैः कथयामास हे नासिरीययीशोऽस्मान् त्यज, त्वया सहा- ३४
स्माकं कः सम्बन्धः ? किमस्मान् विनाशयितुमायासि ? त्वमीश्वरस्य पवित्रो
लोक एतदहं जानामि । तदा यीशुस्तं तर्जयित्वावदत् मौनी भव इतो ३५
वह्निर्भव ततः सोमेध्यभृतस्तं मध्यस्थाने पातयित्वा किञ्चिदप्यहिंसित्वा
तस्माद् वह्निर्गतवान् । ततः सर्वे लोकाश्चमत्कृत्य परस्परं वक्तुमारेभिरे ३६
कोथं चमत्कारः एष प्रभावेन पराक्रमेण चामेध्यभृतान् आश्चापयति
तेनैव ते वह्निगच्छन्ति । अनन्तरं चतुर्दिकस्त्रदेशान् तस्य सुख्याति ३७
व्याप्नोत् ।

तदनन्तरं स भजनगेहाद् वह्निरागत्य शिमोनो निवेशनं प्रविवेश ३८
तदा तस्य श्वश्रूज्वरेणात्यन्तं पीडितासीत् एवं शिष्यास्तदर्थं तस्मिन्
विनयं चक्रुः । ततः स तस्याः समीपे स्थित्वा ज्वरं तर्जयामास तेनैव तां ३९
ज्वरोऽत्याचीत् ततः सा तत्क्षणम् उत्थाय तान् सिषेवे ।

अथ सूर्यास्तकाले स्वेषां ये ये जना नानारोगैः पीडिता आसन् ४०
लोकास्तान् यीशोः समीपम् आनिन्युः ; तदा स एकैकस्य गात्रे करमर्पयित्वा
तानरोगान् चकार । ततो भृता बह्वभ्या निर्गत्य चीत्शब्दं कृत्वा च बभा- ४१
षिरे त्वमीश्वरस्य पुत्रोऽभिषिक्तत्राता ; किन्तु सोभिषिक्तत्रातेति विविदुः ;
एतस्मात् कारणात् तान् तर्जयित्वा तद्वक्तुं निषिषेध । अपरञ्च प्रभाते सति ४२
स विजनस्थानं प्रतस्थे पश्चाद् जनास्तमन्विच्छन्तस्तन्निकटं गत्वा स्थाना-
न्तरगमनार्थं तमन्वहन् । किन्तु स तान् जगाद, ईश्वरीयराज्यस्य ४३
सुसंवादं प्रचारयितुम् अन्यानि पुराण्यपि मया यातव्यानि यत् तद-
र्थमेव प्रेरितोऽहं । अथ गाळीलो भजनगेहेषु स उपदिदेश । ४४

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ अनेकसत्त्वधरणं १२ कुष्ठिनः परिष्कारणं १३ पञ्चाघातिनः स्वास्थ्यकरणं पाप-
मर्षणं २० मयीनाम्न आकानम् तदुमेहे भोजनं २२ अनुपवासकारणनिर्णयश्च ।

- १ अनन्तरं यीशुरेकदा गिनिमिरित् हृदस्य तीरं उत्तिष्ठति, तदा लोका
- २ ईश्वरीयकथां श्रोतुं तदुपरि प्रपतिताः । तदानीं स हृदस्य तीरसमीपे
- नैदयं ददर्श किञ्च मत्स्यापजीविनो नावं विहाय जालं प्रचालयन्ति ।
- ३ ततस्तयोर्द्वयो र्मध्ये शिमेनो नावमारुह्य तीरात् किञ्चिद्दूरं यातुं तस्मिन्
- ४ विनयं कृतवान् एवं नौकायामुपविश्य लोकान् प्रोपदिष्टवान् । पश्चात् तं
- प्रस्तावं समाप्य स शिमेनं व्याजहार गभीरं जलं गत्वा मत्स्यान् धर्तुं जालं
- ५ निक्षिप । ततः शिमेनं बभाषे हे गुरो यद्यपि वयं कृत्स्नां यामिनीं परि-
- ६ श्रम्य मत्स्यैकमपि न प्राप्तास्तथापि भवतो निदेशतो जालं क्षिपाम । अथ जाले
- ७ क्षिप्ते बह्वन्तस्तपतनाद् आनायः प्रकिन्नः । तस्माद् उपकर्तुम् अन्यनौस्थान्
- सङ्गिन आख्यातुम् इङ्गितेन समाह्वयन् ततस्त आगत्य मत्स्यै नैदयं प्रपूर-
- ८ यामासु र्थेनैदयं प्रमंक्तम् । तदा शिमेन पितरस्तद् विलोक्य यीशेस्व-
- रणयोः पतित्वा हे प्रभोहं पापो नरो मम निकटाद् यातु भवान्
- ९ इति कथितवान् । यतो जाले पतितानां मत्स्यानां यूयात् शिमेन
- तत्सङ्गिनश्च चमत्कृतवन्तः । एवं शिमेनः सहकारिणौ सिबदेः पुत्रौ
- १० याकुब योहन् चेनौ तादृशौ बभूवतुः । तदा यीशुः शिमेनं जगाद
- ११ मा भैषीरद्यारभ्य त्वं मनुष्यधरो भविष्यसि । अनन्तरं सर्व्वासु नौषु तीरम्
- आनीतासु ते सर्वान् परित्यज्य तस्य पश्चाद्गामिनो बभूवुः ।
- १२ ततः परं यीशौ कस्मिंश्चित् पुरे तिष्ठति जन एकः सर्व्वाङ्गकुष्ठस्तं
- विलोक्य तस्य समीपे न्युजः पतित्वा सविनयं वक्तुमारभे हे प्रभो यदि
- १३ भवानिच्छति तर्हि मां परिष्कर्तुं शक्नोति । तदानीं स पाणिं प्रसार्य
- तदङ्गं स्पृशन् बभाषे त्वं परिष्क्रियस्विति मंमेच्छास्ति ततस्तत्क्षणं स कुष्ठेन
- १४ मुक्तः । पश्चात् स तमाज्ञापयामास कथामिमं कस्मैचिद् अकथयित्वा
- व्याजकस्य समीपश्च गत्वा स्वं दर्शय, एवं लोकेभ्यो निजपरिष्कृतवस्य प्रमाण-
- १५ दानाय मुमाज्ञानुसारेण द्रव्यमुत्सृजस्व । तथापि यीशोः सुख्यातिर्बद्ध

व्याप्तुमोक्षे किञ्च तस्य कथां श्रातुं स्त्रीयरेगेभ्योमोक्तुञ्च लोका आजग्मुः । १६
अथ स प्रान्तरं गत्वा प्रार्थयाञ्चक्रे ।

अपरञ्च एकदा यीशुरूपदिशति, एतर्हि गालील्यिज्जदाप्रदेश्यथाः १७
सर्व्वनगरेभ्यो यिरूशालमश्च कियन्तः फिरूशीलोका व्यवस्थापकाश्च समा-
गत्य तदन्तिके समुपविविशुः; तस्मिन् काले लोकानामारोग्यकरणात्
प्रभोः प्रभावः प्रचकाशे । पश्चात् कियन्तो लोका एकं पक्षाघातिनं खट्वायां १८
निधाय यीशोः समीपमानेतुं मम्बुखे स्थापयितुञ्च व्याप्रियन्त । किन्तु १९
बज्जजननिवहसम्बाधात् न शक्नुवन्तो गृहोपरि गत्वा गृहपृष्ठं खनित्वा तं
पक्षाघातिनं मखट्टं गृहमध्ये यीशोः मम्बुखे अवरोहयामासुः । तदा २०
यीशुस्तेषाम् ईदृशं विश्वासं विलोक्य तं पक्षाघातिनं व्याजहार हे
मानव तव पापमक्षयत । तस्मात् अध्यापकाः फिरूस्सश्च चित्तैरित्यं २१
प्रचिन्तिता, एष जन ईश्वरं निन्दति कोयं? केवलमीश्वरं विना पापं २२
चन्तुं कः शक्नोति? तदा यीशुस्तेषाम् इत्थं चिन्तनं विदित्वा तेभ्योकथ-
यद् यूयं मनोभिः कुतो वितर्कयथ? तव पापक्षमा जाता यदा त्वमुन्याय २३
व्रज एतेषां मध्ये का कथा सुकथ्या । किन्तु पृथिव्यां पापं चन्तुं मानवसुतस्य २४
सामर्थ्यमस्तीति यथा यूयं ज्ञातुं शक्नुय तदर्थं (स तं पक्षाघातिनं जगाद)
उत्तिष्ठ स्वशय्यां गृहीत्वा गृहं याहीति त्वामादिशामि । तस्मात् स २५
तत्क्षणं उत्थाय सर्व्वेषां साक्षात् निजशयनीयं गृहीत्वा ईश्वरं धन्यं वदन्
निजनिवेशनं ययौ । तस्मात् सर्व्वे विस्मयं प्राप्ता मनःसु भीताश्च वयम- २६
द्यासम्भवकार्य्यम् अदर्शाम इत्युक्त्वा परमेश्वरं धन्यं प्रोदिताः ।

ततः परं वहिर्गच्छन् करसञ्चायिनो गृहे लेवीनामानं करसञ्चायकं २७
दृष्ट्वा यीशुस्तमभिदधे मम पश्चादेहि । तस्मात् स तत्क्षणत् सर्व्वं परित्यज्य २८
तस्य पश्चादियाय । अनन्तरं लेवी निजगृहे तदर्थं महाभोज्यं चकार २९
तदा तैः सहानेके करसञ्चायिनस्तदन्यलोकाश्च भोक्तुमुपविविशुः ।
तस्मात् कारणात् चण्डालानां पापिलोकानाञ्च सङ्गे यूयं कुतो भुङ्क्ष्वे ३०
पिवथचेति कथां कथयित्वा फिरूस्सोऽध्यापकाश्च तस्य शिष्यैः सह वाग्युद्धं

- ३१ कर्त्तुमारिभिरे । तस्माद् योशुस्तान् प्रत्यवाचद् अरोगलोकानां विक्कि-
 ३२ त्सकेन प्रयोजनं नास्ति किन्तु सरोगाणां भव । अहं धार्मिकान् आह्वातुं
 नागतोस्मि किन्तु मनः परावर्त्तयितुं पापिन एव ।
 ३३ ततस्ते प्रोचु र्थोह्नः फिरुशीनाञ्च शिष्या वारंवारम् उपवसन्ति प्रार्थ-
 ३४ यन्ते च किन्तु तत्र शिष्याः कुतो भुञ्जते पिवन्ति च । तदा तानासन्नौ वरे
 ३५ सङ्गे तिष्ठति वरस्य सखिगणं किमुपवासयितुं शक्नुय ? किन्तु यदा तेषां
 ३६ निकटाद् वरो नेयते तदा ते समुपवस्यन्ति । सेपरमपि दृष्टान्तं कथ-
 याम्भूव पुरातनवस्त्रे कोपि नूतनवस्त्रं न सीयति यतस्तेन सेवेनेन जीर्ण-
 ३७ वस्त्रं छिद्यते किञ्च नूतनपुरातनवस्त्रयोर्मेलनं न भवति । एवं पुरातन्यां कुलां
 कोपि नूतनं द्राक्षारसं न स्थापयति यतो नवीनद्राक्षारसस्य तेजसा पुरा-
 ३८ तनी कुट् विदीर्यते ततो द्राक्षारसः पतति कुट्श्च नश्यति । ततोहेतो
 ३९ नूतन्यां कुलां नवीनद्राक्षारसः स्थापनीयस्तेनाभयस्य रक्षा भवति । अप-
 रञ्च पुरातनं द्राक्षारसं पीत्वा कोपि नूतनं न वाञ्छति यतः स वक्ति
 नूतनात् पुरातनम् प्रशस्तम् ।

६ षष्ठाध्यायः ।

विश्रामवारार्थे फिरुशीनां निवृत्तरकरणं ६ शुष्करस्यारोग्यकरणं १२ शिष्याणां
 सनेनीतलकरणं १७ रोगिणामारोग्यकरणं २० शिष्याणामुपदेशः २७ मनुष्य-
 प्रेमकरणं ३७ उपदेशः ३९ परस्य दापिलकरणनिषेधः ४६ गृहनिष्ठासद्वृत्तान्त-
 कथा च ।

- १ अपरञ्च पर्वणे द्वितीयदिनात् परं प्रथमविश्रामवारि शस्यजेनेण योशो
 गर्भिनकास्ते तस्य शिष्याः कणिशं क्लिवा करेषु मर्दयित्वा खादितुमारो-
 २ भिरे । तस्मात् कियन्तः फिरुशस्तानवदन् विश्रामवारि यत् कर्त्तुं न
 ३ कर्त्तव्यं तत् कुतः कुरय ? योशुः प्रत्यवाच दायूद् तस्य सङ्गिनस्य लुधार्त्ताः
 ४ किं चक्रुः स कथम् ईश्वरस्य मन्दिरं प्रविश्य ये दर्शनीयाः पूषा याजकान्
 विनान्यस्य कस्याप्यभोजनीयास्तानानीय स्वयं बुभुजे सङ्गिभ्योपि ददौ तत्

किं युष्माभिः कदापि नापाठि ? पश्चात् स तामवदत् मनुजसुतो विश्राम- ५
वारस्यापि प्रभुर्भवति ।

अनन्तरं अन्यविश्रामवारे स भजनगेहं प्रविश्य समुपदिशति । तदा ६
तत्स्थाने शुष्कदक्षिणकर एकः पुमान् उपतस्थिवान् । तस्माद् अध्यापकाः ७
फिरूयश्च तस्मिन् दोषमारेऽप्ययितुं स विश्रामवारे तस्य स्वास्थ्यं करोति
नवेति प्रतीक्षितुमारेभिरे । तदा यीशुस्तेषां चिन्तां विदित्वा तं शुष्ककरं ८
पुमांसं प्रोवाच त्वमुत्थाय मध्यस्थाने तिष्ठ । तस्मात् तस्मिन् उत्थाय तिष्ठति ९
सति यीशुस्तान् ध्याजहार युष्मान् इमां कथां पृच्छामि विश्रामवारे भद्रम्
अभद्रं वा तथा प्राणरक्षणं प्राणनाशनं वा, एषां किं कर्म करणीयम् ? पश्चात् १०
चतुर्दिक्षु सर्वान् विलोक्य तं मानवं बभाषे निजकरं प्रसारय ; ततस्तेन
तथा कृते इतरकरवत् तस्य हस्तः स्वस्थोभवत् । तस्मात् ते प्रचण्डकोपा- ११
विता यीशुं किं करिष्यन्तीति परस्परं प्रमन्त्रिताः ।

ततः परं स पर्वतमारुह्य कृत्वा रात्रिम् ईश्वरप्रार्थनागेहे तस्थिवान् । १२
अथ दिने सति स सर्वान् शिष्यान् आहूतवान् एवं तेषां मध्ये पितरनाम्ना १३
ख्यातः शिमेन् तस्य भ्राता आन्द्रियश्च याकुब् योहन् च फिलिप् वर्थ- १४
समीश्च मथीः थोमाश्च आल्फीयः पुत्त्रा याकुब् ज्वलन्तनाम्ना ख्यातः १५
शिमेन् च याकुब् भ्राता यिज्जदाश्च तं यः परकरेषु समर्पयिष्यति स
ईश्वरीयोतीययिज्जदाश्च एतान् द्वादश जनान् मेनानीतान् कृत्वा स १६
अग्राह तथा प्रेरित इति तेषां नाम चकार ।

ततः परं स तैः सह पर्वतादवरुह्य उपत्यकायां तस्यै ततस्तस्य शिष्य- १७
सङ्गं, एवं यिज्जदादेशाद् यिरूशालमस्य सौरः सीदेनश्च जलधे रोधसो
जमनिवहा इत्य तस्य कथाश्रवणार्थं रोगमुत्थयश्च तस्य समोपेतस्युः । १८
एवमन्मेष्यभूतपक्षाश्च तन्निकटमागत्य स्वास्थ्यं प्रापुः । एवं सर्वेषां स्वास्थ्य- १९
करणप्रभावस्य प्रकटश्रितत्वात् सर्वे लोका इत्य तं स्रष्टुं येतिरे ।

पश्चात् स शिष्यान् प्रति दृष्टिं कृत्वा जगाद् हे दरिद्रा यूयं धन्या यत २०
ईश्वरीये राज्ये बोधिकारोक्षि । हे अधुना क्षुधितलोका यूयं धन्या २१

यतो यूयं तर्ह्यथ । हे इह रोदिनो जना यूयं धन्या यतो यूयं हसिष्यथ ।
 २२ यदा लोका मनुष्यसुनो नामहेतो र्युष्मान् ऋतीविष्यन्ते तथा पृथक्
 कृत्वा निन्दिष्यन्ति किञ्च अधमानिव युष्मान् स्वसमीपाद् दूरीकरिष्यन्ति
 २३ तदा यूयं धन्याः । स्वर्गे युष्माकं यथेष्टं फलं भविष्यति, एतदर्थं तस्मिन्
 दिने प्रोक्षसत किञ्च आनन्देन नृत्यत; तेषां पूर्वपुरुषास्तु भविष्यद्वादिनः
 २४ प्रति तथैव व्यवहरन् । किन्तु हा हा धनवन्तो यूयं सुखं प्राप्नुत । इन्त
 २५ परिहृता यूयं क्षुधिता भविष्यथ; इह हसन्तो यूयं वत युष्माभिः शोचितव्यं
 २६ रोदितव्यञ्च । सर्व्वलोकै र्युष्माकं सुख्यातौ कृतायां युष्माकं दुर्गति र्भवि-
 ष्यति युष्माकं पूर्वपुरुषा मृषाभविष्यद्वादिनः प्रति तद्वत् कृतवन्तः ।
 २७ हे श्रोतारो युष्मभ्यमहं कथयामि यूयं शत्रुषु प्रीयध्वं ये च युष्मान्
 २८ द्विषन्ति तेषामपि हितं कुरुत । ये च युष्मान् शपन्ति तेभ्य आशिषं दत्त ये
 २९ च युष्मान् अवमन्यन्ते तेषां मङ्गलं प्रार्थयध्वं । अपरञ्च यदि कश्चित् तव
 कपोले चपेटाघातं करोति तर्हि तं प्रति कपोलम् अन्यं परावर्त्य मममुखो-
 कुरु पुनश्च यदि कश्चित् तव गात्रोयवस्त्रं हरति तर्हि तं परिधेयवस्त्रम्
 ३० अपि गृहीतुं मा वारय । यस्त्वां याचते तस्मै देहि, एवं यस्तव
 ३१ समर्पितं हरति तं मा याचस्व । अपरञ्च परेभ्यः स्वान् प्रति यथाचरणम्
 ३२ अपेक्षध्वे परान् प्रति यूयमपि तथाचरत । यतो ये जना युष्मासु प्रीयन्ते
 केवलं तेषु प्रीयमाणेषु युष्माकं किं फलं ? पापिलोका अपि स्त्रेषु प्रीय-
 ३३ माणेषु प्रीयन्ते । अपरञ्च यदि हितकारिण एव हितं कुरुय तर्हि युष्माकं
 ३४ किं फलं ? पापिलोका अपि तथा कुर्वन्ति । एवं येभ्य ऋणपरिशोधस्य
 प्राप्तिप्रत्याशास्ते केवलं तेषु ऋणे समर्पिते युष्माकं किं फलं ? पुनः प्राप्या-
 ३५ शया पापिलोका अपि जनेषु ऋणम् अर्पयन्ति । अतोहेतो र्युयं रिपुष्वपि
 प्रीयध्वं तथा परहितं कुरुत, एवं पुनः प्राप्याशां त्यक्त्वा ऋणमर्पयत तथा
 कृते युष्माकं महाफलं भविष्यति; एवं सर्व्वप्रधानस्य सन्तानादति प्रतीतिं
 ३६ प्राप्स्यथ यतोहेतो र्युष्माकं पिता कृतघ्नानां दुष्टानाञ्च हितमाचरति । अत एव
 स यथा दयालु र्यूयमपि तदृशा दयालवो भवत ।

अपरञ्च परान् दोषिणो मा कुरुत तस्माद् यूयं दोषीकृता न भवि- ३७
 व्यथ; एवमदण्ड्यान् मादण्डयत तस्माद् यूयमपि दण्डं न प्राप्स्यथ
 परेषां दोषान् क्षमध्वं तस्माद् युष्माकमपि दोषाः क्षमिष्यन्ते । दानानि ३८
 दत्त तस्माद् यूयं दानानि प्राप्स्यथ वरञ्च लोकाः परिमाणपात्रं प्रदलय्य
 सञ्चाल्य प्रोक्षाल्य परिपूर्णं युष्माकं क्रीडेषु समर्पयिष्यन्ति; यूयं येन परिमाणेन
 परिमाथ तेनैव परिमाणेन युष्माकृते परिमास्यते ।

अथ स तेभ्यो दृष्टान्तकथामकथयद् अन्धो जनः किमन्धं पन्थानं दर्शयितुं ३९
 शक्नोति ? तस्माद् उभावपि किं गर्ते न पतिष्यतः ? गुरोः शिष्यो न श्रेष्ठः ४०
 किन्तु शिष्ये भिक्षे सति स गुरुतुल्यो भवितुं शक्नोति । अपरञ्च त्वं स्वचक्षुषि ४१
 नासाम् अदृष्ट्वा तव भ्रातृस्वक्षुषि यस्तृणोस्ति तमेव कुतः पश्यसि ? अप- ४२
 रञ्च स्वचक्षुषि या नासा विद्यते ताम् अज्ञात्वा, एहि भ्रातृस्त्व मेचात् दणं
 वह्निः करोमीति वाक्यं भ्रातरं कथं वक्तुं शक्यसि ? हे कपटिन् स्वनयनात्
 पूर्वं नासां वह्निः कुरु ततो भ्रातृस्वक्षुषस्तृणं वह्निः कर्तुं सुदृष्टिं प्राप्स्यसि ।
 अन्यच्च उत्तमस्तरुः कदापि फलमनुत्तमं न फलति, अनुत्तमतरुश्च ४३
 फलमुत्तमं न फलति कारणादतः फलैस्तरवो ज्ञायन्ते । कण्टकिपाद- ४४
 पात् कोपि उडुम्बरफलानि न पातयति तथा शृङ्गालकोलिद्विच्छादपि
 कोपि द्राक्षाफलं न पातयति । तद्वत् साधुलोकोन्तःकरणरूपात् सुभाण्डा- ४५
 गाराद् उत्तमाणि द्रव्याणि वह्निः करोति, एवं दुष्टो लोकोऽन्तःकरण-
 रूपात् कुभाण्डागारात् कुत्सितानि द्रव्याणि निर्गमयति यतोऽन्तःकर-
 णानां पूर्णभावानुरूपाणि वचांसि मुखान्निर्गच्छन्ति ।

अपरञ्च ममाज्ञानरूपं ना चरित्वा कुतो मां प्रेमा प्रेमा इति वदथ ? यः ४६
 कश्चिन्मम निकटम् आगत्य मम कथा निश्चय्य तदनुरूपं कर्म करोति स ४७
 कस्य सदृशो भवति तदहं युष्मान् ज्ञापयामि । यो जनो गभोरं खनित्वा ४८
 पाषाणस्थले भित्तिं निर्माय खगटहं रचयति तेन सह तस्योपमा भवति;
 यत आज्ञाविजलमेव तस्य मूले वेगेन वहदपि तद्गहं लाडयितुं न शक्नोति
 यतस्तस्य भित्तिः पाषाणोपरि तिष्ठति । किन्तु यः कश्चिन्मम कथा ४९

श्रुत्वा तदनु रूपं आचरति स भित्तिं विना पृथिव्युपरि गृहनिर्माणा
५० समानो भवति ; यत आग्नाविजलमागत्य वेगेन यदा वहति तदा
तद्गृहं पतति तस्य महत् पतनं जायते ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

शतसेनापते दौषस्थासाक्षादारोग्यकरणं ११ विधवाया मृतपुत्रस्य जीवनं १८ योद्धा
खीष्टवार्त्ता २४ योद्धनि खीष्टसाख्यं २६ दुष्टनार्याः पापमार्जनश्च ।

- १ ततः परं स लोकानां कर्णेगाचरे तान् सर्वान् उपदेशान् समाप्य यदा
- २ कपर्णाङ्गम् पुरं प्रविशति तदा शतसेनापतेः प्रियदास एको मृतकल्पः
- ३ पीडित आसीत् । अतोहेतोः सेनापति र्द्यौः शो वाक्तां निशम्य दासस्यारोग्य
करणाय तस्यागमनार्थं विनयकरणाय चिज्जदीयान् कियतः प्राचः प्रेष-
- ४ यामास । ते द्यौशोरन्तिकं गत्वा विनयातिशयं वक्तुमारेभिरे स सेनापति
- ५ भवतानुग्रहं प्राप्तुम् अर्हति । यतः सोस्माकम् एतद्देशीयजनेषु प्रीयते तथास्मत्
- ६ ह्यते भजनगेहमेकं निर्मितवान् । तस्माद् द्यौः सौः सह गत्वा निवेशनस्य
समीपं प्राप तदा स शतसेनापति वक्ष्यमाणवाक्यं तं वक्तुं बन्धून् प्रार्थिषात् ।
- ७ हे प्रभो स्वयं अमो न कर्त्तव्यो यद् भवता मद्गेहमध्ये पादार्पणं क्रियेत
तदप्यहं नार्हामि किञ्चाहं भवत्समीपं यातुमपि नात्मानं योग्यं बुद्धवान्
- ८ ततो भवान् वाक्यमात्रं वदतु तेनैव मम दासः स्वस्वो भविष्यति । यस्माद्
अहं पराधीनोऽपि ममाधीना याः सेनाः सन्ति तासाम् एकजनं प्रति याहीति
मया प्रोक्ते स याति तदन्यं प्रति आयाहीति प्रोक्ते स आयाति तथा निज-
- ९ दासं प्रति एतत् कुर्विति प्रोक्ते स तदेव करोति । द्यौः इरिदं वाक्यं श्रुत्वा
विस्मयं यथा, एवं मुखं परावर्त्य पश्चाद्वृत्तिर्ना लोकान् बभाषे युष्मानहं
- १० वदामि इत्याद्येला वंशमध्येऽपि विश्वासमोदृशं न प्राप्तवन् । ततस्ते प्रेषिता गृहं
गत्वा तं पीडितं दासं स्वस्यं ददृशुः ।

- ११ परेऽहनि स नाथीनाख्यं नगरं जगाम किञ्च तस्यानेके शिष्या अन्ये च
- १२ लोकास्तेन साङ्गं ययुः । अपरञ्च तन्नगरस्य दारसज्जिधिं प्रोक्षु तेषु
कियन्तो लोका एकं मृतमनुजं वहन्तो नगरस्य वरिधान्ति स तन्मातुरेक-

पुनस्तस्मात्ता च विधवा; तथा सार्द्धं तस्मिन्गरीया बहवो लोका आसन् ।
 प्रभुतां विलोक्य सानुकम्पः कथयामास मा रोदोः । एवं स समीपमिव १३
 खट्वां पस्पश्च तस्माद् वाहकाः स्थगितास्तस्युः; तदा स उवाच हे युवमनुज १४
 त्वमुत्तिष्ठ त्वामहम् आज्ञापयामि । तस्मात् स मृतो जनस्तत्क्षणमुत्थाय १५
 कथां प्रकथितः; ततो थोशुस्तस्य मातरि तं समर्पयामास । तस्मात् १६
 सर्वे लोकाः शशङ्किरे; अपरञ्च मध्ये ऽस्माकम् एको महाभविष्यद्वादी
 समुदैत्, एवम् ईश्वरः स्वलोकानन्वगृह्णात् कथामिमां कथयित्वा ईश्वरं
 भ्रन्वं जगदुः । ततः परं समस्तं यिज्जदादेशं तस्य चतुर्दिक्स्थदेशञ्च तस्मैतत् १७
 कीर्त्तिं र्थानशे ।

ततः परं योहनः शिष्येषु तं तद्दृत्तान्तं ज्ञापितवत्सु स स्वशिष्याणां द्वौ जनाव् १८
 आह्वय्य थोशुं प्रति वक्ष्यमाणं वाक्यं वक्तुं प्रेषयामास, यस्मागमनम् अपेक्ष्य १९
 तिष्ठामो वयं किं स एव जनस्त्वं ? किं वयमन्यमपेक्ष्य स्थास्यामः ? पश्चात्तौ २०
 मानवौ गत्वा कथयामासतु र्थस्मागमनम् अपेक्ष्य तिष्ठामो वयं किं स एव जनः
 त्वं ? किं वयमन्यमपेक्ष्य स्थास्यामः ? कथामिमां तुभ्यं कथयितुं थोहनम् मज्जक
 आवां प्रेषितवान् । तस्मिन् दण्डे थोशू रोगिनो महाव्याधिमतो दुष्टभूत- २१
 यस्तांश्च बहून् स्वस्थान् कृत्वा, अनेकान्येभ्यश्चक्षुषि दत्त्वा प्रत्युवाच, युवां व्रजतम् २२
 अन्धा नेत्राणि स्वञ्जाश्वरणाणि च प्राप्नुवन्ति किञ्च कुष्ठिनः परिश्रित्यन्ते
 बहिराः श्रवणाणि मृताश्च जीवनानि प्राप्नुवन्ति दरिद्राणां समीपेषु सुषं-
 कादः प्रचार्यन्ते, एवं यं प्रति विप्रस्वरूपोहं न भवामि स धन्य, एतानि २३
 धानि पश्यथः शृणुथश्च तानि योहनं ज्ञापयतम् ।

तथोर्द्धूतयोर्गतयोः सतो र्थोहनसि स लोकान् वक्तुमुपचक्रमे यूथं मध्येप्रान्तरं २४
 किं द्रष्टुं निरगमत ? किं वायुना कम्पितं नडं ? यूथं किं द्रष्टुं निरगमत ? २५
 किं सूक्ष्मवस्त्रपरिधायिकं कमपि नरं ? किन्तु ये सूक्ष्मदुक्ताणि परि-
 हस्यति सूक्ष्मानि द्रव्याणि भुञ्जते च ते राजधानीषु तिष्ठन्ति । तर्हि २६
 यूथं किं द्रष्टुं निरगमत ? किमेकं भविष्यद्वादिनं ? तदेव सत्यं किन्तु स
 पुमान् भविष्यद्वादिनोपि अष्ट इत्यहं युष्मान् वदामि ;

२७ 'पञ्च स्वकीयदूतान् तवाधे प्रेषयाम्यहं ।

गत्वा त्वदीयमार्गान् सहि परिष्कारिष्यति ।'

२८ यदर्थं लिपिरियम् आस्ते स एव यो हन् । अतो हेतो र्युष्मानहं वदामि
स्त्रिया गर्भजातानां भविष्यदादीनां मध्ये यो हनो मज्जकात् श्रेष्ठः कोपि
नास्ति तत्रापि ईश्वरीये राज्ये यः सर्वस्मात् क्षुद्रः स यो हनोपि श्रेष्ठः ।

२९ अपरञ्च सर्वे लोकाः करसञ्चायिनश्च तस्य वाक्यानि श्रुत्वा यो हनो मज्जनेन

३० मज्जिताः परमेश्वरं निर्दीपं मे निरे । किन्तु फिहृशो व्यवस्थापकाश्च तेन

३१ न मज्जिताः स्वान् प्रतीश्वरस्थापदेशं निष्फलम् अकुर्वन् । अथ प्रभुः कथ-

यामास, इदानीन्तनजनान् केनोपमामि ? ते कस्य सदृशाः ? ये बालका

३२ विपण्याम् उपविश्य परस्परं आलस्य वाक्यमिदं वदन्ति वयं युष्माकं

निकटे वंशीरवादिभ्यः किन्तु यूयं नारोदिष्ट, बालकैरेतादृशैस्तेषाम् उपमा

३३ भवति । यतो यो हन् मज्जक आगत्य पूषं नाखादत् द्राक्षारसञ्च नापिवत्

३४ तस्माद् यूयं वदथ भूतयस्त्रोयम् । ततः परं मानवसुत आगत्याखाददपिवच्च

तस्माद् यूयं वदथ खादकः सुरापञ्चण्डालपापिनां बन्धुरेको जना दृश्य-

३५ ताम् । किन्तु ज्ञानिनो ज्ञानं निर्दीपं विदुः ।

३६ पश्चादेकः फिहृशो र्थीशुं भोजनाय न्यमन्त्रयत् ततः स तस्य गृहं गत्वा

भोक्तुमुपविष्टः । एतर्हि तत् फिहृशो गृहे र्थीशुं भोक्तुम् उपविष्टो तच्छ्रुत्वा

तन्मगरवासिनी कापि दुष्टा नारी पाण्डुरप्रस्तरस्य समुष्टके सुगन्धितैलम्

३७ आनीय तस्य पश्चात् पादयोः सन्निधौ तस्यौ किञ्च हृदती नेत्राभ्युभि-

३८ स्त्रस्य चरणौ प्रक्षाल्य निजकक्षैरमर्चोत् ततस्तस्य चरणौ चुम्बित्वा तेन

३९ सुगन्धितैलेन ममर्द । तस्मात् स निमन्त्रयिता फिहृशो र्भनसा चिन्तया-

मास यद्ययं भविष्यदादी भवेत् तर्हि एनं स्पृशति या स्त्री सा का कीदृशी

४० वेति ज्ञातुं शक्नुयात् यतः सा दुष्टा । तदा र्थीशुस्तं जनाद हे

श्चिमेन त्वां प्रति मम किञ्चिद् वक्तव्यमस्ति ; तस्मात् स बभाषे हे गुरो तद्

४१ वदतु । एकोत्तमर्षस्य द्वावधर्मौ आस्तां तयोरेकः पञ्च शतानि मुद्रा-

४२ षादान् अपरञ्च पञ्चाशत् मुद्रापादान् धारयन्मास । तदन्तरं तेषां

बोधाभावात् स उत्तमवर्णस्तथो च्छे चक्ष्मे; तस्मात् तथोदयोः कस्तस्मिन्
 प्रेक्षते वज्र ? तद् ब्रूहि । शिमेन् प्रत्युवाच मया बुध्यते यस्याधिकम् च्छं ४३
 चक्ष्मे सद्गति; ततो योऽसुखं व्याजहार त्वं यथार्थं व्यचारयः । अथ तां ४४
 नारीं प्रति व्याधुष्य शिमेनमवाचत् स्त्रीमिमं पश्यसि? तव गृहे मध्यागते
 त्वं पादप्रक्षालनार्थं जलं नादाः किन्तु योषिदेषा नयनजले मम पादौ
 प्रक्षाल्य केशैरमार्चोत् । एवं त्वं मां नाचुम्बोः किन्तु योषिदेषा स्त्रीयागमना- ४५
 दारभ्य मदीयपादौ चुम्बितुं न व्यरंस्त । अपरञ्च त्वं मदीयोत्तमाङ्गे कि- ४६
 ञ्चिदपि तैलं नामर्दोः किन्तु योषिदेषा मम चरणौ सुगन्धितैलेनामर्दोत् ।
 अतस्त्वां व्याहरामि, एतस्या वज्र पापमक्षयत ततोहेतो वज्रं प्रीयते किन्तु ४७
 यस्याल्पपापं क्षम्यते सोऽल्पं प्रीयते । ततः परं स तां बभषे त्वदीयं पापमक्ष- ४८
 म्यत । तदा तेन सार्द्धं ये भोक्तुम् उपविशिष्टस्ते परस्परं वक्तुमारेभिरे ४९
 अयं पापं क्षमते कणः ? किन्तु स तां नारीं जगाद तव विश्वासस्त्वां पर्य- ५०
 चास्त त्वं क्षेमेण व्रज ।

८ अध्यायः ।

१ जगरेषु खीष्टस्य भ्रमणं ४ वीजवपनस्य दृष्टान्तकथा ९ तस्या तात्पर्यं १६ प्रदीप-
 दृष्टान्तः १९ कुटुम्बलक्षणं २२ वायोस्तम्भनं २६ भूतानां त्याजनं ३० खीष्टस्य
 साक्षात् ४१ प्रदररोगिण्यारोग्यकरणं ४९ अधिपतस्तत्कन्यायै जीवनदाजस्य ।

अपरञ्च योऽसु द्वादशभिः शिष्यैः सार्द्धं नानानगरेषु नानाग्रामेषु च १
 भ्रम्यन् ईश्वरीयराजत्वस्य सुसंवादं प्रचारयितुं प्रारंभे । तदा मग्द- २
 लिनीतिविख्याता मरियम् यस्यास्य सप्त भूता निरगच्छन् हेरोद्राजस्य
 गृहाधिपतेः कुसाभार्या योहना च पूरुषाना च दुष्टभूतेभ्यो रोगेभ्यश्च ३
 मुक्ताः अन्या बह्व्यः स्त्रियश्च निजविभूती र्व्यथित्वा तमसेवन्त ताः सर्व्वास्तेन
 सार्द्धम् आसन् ।

अनन्तरं नानानगरेभ्यो बह्वो लोका आगत्य तस्य समीपेऽमिलन्त ४
 तदा स तेभ्य एकां दृष्टान्तकथां कथयामास । एकः क्षवीवलो वीजानि ५
 वज्रं वह्निर्जगाम ततो वपनकाले कतिपयानि वीजानि मार्गपार्श्वे पेतुः
 ततस्तानि पदतलैर्दक्षितानि पश्चिभिर्भक्षितानि च । किञ्च कतिपयानि ६

- वीजानि पाषाणखले पतितानि यद्यपि तान्यङ्कुरितानि तथापि रसा-
 ७ भावात् शुशुबुः । अपरञ्च कतिपयानि वीजानि कण्टकिवनमध्ये पति-
 ८ तानि ततः कण्टकिवनानि संवृद्धा तानि जयसुः । तदन्यानि कतिपयवी-
 ज्ञानि भूम्यामुन्नमाद्यां पेतुस्ततस्तान्यङ्कुरयित्वा शतगुणानि फलानि फेलेः ।
 स इमां कथां कथयित्वा प्रोचैः प्रोवाच यस्य श्रोतुं श्रोत्रे क्षः स गृह्णोतु ।
 ९ ततः परं शिष्यास्तं पप्रच्छुरस्य दृष्टान्तस्य किं तात्पर्यं ? ततः स व्याज-
 १० हार ईश्वरीयराज्यस्य निगूढार्थं ज्ञातुं युष्मभ्यमधिकारो दीयते किन्त्वन्ये
 यथा दृष्ट्वापि न पश्यन्ति श्रुत्वापि न बुध्यन्ते च तदर्थं तेषां पुरस्तात्
 ११ ताः सर्वाः कथा दृष्टान्तेन कथ्यन्ते । दृष्टान्तस्यास्याभिप्राय, ईश्व-
 १२ रीयकथा वीजस्वरूपा । ये कथामात्रं गृह्णन्ति किन्तु पश्चाद् विश्वस्य यथा
 परित्राणं न प्राप्तुवन्ति तदाशयेन शैतानेत्य हृदयात् तां कथाम् अप-
 १३ हरति तस्य मार्गपार्श्वस्थभूमिस्वरूपाः । ये कथां श्रुत्वा सानन्दं
 गृह्णन्ति किन्त्ववद्वमूलत्वात् स्वल्पकालमात्रं प्रतीत्य परौक्षाकाले भ्रश्यन्ति
 १४ तस्य पाषाणभूमिस्वरूपाः । अपरञ्च ये कथां श्रुत्वा यान्ति किञ्च विषय-
 चिन्तया धनलोभेन च ऐहिकसुखे मज्जन्त उपयुक्तफलानि न फलन्ति
 १५ त एवोपदीजकण्टकिभूस्वरूपाः । किन्तु ये श्रुत्वा सरलैः शुद्धैश्चान्तःकरणैः
 कथां गृह्णन्ति किञ्च वैर्थ्यम् अवलम्ब्य फलान्युत्पादयन्ति तस्योन्नत-
 मृत्स्वरूपाः ।
 १६ अपरञ्च प्रदीपं प्रज्वाल्य पात्रेण नाच्छादयति कोपि तथा खट्वाधोपि
 न स्थापयति किन्तु दीपाधारोपर्येव स्थापयति तस्मात् प्रवेशका दीप्तिं
 १७ पश्यन्ति । यत्र प्रकाशयिष्यते तादृग् अप्रकाशितं वस्तु किमपि नास्ति यच्च
 १८ न सुयुक्तं प्रचारयिष्यते तादृक् गुप्तं वस्तु किमपि नास्ति । श्रोतारो हेतोर्बुद्धौ
 केन प्रकारेण गृह्णथ तत्र सावधाना भवत यस्य समीपे वर्द्धते तस्यै पुन-
 र्दास्यते किन्तु यस्याशये न वर्द्धते तस्य बोधे यद्यदस्ति तदपि तस्मात् नेष्यते ।
 १९ अपरञ्च योश्चो माता भ्रातरश्च तस्य समीपं जिगमिष्वः किन्तु
 २० जनतासम्पाधात् तत्सन्निधिं प्राप्तुं न शक्नुः । तत्पश्चात् तव माता भ्रातरश्च

त्वां साक्षात् चिकीर्षन्तो वहिस्तिष्ठन्तीति वान्तायां तस्मै कथितायां स २१
प्रत्युवाच ये जना ईश्वरीयकथां श्रुत्वा तदनुरूपमाचरन्ति तएव मम
माता भ्रातरश्च।

अनन्तरं एकदा योशुः शिष्यैः सार्द्धं नावमारुह्य जगाद, आयात वधं २२
हृदस्य पारं यामः; ततस्ते जग्मुः। तेषु नौकां वाहयत्सु स निदद्रे; अथाकस्मात् २३
प्रबलसञ्ज्ञागमनात् हृदे नौकायां तरङ्गैराच्छन्नायां विपत तान् जघास।
तस्माद् योशोरन्तिकं गत्वा हे गुरो हे गुरो प्राणा नो यान्तीति गदित्वा २४
तं जागरयाम्बभूवुः; तदा स उत्थाय वार्युं तरङ्गञ्च तर्जयामास तस्मादुभौ
निष्ठत्य स्थिरौ बभूवतुः। किञ्च स तान् बभाषेयुष्माकं विश्वासः कः? तस्मान्ने २५
भीता विस्मिताश्च परस्परं जगदुः, अहो कीदृगथं मनुजः पवनं पानीयञ्च
दिशति तदुभयं तदादेशं वहति।

ततः परं गालीलप्रदेशस्य सम्मुखस्थगिदेरीयप्रदेशे नौकायां लग्नकथां २६
तस्य तटस्थावरोहमात्राद् बहुतिथिकालं भूतयस्त एको मानुषः पुरादागत्य
तं साक्षाच्चकार। स मानुषो वामो न परिदधौ गृहे न वसन् केवलं श्मशानम् २७
अधुवास। स योशुं दृष्ट्वैव चीच्छब्दं चकार तस्य सम्मुखे पतित्वा प्रोच्यै- २८
र्जगाद च हे सर्वप्रधानेश्वरस्य पुत्र मया सह तव कः सम्बन्धः? त्वयि विनयं
करोमि मां मा यातय। यतः स तं मानुषं त्यक्त्वा यातुम् अमेध्यभूतम् २९
आदिदेश; स भूतस्तं मानुषम् असह्यद् दधार तस्मात्सोकाः गृहस्थेन निग-
जेन च बबन्धुः; स तद् भङ्क्ता भूतवशत्वात् मध्येप्रान्तरं ययौ। अनन्तरं ३०
योशुस्तं पप्रच्छ तव किन्नाम? स उवाच मम नाम वाहिनी यतोहेतो
र्वहो भूतास्तमाश्रिष्यिषुः। अथ भूता विनयेन जगदु गर्भीरं गर्भं ३१
गन्तुमाज्ञापयाम्बभूव। तदा पर्वतोपरि वराहव्रजश्चरति तस्माद् भूता ३२
विनयेन प्रोचुः, अमुं वराहव्रजम् आश्रयितुम् अस्मान् अनुजानीहि; ततः
सोऽनुजज्ञौ। ततः परं भूतास्तं मानुषं विहाय वराहव्रजम् आश्रिष्यिषुः ३३
वराहव्रजस्य तत्स्थणात् कटकेन धावन्तो हृदे प्राणान् विजङ्गुः। तद् ३४
दृष्ट्वा गृहकररचकाः पलायमाना नगरं ग्रामञ्च मत्वा तत्सर्व्वकृत्ताः

- ३५ कथयामासुः। ततः किं वृत्तम् एतद्दर्शनार्थं लोका निर्मित्य योशोः समीपं
ययुः, एवं तं मानुषं त्यक्तभूतं परिहितवस्त्रं स्वस्थमानुषवन् योशोश्चरण-
३६ सन्निधौ समुपविशन्तं विलोक्य विभुः। किञ्च ये लोकास्तस्य भूतयस्तस्य
३७ स्वास्थ्यकरणं ददृशुस्ते तेभ्यः सर्व्ववृत्तान्तं कथयामासुः। तदनन्तरं तस्य
गिदेरीचप्रदेशस्य चतुर्दिक्स्था बहवो जना अतिचस्ता विनयेन तं जगदुः
भवान् अस्माकं निकटाद् ब्रजतु तस्मात् स नावमारुह्य ततो व्याघ्रस्य
३८ जगाम। तदानीं त्यक्तभूतमनुजस्तेन सह स्थातुं प्रार्थयाञ्चते किन्तु त्वदर्थम्
ईश्वरः कीदृङ् महाकर्म्म कृतवान् इति निवेशनं गत्वा विज्ञापय योशुः
३९ कथामेतां कथयित्वा तं विसर्ज। ततः स ब्रजित्वा योशुस्तदर्थं धनमहाकर्म्म
चकार तत् पुरस्य सर्व्वत्र प्रकाशयितुं प्रारभे।
४० अथ योशौ परावृत्त्यागते लोकास्तं आदरेण जगृज् यस्मात्ते सर्व्वे
तमपेक्षाञ्चक्रे।
४१ तदनन्तरं याथीरनाम्नो भजनगेहस्यैकोधिप आगत्य योशोश्चरणयोः
पतित्वा स्तनिवेशनागमनार्थं तस्मिन् विनयं चकार यतस्तस्य दादश्वर्ध-
४२ वयस्का कन्यैकामोत् सा मृतकल्पाभवत्। ततस्तस्य गमनकाले मार्गे
४३ लोकानां महान् समागमो बभूव। एवं दादश्वर्धाणि प्रदररोगयस्ता नाना
वैद्यैश्चिकित्सां कृत्वा सर्व्वस्वं व्यथित्वापि स्वास्थ्यं न प्राप्ता या योषित् सा
४४ योशोः पश्यन्दागत्य तस्य वस्त्रयन्त्रिं पस्पर्श। तस्मात् तत्पृष्णात् तस्मारक्त-
४५ स्त्रावो रुद्धः। तदानीं योशुरवदत् केनाहं स्पृष्टः? ततोऽनेकैरनङ्गीकृते
पितरस्तस्य सङ्गिनश्चावदन् हे गुरो लोकास्तव देहे घर्षित्वा पतन्ति तथापि
४६ केनाहं स्पृष्ट इति भवान् कुतः पृच्छति? योशुः कथयामास केनाप्यहं स्पृष्टो
४७ यतो मत्तः शक्तिं निर्गतेति मया निश्चितमज्ञायि। तदा सा नारी स्वयं न
गुप्तेति विदित्वा कम्पमाना सती तस्य सम्मुखे पपात किञ्च केन निमित्तेन
तं पस्पर्श स्पर्शमात्राच्च येन प्रकारेण स्वस्थाभवत् तत् सर्व्वं तस्य मात्तादा-
४८ चक्षौ। ततः स तां जगाद् हे कन्ये सुस्थिरा भव तव विश्वासस्त्वं स्वस्थाम
४९ शकार्षीत् त्वं जेनेष्य दाहि।

योशोरेतदाकथवदनकाले तस्याधिपते निवेष्टनात् कस्मिंश्चित् आगत्य
तं वभाषे तव कन्या मृता गुरुं मा क्लिन्नाम । किन्तु योशुस्तदाकर्षा- ५०
धिपतिं व्याजहार मा भैषीः केवलं विश्वमिहि तस्मात् सा जीविष्यति ।
अथ तस्मिन् तस्य निवेशनं प्राप्तिं विना पितरं याकुबश्च कन्याया मातरं ५१
पितरश्च, अन्यं प्रवेष्टुं वारयामास । अपरश्च ये रुदन्ति विलपन्ति च तान् ५२
सर्वान् जनान् उवाच यूयं मा रोदिष्ट कन्या न मृता निद्राति । किन्तु
सा निश्चितं मृतेति ज्ञात्वा ते तमुपजहसुः । पश्चात् स सर्वान् वहिः कृत्वा ५३
कन्यायाः कैरा धृत्वाजुज्वे, हे कन्ये त्वमुत्तिष्ठ तस्मात् तस्याः प्राणेषु पुन- ५४
रागतेषु सा तत्क्षणाद् उत्तस्थौ । तदानो तस्यै किञ्चित् भक्ष्यं दातुम् ५५
आदिदेश । ततस्तस्याः पितरौ विस्मयं गतौ किन्तु स तानादिदेश घट- ५६
नाया एतस्याः कथां कस्मैचिदपि मा कथयत ।

९ नवमोऽध्यायः ।

१ शिष्याणां प्रेषणं ७ ख्रीष्टं द्रष्टुं हेरोददृक्त्वा १० पञ्चपूर्वैर्मत्स्याभ्याश्च पञ्चसहस्रपुं-
भाजनं १८ ख्रीष्टस्य निर्णयः २३ ख्रीष्टस्योपदेशः २८ तेन सूर्यनरधारणं ३७ भन-
प्रसन्नबालकस्य स्वस्थता ४६ नघताया उपदेशः ४८ सर्वेष्वनुग्रहस्यावश्यकत्वं ५१
शोमिरोसीथैः ख्रीष्टस्य याद्याता ५७ चक्षकलोकान् प्रति ख्रीष्टस्योपदेशकथा च ।

ततः परं स द्वादशशिष्यानाङ्गुथ भूतान् त्याजयितुं रोगान् प्रति- १
कर्तुञ्च तेभ्यः शक्तिमाधिपत्यञ्च ददौ । अपरश्च ईश्वरीयराज्यस्य सुसंवादं २
प्रकाशयितुम् एवं रोगिणामरोग्यं कर्तुं प्रेरणकाले तान् जगाद । यात्रार्थं ३
र्याष्टि वेत्तपुटकं भक्ष्यं मुद्रा द्वितीयवस्त्रम् एषां किमपि मा गृह्णीत ।
किञ्च यूयं यन्निवेशनं प्रविशथ नगरत्यागपर्यन्तं तन्निवेशने तिष्ठत । ४
तच्च यदि केचिन्नोका युष्माकमातिथ्यं न कुर्वन्ति तर्हि तस्मान्नगराद् ५
गमनकाले तेषां विरुद्धं साक्ष्यार्थं युष्माकं पदधूलीः सम्पातयत । अथ ते ६
प्रस्थाय सर्वत्र सुसंवादं प्रचारयितुं पोडितान् स्वस्थान् कर्तुञ्च ग्रामेषु
भ्रमितुं प्रारंभिरे ।

एतर्हि हेरोद् राजा योशोः सर्वकर्षणां वार्त्तां श्रुत्वा भृशमुद्विगजे ७
यतः केचिद्बहु यौहन् श्रमणानादुदतिष्ठत् । केचिद्बहुः, एलियो इश्मं ८

दत्तवान्; एवमन्यलोका ऊचुः पूर्व्यायः कश्चिद् भविष्यद्वादी समुत्थितः ।
६ किन्तु हेरोदुवाच बोधनः शिरोऽहमस्मिन्मदम् इदानीं यस्मिन्कर्मणि
वार्त्तां प्राप्नोमि स कः ? अथ स तं द्रष्टुम् ऐच्छत् ।

- १० अनन्तरं प्रेरिताः प्रत्यागत्य यानि यानि कर्माणि चक्रुस्तानि योश्चै-
कथयामासुः; ततः स तान् नीत्वा वैश्वेदानामकनगरस्य विजनं स्थानं गन्तुं
११ जगाम । पश्चात् लोकास्तद् विदित्वा तस्य पश्चाद् ययुः; ततः स तान् नयन्
ईश्वरीयराज्यस्य प्रसङ्गमुक्तवान् एवं येषां चिकित्सया प्रयोजनम् आसीत्
१२ तान् स्वस्थान् चकार । अपरञ्च दिवावसन्ने सति द्वादशशिष्या योश्चोरन्ति-
कम् एव कथयामासुः, वयमत्र काननस्थाने तिष्ठामः, ततो हेतो नगरं
ग्रामञ्च गत्वा वामस्थानं प्राप्य भक्ष्यद्रव्याणि क्रेतुं जननिवहं विमृजतु ।
१३ तदा स उवाच यूयमेव तान् भोजयध्वं; ततस्ते प्रोचुरस्माकं निकटे केवलं
पञ्च पूपा दौ मत्स्यौ च विद्यन्ते, अतएव स्थानान्तरम् इत्वा निमित्तमेतेषां
१४ भक्ष्यद्रव्येषु न क्रीतेषु न भवति । तत्र प्रायेण पञ्चसहस्राणि पुरुषा
१५ आसन् । तदा स शिष्यान् जगाद पञ्चाशत् पञ्चाशज्जनैः पंक्तीः कृत्वा
१६ तानुपवेशयत तस्मात् ते तदनुसारेण सर्वलोकानुपवेशयामासुः । ततः स
तान् पञ्च पूपान् मोनदयञ्च गृह्णीत्वा स्वर्गं विलोक्येश्वरगुणान् कीर्त्तय-
१७ च्छके किञ्च भङ्क्ता लोकेभ्यः परिवेषणार्थं शिष्येषु समर्पयाम्बभूव । ततः
सर्वे भुक्त्वा हर्षिता गता एवम् अवशिष्टानां द्वादश उल्लोकान् संजगृह्युः ।
१८ अथैकदा निर्जने शिष्यैः सह प्रार्थनकाले तान् पप्रच्छ लोका मां किं
१९ वदन्ति ? ततस्ते प्रोचुः, त्वां बोधन् मज्जकं वदन्ति तथा केचित् त्वाम् एलिधं
वदन्ति, पूर्वकालिकः कश्चिद् भविष्यद्वादी श्मशानाद् उदतिष्ठद् इति
२० केचिद् वदन्ति । तदा स उवाच यूथं मां किं वदथ ? ततः पितर उक्तवान्
२१ त्वम् ईश्वराभिषिक्तः पुरुषः । तदा स तान् बृढमादिदेश कथामेतां कस्मैचि-
२२ दपि मा कथयत । स पुनरुवाच मनुष्यपुत्रेण वज्रयातना भोक्तव्याः किञ्च
प्राचीनलोकैः प्रधानयाजकैरध्यापकैश्च सेवज्ञाय हन्तव्यः किन्तु द्वितीय-
दिवसे श्मशानात् तेनोत्थातव्यम् ।

अपरं स सर्वानुवाच कश्चिद् यदि मम पश्चाद्गन्तुं वाञ्छति तर्हि स स्वं २३
 दास्यतु, एवं दिने दिने क्रुशं गृहीत्वा मम पश्चादागच्छतु। यतो यः कश्चित् २४
 स्वप्राणान् रिरक्षिषति स तान् हारयिष्यति यः कश्चिन्मदर्थं प्राणान्
 हारयिष्यति स तान् रक्षिष्यति। कश्चिद् यदि सर्वं जगत् प्राप्नोति किन्तु २५
 स्वप्राणान् हारयति स्वयं विनश्यति च तर्हि तस्य को लाभः ? पुनर्यः २६
 कश्चिन् मां मम वाक्यं वा लज्जास्यदं जानाति मनुष्यपुत्रो यदा स्वस्य
 पितुश्च पवित्राणां दूतानाञ्च तेजोभिः परिवेष्टित आगमिष्यति तदा सोऽपि
 तं लज्जास्यदं ज्ञास्यति। किन्तु युष्मानहं यथार्थं वदामि, ईश्वरीयराजत्वं २७
 न दृष्ट्वा मृत्युं नास्वादियन्ते, एतादृशाः कियन्तो लोका अवस्थानेऽपि
 दण्डायमानाः सन्ति।

एतदाख्यानकथनात् परं प्रायेणाष्टसु दिनेषु गतेषु स पितरं योद्धनं २८
 याकुवञ्च गृहीत्वा प्रार्थयितुं पर्वतमेकं समारूरोह। अथ तस्य प्रार्थनकाले २९
 तस्य मुखाकृतिरन्यरूपा जाता, एवं तदोद्यं वस्त्रमुज्ज्वलशुक्लं जातं। अपरञ्च ३०
 मुसा एलियेश्चाभौ तेजस्विनौ दृष्टौ तौ तेन धिरूशालमपुरे यो मृत्युः साधि- ३१
 यते तदोयां कथां तेन सार्द्धं कथयितुम् आरभते। तदा पितरादयस्तस्य ३२
 सङ्गिनो निद्रयाकृष्टा आसन् किन्तु जागरित्वा तस्य तेजस्तेन सार्द्धम्
 उत्तिष्ठन्तौ तौ जनौ च ददृशुः। अथ तयोरुभयोर्गमनकाले पितरो ३३
 योशुं बभाषे हे गुरोऽस्माकम् स्थानेऽस्मिन् स्थितिः शुभा, ततोऽहोतरेका
 त्वदर्थं, एका मुसार्था, एका एलियार्था, इति तिस्रः कुव्यास्माभिर्निर्मा-
 यन्तां, इमां कथां स न विविच्य कथयामास। अपरञ्च तदाकथनकाले ३४
 पयोद एक आगत्य तेषामुपरि ह्यायां चकार, ततः शिथ्यास्तन्मध्यं प्रविश्य
 शशङ्किरे। तदा तस्मात् पयोदाद् इयमाकाशीया वाणी निर्जगाम, ममाद्यं ३५
 प्रियः पुत्र एतस्य कथायां मनो निधत्त। इतिशब्दे जाते ते योशुमेका- ३६
 किं ददृशुः किन्तु ते तदानीं तस्य दर्शनस्य वाचमेकामपि नोक्ता मनःसु
 स्थापयामासुः।

परेऽहनि तेषु तस्माच्चैलाद् अवरुढेषु तं साक्षात् कर्तुं बहवो लोका ३७

- ३८ आजगुः। एवं तेषां मध्याद् एका जन उच्चैर्वाच हे गुरो अहं विनयं करोमि
 ३९ मम पुत्रं प्रति कृपादृष्टिं करोतु मम सखैकः पुत्रः। भूतेन धृते स प्रसभं
 चीच्छब्दं करोति किञ्च तन्मुखात् फेणा निर्गच्छन्ति, भूत इत्थं विदार्थ्य
 ४० क्रिष्टा प्रायश्चित्तं न त्यजति। तस्मात् तं भूतं त्याजयितुं तव शिष्यसमीपे
 ४१ न्यवेदयं किन्तु ते न श्रेकुः। तदा यीशुरवादीत् रे अविश्वासिन् विपयगा-
 मिन् वंश कतिकालान् युष्माभिः सह स्थास्याम्यहं? युष्माकम् आचर-
 ४२ णानि च सद्विधे? तव पुत्रमिहानय। ततस्त्वस्मिन्नागतमात्रे स भूतस्त्वं
 भूमौ पातयित्वा विददार; तदा यीशुस्त्वममेधं भूतं तर्जयित्वा बालकं
 ४३ स्वस्त्वं कृत्वा तस्वपितरि समर्पयामास। ईश्वरस्य महाशक्तिम् इमां विलोक्य
 सर्वे चमच्चकुः; इत्थं योशोः सर्वाभिः क्रियाभिः सर्वैर्लौकैराश्चर्यं मन्यमाने
 ४४ सति स शिष्यान् वभाषे कथयं युष्माकं कर्णेषु प्रविशतु मनुष्यपुत्रो मनु-
 ४५ ध्याणां करेषु समर्पयिष्यते। किन्तु ते तां कथां न बुबुधिर किञ्च स्पष्टत्वा-
 भावात् तस्याभिप्रायस्तेषां बोधगम्यो न बभूव; तथा तस्याशयः क इत्यपि
 ते भयात् प्रष्टुं न श्रेकुः।
 ४६ तदनन्तरं तेषां मध्ये कः श्रेष्ठो भविष्यति कथमितां गृहीत्वा ते मिथो
 ४७ विवादं चक्रुः। ततो यीशुस्तेषां मनोभिप्रायं विदित्वा बालकमेकं गृहीत्वा
 स्वस्य निकटे स्थापयित्वा तान् जगाद, यो जनो मम नाम्नास्य बालकस्या-
 ४८ तिथ्यं विदधाति स ममातिथ्यं विदधाति यस्तु ममातिथ्यं विदधाति स
 मम प्रेरकस्यातिथ्यं विदधाति युष्माकं मध्ये यः स्वं सर्वस्मात् चुद्रं जानीते
 सख श्रेष्ठो भविष्यति।
 ४९ अपरञ्च यो हन् व्याजहार हे प्रभो तव नाम्ना भूतान् त्याजयन्तं मानुषम्
 ५० एकं दृष्टवन्तो वयं, किन्त्वस्माकम् अपश्चाद्गामित्वान् तं न्यषेधाम। तदान्नो
 यीशुर्वाच तं मा निषेधत यतो यो जनोस्माकं न विपन्नः सखस्माकं
 सपत्नो भवति।
 ५१ अनन्तरं तस्यारोहणसमय उपस्थिते स स्थिरचेता यिहूशालमं
 ५२ प्रति यात्रां कर्तुं निश्चित्याये दूतान् प्रेषयामास। तस्मात् ते गत्वा तस्य

प्रयोजनीयद्रव्याणि संगृहीतुं शोमिरोणीयाणां ग्रामं प्रविविशुः । किन्तु ५३
 स यिरूशालमं नगरं याति ततोहेता लोकास्तस्यातिथ्यं न चक्रुः । अतएव ५४
 याकुब्योह्नौ तस्य शिष्यैः तद् दृष्ट्वा जगदतुः हे प्रभो एलियो यथा
 चकार तथा वयमपि गगणाद् आगन्तुम् एतान् भस्मीकर्तुं च वक्रिमाज्ञा-
 पयाम किं ? भवान् किमिच्छति ? किन्तु स मुखं परावर्त्य तान् तर्जयित्वा ५५
 गदितवान् युष्माकं मनोभावः कः, इति यूयं न जानीथ । मनुजसुतो ५६
 मनुजानां प्राणान् नाशयितुं नागच्छत् किन्तु रक्षितुम् आगच्छत् । पश्चाद्
 इतरग्रामं ते ययुः ।

तदनन्तरं पथि गमनकाले जन एकस्त्रयभाषे, हे प्रभो भवान् यत्र याति ५७
 भवता सहाहमपि तत्र यास्यामि । तदानीं यीशुस्तमुवाच गोमायूनां ५८
 गर्त्ता आसते विहायसीयविहगानां नोडानि च सन्ति किन्तु मानव-
 तनयस्य शिरः स्थापयितुं स्थानं नास्ति । ततः परं स इतरजनं जगाद त्वं ५९
 मम पश्चाद् एहि ; ततः स उवाच हे प्रभो पूर्वं पितरं श्मशाने स्थापयितुं
 मामादिशतु । तदा यीशुरूवाच मृता मृतान् श्मशाने स्थापयन्तु किन्तु ६०
 त्वं गलेश्वरीयराजत्वस्य कथाः प्रचारय । ततोऽन्यः कथयामास हे प्रभो ६१
 मयापि भवतः पश्चाद् गन्त्यते किन्तु पूर्वं मम निवेशनस्य परिजनानाम्
 अनुमतिं गृहीत्वा गन्तुम् अहमादिशे भवता । तदानीं यीशुस्तं प्रोक्तवान् ६२
 यो जनां लाङ्गले करमर्पयित्वा पश्चात् पश्यति स ईश्वरीयराज्यं नार्हति ।

१० दशमोऽध्यायः ।

१ सप्ततिशिष्याणां निरूपणं प्रेरणश्च ११ कोरासीनादिनगराणां सन्नापो भविष्यत्
 कथा च १७ सप्ततिशिष्यैः सह कथनं २२ शिष्येभ्य आशिर्दानं २५ खोटन व्यवस्था-
 पकाद्यपदेशः ३८ सार्धसंरिचयः गृहे खोटस्यातिथिवत् ।

ततः परं प्रभुरपरान् सप्ततिशिष्यान् नियुज्य स्वयं यानि नगराणि १
 यानि स्थानानि च गमिष्यति तानि नगराणि तानि स्थानानि च प्रति
 तेषां द्वौ द्वौ जनौ प्रहितवान् । तेभ्यः कथयामास च शस्यानि बहूनीति २
 सत्यं किन्तु केदका अल्पे तस्माद्धेतोः शस्येच्छाय केदकान् अपरानपि

- ३ प्रेषयितुं शस्त्रेचक्षामिन् प्रार्थयध्वं । एवं यूयं यात, पश्यत वृक्षाणां मध्ये
 ४ मेषशावकानिव युष्मान् प्रहिणामि । यूयं जुद्रं महद् वा वसनसम्पुटं
 ५ पादुकाश्च मा गृह्णीत मार्गमध्ये कमपि मा नमत च । अपरश्च
 यूयं यद् यद् निवेशनं प्रविश्य तत्र निवेशनस्यास्य मङ्गलं भूयादिति
 ६ वाक्यं प्रथमं वदत । तस्मात् तस्मिन् निवेशने यदि मङ्गलपात्रं स्थास्यति
 ७ तर्हि तन्मङ्गलं तस्य भविष्यति नोचेत् युष्मान् प्रति परावर्त्तिष्यते । अप-
 रश्च ते यत् किञ्चित् दास्यन्ति तदेव भुक्त्वा पीत्वा तस्मिन्निवेशने स्थास्यथ
 ८ यतः कर्मकारिणा जना भूतिम् अर्हन्ति ; गृहं गृहं मा यास्यथ । अन्यश्च
 युष्मासु किमपि नगरं प्रविष्टेषु लोका यदि युष्माकम् आतिथ्यं करि-
 ९ ष्यन्ति तर्हि यत् खाद्यम् उपस्थास्यन्ति तदेव खादियथ । एवं तन्नगरस्थान्
 रोगिणः स्वस्थान् करिष्यथ किञ्चेत्सरीयं राजवं युष्माकम् अन्तिकम्
 १० आगमत् कथमेतां प्रचारयिष्यथ । किन्तु किमपि पुरं युष्मासु प्रविष्टेषु
 लोका यदि युष्माकम् आतिथ्यं न करिष्यन्ति तर्हि तस्य नगरस्य पन्थानं
 ११ गत्वा कथमेतां वदिष्यथ, युष्माकं नगरीया या धूलोरस्मासु समलगन् ता
 अपि युष्माकं प्रातिकूल्येन साक्ष्यार्थं सम्पातयामः ; तथापीश्वरराजवं युष्माकं
 १२ समीपम् आगमत् इति निश्चितं जानोत । अहं युष्मभ्यं यथार्थं कथयामि
 विचारदिने तस्य नगरस्य दशातः सिदोमो दशा ब्रह्मा भविष्यति ।
 १३ हा हा कोरासीन् नगर हा हा वैतैदानगर युवधोर्मध्ये यादृशम्
 आस्यर्थं कर्म कृतमाशेत् तत् सर्वं कर्म यदि सोरसोदीनान्नगरयोरकरि-
 १४ ष्यत्, तदा इतो वज्रदिनपूर्वं तन्निवासिनः शण्वस्त्राणि परिधाय गात्रेषु
 १५ भस्म विलिप्य समुपविश्य समखेतस्यन् । अतोहेतो विचारदिवसे युष्माकं
 १६ दशातः सोरसोदीनिवासिनां दशा सङ्घा भविष्यति । हे कपर्णाङ्गमूलं स्वर्गं
 १७ यावद् उन्नमसि किन्तु नरकं यावत् न्यग् भविष्यसि । यो जनो युष्माकं
 वाक्यं गृह्णाति स ममैव वाक्यं गृह्णाति किञ्च यो जनो युष्माकम् अवज्ञां
 करोति स ममैवावज्ञां करोति यो जनो ममावज्ञां करोति स ममैरक-
 १८ शैवावज्ञां करोति ।

अथ ते सप्ततिशिष्या आनन्देन प्रत्यागत्य कथयामासुः, हे प्रभो १७
भवतो नाम्ना भूता अस्माकं वशीभवन्ति । तदानीं स तान् जगाद विद्युत- १८
मिव स्वर्गात् पतन्तं शैतानम् अदर्शम् । पश्यत सर्पान् वृश्चिकान् रिपूणां १९
सर्व्वपराक्रमांश्च पदतलैर् दलचितुं युष्मभ्यं शक्तिं ददामि तस्माद् युष्माकं
कापि हानिर् न भविष्यति । भूता युष्माकं वशीभवन्ति, एतन्निमित्तात् २०
मा समुल्लसत स्वर्गे युष्माकं नामानि लिखितानि सन्तीति निमित्तं समु-
ल्लसत । तद्घटिकायां योऽग्रे मर्नसि जाताह्लादः कथयामास हे स्वर्ग २१
पृथिव्योरेकाधिपते पितस्त्वं ज्ञानवतां विदुषाञ्च लोकानां पुरस्तात् सर्व्व-
मेतद् अप्रकाशं बालकानां पुरस्तात् प्राकाशय एतस्माद्धेतोस्त्वं धन्यं वदामि,
हे पितरित्यं भवतु यत एतदेव तव गोचर उत्तमम् । पित्रा सर्वाणि २२
मयि समर्पितानि पितरं विना कोपि पुत्रं न जानाति किञ्च पुत्रं विना
यस्मै जनाय पुत्रस्त्वं प्रकाशितवान तच्च विना कोपि पितरं न जानाति ।

ततः परं स शिष्यान् प्रति परावृत्य गुप्तं जगाद द्यूयमेतानि सर्वाणि २३
पश्यथ ततोहेतो युष्माकं चक्षुषि धन्यानि युष्मानहं वदामि द्यूयं यानि २४
सर्वाणि पश्यथ तानि बहवो भविष्यद्वादिनो भुपतयश्च द्रष्टुमिच्छन्तोपि
द्रष्टुं न प्राप्नुवन् किञ्च युष्माभि र्धायाः कथाः श्रूयन्ते ताः श्रोतुमिच्छ-
न्तोपि श्रोतुं नालभन्त ।

अनन्तरं एको व्यवस्थापक उत्थाय तं परीक्षितुं प्रपच्छ हे उपदेशक २५
अनन्तायुषः प्राप्तये मया किं करणीयं ? योऽग्रे प्रत्युवाच, अत्रार्थे व्यवस्थायां २६
किं लिखितमस्ति ? त्वं ह्योदृक् पठसि ? ततः भावदत् त्वं सर्व्वान्तःकुरणैः २७
सर्व्वप्राणैः सर्व्वशक्तिभिः सर्व्वचित्तैश्च प्रभो परमेश्वरे प्रेम कुरु किञ्च समी-
पवासिषु स्ववत् प्रेम कुरु । तदा स कथयामास त्वं यथार्थं प्रत्युवाच, इत्थम २८
आचर तेनैव जीविष्यसि । किन्तु स जनः स्वं निर्दोषं ज्ञापयितुं योऽग्रे २९
प्रपच्छ मम समीपवासी कः ? ततो योऽग्रे प्रत्युवाच, एको जनो यिरूशा- ३०
लम् पुरात् थिरीहोपुरं याति, एतर्हि दस्यूनां करेषु पतन्ति ते तस्य
वस्त्रादिकं हृतवन्त एवं तमाहृत्य मृतप्रायं कृत्वा त्यक्त्वा ययुः । अकस्माद् ३१

- ३२ एको याजकस्तेन मार्गेण गच्छन् तं दृष्ट्वा मार्गान्यपार्श्वेन जगाम। इत्थम्
 एको सेवीस्तत्स्थानं प्राप्य तस्यान्तिकं गत्वा तं विलोक्यान्येन पार्श्वेन
 ३३ जगाम। किन्त्वेकः शोभिरोष्णीयो गच्छन् तत्स्थानं प्राप्य तं दृष्ट्वादयत।
 ३४ एवं तस्यान्तिकं गत्वा तस्य क्षतेषु तैलं द्राक्षारसञ्च प्रक्षिप्य क्षतानि बद्धा निज-
 ३५ वाहनोपरि तमुपवेश्य प्रवासीयगृहम् आनीय तं शिषेवे। परस्मिन् दिवसे
 निजगमनकाले दौ मुद्रापादौ तद् गृहस्वामिने दत्त्वावदत् जनमेनं सेवस्व
 तच्च योऽधिको व्यथो भविष्यति तमहं पुनरागमनकाले परिश्रोतव्यमि।
 ३६ एषां चयाणां मध्ये तस्य दस्युहस्तपतितस्य जनस्य समीपवासी कः? त्वया
 ३७ किं बुध्यते? ततः स व्यवस्थापकः कथयामास यस्तस्मिन् दयां चकार। तदा
 यीशुः कथयामास त्वमपि गत्वा तथाचर।
 ३८ ततः परं ते गच्छन्त एकस्मिन् ग्रामे प्रवेशं चक्रुः; तदा मर्यानामा स्त्री
 ३९ खगृहे तस्यातिथ्यं चकार। तस्मात् मरियम् नामधेया तस्या भगिनी
 ४० यीशोः पदसमीप उपविश्य तस्यापदेशकया श्रोतुमारेभे। किन्तु मर्या
 नानासेवककर्माणि व्यया जाता तस्माद्धृतेस्तस्य समीपमागत्य बभाषे हे
 प्रभो मम भगिनी केवलं ममोपरि सर्वकर्माणां भारम् अर्पितवती तच्च
 भवता किञ्चिदपि न मनो निधोयते किम्? मम साहाय्यं कर्तुं तामादि-
 ४१ शतु भवान्। ततो यीशुः प्रत्युवाच हे मर्ये हे मर्ये त्वं नानाकार्येषु
 ४२ चिन्तितवती व्यया चासि किन्तु प्रयोजनीयम् एकमात्रम् आस्ते। अप-
 रञ्च यदुत्तमं भागं कोपि हर्तुं न शक्नोति तमेव मरियम् मनोनीतम्
 अकार्षात्।

११ एकादशोऽध्यायः।

१ प्रार्थनार्थं ख्रीष्टस्योपदेशः १४ सूक्तभूतत्याजनं २४ अश्विभूतस्य दृष्टान्तः २७
 अन्यलोकानां निर्णयः २८ लोकानामान्तिक ख्रीष्टस्य प्रचारः ३९ प्रदीपस्य दृष्टान्त-
 कथा ४७ क्रिश्चः प्रति तस्य कथा ४५ व्यवस्थापकान् प्रति तस्य कथा च।

- १ तदनन्तरं स कस्मिंश्चित् स्थाने प्रार्थयत तत्समाप्तौ सत्यां तस्यैकः
 शिष्यस्त्वं जगाद हे प्रभो योहन् यथा स्वशिष्यान् प्रार्थयितुम् उपदिष्टवान्

तदाच्छन्नं वस्तु किमपि नास्ति तथा यन्न ज्ञास्यते तद्गुप्तं वस्तु
 किमपि नास्ति। अन्यकारे तिष्ठन्तो याः कथा अकथयत ताः सर्व्याः १
 कथा दीप्तौ आस्यन्ते किञ्च निर्जने कर्णे यदकथयत गृहपृष्ठात् तत् प्रचा-
 रयिष्यते। अपरञ्च हे बन्धवो युष्मानहं वदामि ये शरीरस्य नाशं विना ४
 किमप्यपरं कर्तुं न शक्नुवन्ति तेभ्यो मा भैष्ट। तर्हि कस्माद् भेतव्यम् ५
 इत्यहं वदामि यः शरीरं नाशयित्वा नरके निक्षिप्तुं शक्नोति तस्मादेव भयं
 कुरुत पुनरपि वदामि तस्मादेव भयं कुरुत। पञ्च चटकपत्त्रिणः किं द्वाभ्यां ६
 ताम्रखण्डाभ्यां न विक्रीयन्ते तथापीश्वरस्तेषाम् एकमपि न विस्मरति।
 युष्माकं शिरःकेशा अपि गणिताः सन्ति तस्माद्धेतो मां विभोत वज्र- ७
 चटकपत्त्रिभ्योपि यूयं वज्रमुत्थाः। अपरं युष्मभ्यं कथयामि यः कश्चिन् ८
 मानुषाणां साक्षान् मां स्वीकरोति मनुष्यपुत्र ईश्वरदूतानां साक्षात् तं
 स्वीकरिष्यति; किन्तु यः कश्चिन्मानुषाणां साक्षान्मां न स्वीकरोति तम् ९
 ईश्वरस्य दूतानां साक्षाद् अहं न स्वीकरिष्यामि। अन्यच्च यः कश्चिन् १०
 मनुजसुतस्य निन्दाभावेन काञ्चित् कथां कथयति तस्य तत्पापस्य मोचनं
 भविष्यति किन्तु यदि कश्चित् पवित्रम् आत्मानं निन्दति तर्हि तस्य तत्
 पापस्य मोचनं न भविष्यति। अपरञ्च यदा लोका युष्मान् भजनगेहं ११
 विचारकर्तृराज्यकर्तृणां समुखञ्च नेष्यन्ति तदा केन प्रकारेण किमुत्तरं
 वद्विष्य किं कथयिष्यथ चेत्यत्र मा चिन्तयत; यतो युष्मानि र्थद् यद् १२
 वक्तव्यं तत् तस्मिन् समयेव पवित्र आत्मा युष्मान् शिष्ययिष्यति।

ततः परं जनतामध्यस्थः कश्चिज्जनस्तं जगाद् हे गुरो मया सह पैदकं १३
 धनं विभक्तुं मम भ्रातरमाज्ञापयतु भवान्। किन्तु स तमवदत् हे मनुष्य १४
 युष्माकं विचारं विभागञ्च कर्तुं मां को नियुक्तवान्? अनन्तरं स लोकान्- १५
 वदत् लोभे सावधानाः सतर्काश्च तिष्ठत यतो वज्रसम्पत्तिप्राप्त्या मनुष्य-
 स्थायुर्न भवति। षष्ठाद् दृष्टान्तकथामुत्थाप्य कथयामास, एकस्य धनिनो १६
 भूमौ बहूनि शस्त्राणि जातानि। ततः स मनसा चिन्तयित्वा कथयाम्बभूव १७
 ममैतानि समुत्पन्नानि द्रव्याणि स्थापयितुं स्थानं नास्ति किं करिष्यामि?

- १८ ततोवदद् इत्थं करिष्यामिममसर्व्वभाण्डागाराणि भङ्क्ता वृद्धभाण्डागारं
 १९ निर्भाय तन्मध्ये सर्व्वफलानि द्रव्याणि च स्थापयिष्यामि। एवं निजमनो
 वदिष्यामि हे मनो बङ्गवत्सरार्थं नानाद्रव्याणि सञ्चितानि सन्ति विश्रामं
 २० कुरु भुक्ता पीत्वा कौतुकञ्च कुरु; किन्त्वोत्थरस्वम् अवदत् रे निर्बोध अश्व
 रात्रौ तव प्राणास्त्वन्ता नेत्यन्ते तत एतानि यानि द्रव्याणि त्वयामादि-
 २१ तानि तानि कस्य भविष्यन्ति? अतएव.यः कश्चिद् ईश्वरस्य समोपे धन
 सञ्चयमकृत्वा केवलं स्वनिकटे सञ्चयं करोति सोऽपि तादृशः ।
 २२ अथ स शिष्येभ्यः कथयामास युष्मानहं वदामि किं खादिष्यामः? किं
 परिधास्यामः? इत्युक्त्वा जीवनस्य शरीरस्य चार्थं चिन्ता मा कर्तुम् ।
 २३ भक्ष्याज्जीवनं भूषणच्छरीरञ्च श्रेष्ठं भवति । काकपक्षिणां कार्य्यं विचा-
 २४ रयत ते न वपन्ति शस्त्रानि च न हिन्दन्ति तेषां भाण्डागाराणि न
 सन्ति कोषाश्च न सन्ति तथापीश्वरस्त्रेभ्यो भक्ष्याणि ददाति ययं
 २५ पक्षिभ्यः श्रेष्ठतरा न किं? अपरञ्च भावयित्वा निजायुषः क्षणमात्रं वर्द्धयितुं
 २६ शक्नोति, एतादृशालोको युष्माकं मध्येकोस्ति? अतएव क्षुद्रं कार्य्यं साधयि-
 २७ तुम् असमर्था यूयम् अन्यस्मिन् कार्य्यं कुतोभावयत? अन्यच्च काम्पिलपुष्पं
 कथं वर्द्धते तदपि विचारयत तत् कञ्चन अमं न करोति तन्तून् च न जन-
 यति किन्तु युष्मभ्यं यथार्थं कथयामि सुलेमान् ब्रह्मैश्वर्यान्वितोऽपि पुष्प-
 २८ स्थास्य सदृशो विभूषितो नासीत् । अथ चेत्ते वर्त्तमानं श्वशुर्यां चेष्य-
 मानं यत् त्वणं तस्मै यदोत्थर एतादृशं भूषणं ददाति तर्हि हे अल्पप्रत्य-
 २९ यिनो युष्मभ्यं किं भूषणं न दास्यति? अतएव किं खादिष्यामः? किं परि-
 ३० धास्यामः? एतदर्थं मा व्याप्रीयध्वं मा संशेष्वच्च । जगतो देवार्धका एव तानि
 चेष्टन्ते; अपरञ्च एषु वस्तुषु युष्माकं प्रयोजनमास्ते इति युष्माकं पितः
 ३१ जानाति । अतएवेश्वरस्य राज्यार्थं सचेष्टा भवत तथाकृते सर्व्वाण्येतानि
 ३२ द्रव्याणि युष्मभ्यं दायिष्यन्ते । हे क्षुद्रमेषव्रज मा भैष्ट युष्मभ्यं राज्यं दातुं
 ३३ युष्माकं पितुः सम्पत्तिरस्ति । अतएव युष्माकं या या सम्पत्तिरस्ति तांतां
 विक्रीय वितरत; एवं यत् स्थानं चौरा नागच्छन्ति कीटाश्च न जायन्ति

तादृशे स्वर्गे निजार्थम् अजर समुटके अक्षयं धनं सञ्चिनुत ; यतो यत्र ३४
युष्माकं धनं वर्त्तते तत्रैव युष्माकं मनः ।

अपरञ्च यूयं प्रदीपं ज्वालयित्वा बद्धकटयस्तिष्ठत ; एवं प्रभु विवाहा- ३५
दागत्य यदैव द्वारमाहन्ति तदैव द्वारं मोक्षयितुं यथा भृत्या अपेक्ष्य ३६
तिष्ठन्ति तथा यूयमपि तिष्ठत । यतोहेतोः प्रभुरागत्य यान् दासान् सचे- ३७
तनान्तिष्ठतो द्रक्ष्यति तस्य धन्यः ; अहं युष्मान् यथार्थं वदामि प्रभुस्तान्
भोजनार्थम् उपवेश्य स्वयं बद्धकटिः समीपमेत्य परिवेषयिष्यति । किञ्च ३८
द्वितीये तृतीये वा प्रहरे समागत्य यदि तथैव पश्यति तर्हि तस्य दासा
धन्याः । अपरञ्च कस्मिन् क्षणे चौरा आगमिष्यन्ति, इति यदि गृहपति ३९
ज्ञातुं शक्नोति तदावश्यं जाग्रन् निजगृहे सन्धिं कर्त्तयितुं वारयति
यूयमेतद् वित्त । अतएव यूयमपि सज्जमानास्तिष्ठत यतो यस्मिन् क्षणे ४०
तमपेक्ष्य न तिष्ठथ तस्मिन्नेव क्षणे मनुष्यपुत्र आगमिष्यति ।

तदा पितरः पप्रच्छ हे प्रभो भवान् किमस्मान् उद्दिश्य किं सर्वान् ४१
उद्दिश्य दृष्टान्तकथाभिमां वदसि ? ततः प्रभुः प्रोवाच प्रभुः समुचितकाले ४२
निजपरिवारार्थं भोज्यपरिवेषणाय यं तत्पदे नियोज्यति तादृशो विश्वास्तो
मोक्षोऽधिपतिः कोस्ति ? प्रभुरागत्य यम् एतादृशे कर्मणि प्रवृत्तं ४३
द्रक्ष्यति सस्य दासो धन्यः । अहं युष्मान् यथार्थं वदामि स तं निजसर्वस्व- ४४
स्वाधिपतिं करिष्यति । किन्तु प्रभुर्विलम्बेनागमिष्यति, इति विचिन्त्य ४५
स दासो यदि तदन्यदासोदासान् प्रहर्त्तुम् भोक्तुं पातुं मदितुञ्च प्रारभते
तर्हि यदा प्रभुं नापेक्षिष्यते यस्मिन् क्षणे सोचेतनञ्च स्थास्यति ४६
तस्मिन्नेव क्षणे तस्य प्रभुरागत्य तं पदभ्रष्टं कृत्वा विश्वासहीनैः सह तस्य
दृशां निरूपयिष्यति । किञ्च यो दासः प्रभोराज्ञां ज्ञात्वापि सज्जितो न ४७
तिष्ठति, एवं तदाज्ञानसारेण कार्यं न करोति सोनेकान् प्रहारान् प्राप्स्यति
किन्तु योजनोऽज्ञात्वा प्रहाराहं कर्म करोति सोऽल्पप्रहारान् प्राप्स्यति ।
यतो यस्मै बाहुल्येन दत्तं तस्मादेव बाहुल्येन ग्रहीष्यते, एवं मानुषा यस्याः
निकटे बद्ध समर्पयन्ति तस्माद् बद्ध वाञ्छन्ति ।

- ४६ अहं पृथिव्यां भिन्नरूपं वङ्गं निक्षेपुम् आगतोस्मि किन्तु स चेद्
 ५० इदानीमेव प्रज्वलति तत्र मम का चिन्ता ? किन्तु येन दुःखरूपेण मज्ज-
 नेनाहं मग्ना भविष्यामि यावत्कालं तस्य सिद्धिं न भविष्यति तावदहं
 ५१ कतिकष्टं प्राप्स्यामि । मेलनं कर्तुं जगद् आगतोस्मि यूयं किमित्थं
 ५२ जानीथ युष्मान् वदामि न तथा वरं मेलनाभावं कर्तुम् आगतोस्मि । यस्मात्
 कारणाद् एतत्कालमारभ्य एकपरिजनानां मध्ये पञ्चजनाः पृथग् भूत्वा
 त्रयोजना द्वयोजनयोः प्रतिकूला द्वौ जनौ च त्रयाणां जनानां प्रतिकूलौ
 ५३ भविष्यन्ति । पिता पुत्रस्य विपक्षः पुत्रस्य पितुर्विपक्षो भविष्यति किञ्च
 माता कन्याया विपक्षा कन्या च मातुर्विपक्षा भविष्यति तथा श्वश्रूबन्धा
 विपक्षा बधूश्च श्वश्रा विपक्षा भविष्यति ।
 ५४ स लोकेभ्योपरमपि कथयामास पश्चिमदिशि मेघोद्गमं दृष्ट्वा यूयं दृष्टाद्
 ५५ वदथ दृष्टिर्भविष्यति ततस्तथैव जायते । अपरं दक्षिणतो वायौ वाति
 ५६ सति वदथ निदाघो भविष्यति ततः सोऽपि जायते । रे रे कर्पटिन आका-
 शस्य भूम्याश्च लक्षणं बोद्धुं शक्नुथ, किन्तु कालस्यास्य लक्षणं कुतो बोद्धुं न
 ५७ शक्नुथ ? किञ्च यूयं स्वयं कुतो न न्याय्यं विचारयथ ?
 ५८ अपरञ्च विवादिलोकैः सार्द्धं विचारयितुः समीपं गच्छन्तः पथि
 तस्मादुद्धारं प्राप्तुं यतध्वं नेचेत् स त्वां धृत्वा विचारयितुः समीपं नयति
 ५९ विचारयिता यदि त्वां प्रहर्तुः समीपे समर्पयति प्रहर्त्ता त्वां कारायां
 बध्नाति तर्हि त्वामहं वदामि त्वया निःशेषं कपर्दकेषु न परिशुद्धेषु त्वं
 ततो मुक्तिं प्राप्तुं न शक्यसि ।

१२ त्रयोदशोऽध्यायः ।

१ पापस्य दण्डं त्याजयितुम् अनुतापावश्यकत्वं ६ निष्कतोऽन्वरहस्यदृष्टान्तः १०
 लूकिलिया आरोम्यकरणं १६ सप्तपक्षिण्योऽदृष्टान्तः २२ उपदेशकथा २९ चेतोदो
 विरुशः सप्तस्य लोकानामपि सर्जनञ्च ।

- १ अपरञ्च पिलातो येषां गालीलीयानां रक्तानि बलीनां रक्तैः सहामिश्रयत्
 तेषां गालीलीयानां वृत्तान्तं कतिपयजना उपस्थाप्य यीशवे कथयामासुः ।

ततः स प्रत्युवाच तेषां लोकानाम् एतादृशी दुर्गति र्घटिता तत्कारणाद् २
 यूयं किमन्येभ्यो गालीलीयेभ्योऽधिकपापिमस्तान् जानीथ ? युष्मानहं ३
 वदामि तथा न, किन्तु मनःसु न परावर्त्तितेषु यूयमपि तथा नन्द्यथ ।
 अपरञ्च शीलानाम् उच्चगृहस्थ पतनाद् येष्टादशजना मृतास्ते यिरू- ४
 शालम् निवासिनः सर्वलोकैभ्योऽधिकापराधिनः किं यूयमित्थं जानीथ ?
 युष्मानहं वदामि तथा न, किन्तु मनःसु न परिवर्त्तितेषु यूयमपि तथा ५
 नन्द्यथ ।

अनन्तरं स इमां दृष्टान्तकथामकथयद् एको जनो द्राक्षाक्षेत्रमध्य ६
 एकमुडुम्बरवृक्षं रोपितवान् । पश्चात् स आगत्य तस्मिन् फलानि गवेषय- ७
 माम किन्तु फलाप्राप्तिः कारणाद् उद्यानकारं भृत्यं जगाद पश्य वत्सरत्रयं
 यावदागत्य एतस्मिन्मुडुम्बरतरौ फलान्यन्विच्छामि किन्तु नैकमपि प्राप्नोमि
 तत्तरयं कुतो वृथा स्थानं व्याप्य तिष्ठति, एनं किञ्चि । ततो भृत्यः प्रत्युवाच ८
 हे प्रभो पुनर्त्रयमेकं स्थातुं आदिश ; एतस्य मूलस्य चतुर्दिक्षु खनित्वा-
 हम् आलवात्सं स्थापयामि । ततः फलितुं शक्नोति यदि न फलति तर्हि ९
 पश्चात् क्लेश्यमि ।

अथ विश्रामवारे भजनगेहे योऽगुरुर्दिशति तस्मिन् समये भूतगस्तलात् १०
 कुञ्जीभृत्य केनाप्युपायेन ऋजुर्भूतुं न शक्नोति दातादशवर्षाणि यावत् ११
 दुर्वलास्त्री तां तत्रोपस्थितां विलोक्य योऽगुरुमाह्वय कथितवान् हे १२
 नारि तव दौर्बल्यात् त्वं मुक्ता भव । ततः परं तस्या गात्रे हस्तार्पणमात्रात् १३
 सा ऋजुर्भूतेश्वरस्य धन्यवादं कर्तुमारम्भे । किन्तु विश्रामवारे योऽगुरुः १४
 तस्याः स्वास्थ्यकारणाद् भजनगेहस्याधिपतिः प्रकुप्य लोकान् उवाच
 षट्सु दिनेषु लोकैः कर्म कर्त्तव्यं तस्माद्धेतोः स्वास्थ्यार्थं तेषु दिनेषु आग-
 च्छत विश्रामवारे मागच्छत । तदा प्रभुः प्रत्युवाच रे कपटिन् युष्माकम् १५
 एकैको जने विश्रामवारे स्वीयं स्वीयं वृषभं गर्दभं वा बन्धनान्मोचयित्वा
 जलं पाययितुं किं न नयति ? तर्ह्यष्टादशवत्सरान् यावत् शैताना बद्धा १६
 इम्राहीमः सन्ततिरिथंनारी किं विश्रामवारे न मोचयितव्या ? एषु वाक्येषु

कथितेषु तस्य विपत्ताः सलज्जा जाताः किन्तु तेन कृतसर्व्वमहाकर्म्म-
कारणात् लोकनिवहः सानन्दोऽभवत् ।

१८ अनन्तरं सेवदद् ईश्वरस्य राज्यं कस्य सदृशं ? केन तदुपमास्यामि ? यत्

१९ सर्षपबीजं गृहीत्वा कश्चिज्जन उद्यान उपवान् तद्वीजमङ्कुरितं सत् महा-

वृक्षोऽजायत ततस्तस्य शाखासु विहायसीयविहगा आगत्य न्युषुः, तद्राज्यं

२० तादृशेन सर्षपबीजेन तुल्यं । पुनः कथयामास ईश्वरस्य राज्यं कस्य सदृशं

२१ वदिस्यामि ? यत् किंलु काचित् स्त्री गृहीत्वा द्रेणचयपरिमितगोधूम-

चूर्णेषु स्थापयामास ततः क्रमेण तत् सर्व्वगोधूमचूर्णं व्याप्नोति तस्य किंलुस्य

तुल्यम् ईश्वरस्य राज्यं ।

२२ ततः स यिरूशालम् नगरं प्रति यात्रां कृत्वा नगरे नगरे ग्रामे ग्रामे

२३ समुपदिशन् जगाम । तदा कश्चिज्जनस्तं पप्रच्छ हे प्रभो किं केवलम्

२४ अल्पे लोकाः परित्रास्यन्ते ? ततः स लोकान् उवाच संकीर्णद्वारेण प्रवेष्टुं

यतञ्च यतोहं युष्मान् वदामि बहवः प्रवेष्टुं चेष्टिष्यन्ते किन्तु न शक्यन्ति ।

२५ गृहपतिनोत्थाय द्वारे रुद्धे सति यदि यूयं वहिः स्थित्वा द्वारमाहत्य वदथ

हे प्रभो हे प्रभो अस्मात्कारणाद् द्वारं मोचयतु ततः स इति प्रतिवक्ष्यति यूयं

२६ कुत्रत्या लोका इत्यहं न जानामि । तदा यूयं वदिस्यथ तव साक्षाद् वयं

२७ भोजनं पानञ्च कृतवन्तः त्वञ्चास्माकं नगरस्य पथि समुपदिष्टवान् । किन्तु

स वक्ष्यति युष्मानहं वदामि यूयं कुत्रत्या लोका इत्यहं न जानामि, हे

२८ दुराचारिणो यूयं मत्तो दूरीभवत । तदा इब्राहीमं इस्हाकं याकुबञ्च

सर्व्वभविष्यदादिनश्च ईश्वरस्य राज्यं प्राप्तान् स्वांश्च वहिष्कृतान्

२९ दृष्ट्वा यूयं रोदनं दनैर्दन्तघर्षणञ्च करिष्यथ । अपरञ्च पूर्व्वपश्चिमदक्षि-

३० णोत्तरदिग्भ्यो लोका आगत्य ईश्वरस्य राज्ये निवस्यन्ति । पश्येत्थं शेषीया

लोका अग्रा भविष्यन्ति, अग्रीया लोकाश्च शेषा भविष्यन्ति ।

३१ अपरञ्च तस्मिन् दिने किञ्चनः फिक्कश्च आगत्य यीशुं प्रोचुः वहि-

३२ र्गच्छ स्थानादस्मात् प्रस्थानं कुरु हेरोद् त्वां जिघांसति । ततः स प्रत्य-

वोचत् पश्चाद्य श्वस्य भृतान् विहाय रोगिणोऽरोगिणः कृत्वा ततोऽप्येति

सेत्यामि कथामेतां यूयमित्वा तं भूरिमायं वदत । तत्राप्यद्य अः परश्च ३३
 मया गमनागमे कर्त्तव्ये यतोहेतोर्यिरुशालमो वहिः कुत्रापि कोपि
 भविष्यद्वादी न घानिष्यते । हे यिरुशालम् हे यिरुशालम् त्वं भविष्यद् ३४
 बादिनो हंसि तवान्तिके प्रेरितान् प्रस्तरेण हंसि च ; यथा कुकुटो
 पक्षाधः स्वप्नावकान् संगृह्णाति तथाहमपि तव शिष्टान् संगृहीतुं कति-
 वारान् ऐच्छं किन्तु त्वं नैच्छः । पश्यत युष्माकं वासस्थानानि प्रोच्छिद्य- ३५
 मानानि परित्यक्तानि च भविष्यन्ति ; युष्मानहं यथार्थं वदामि यः प्रभो
 नास्मागच्छति स धन्यो यावत्कालं यूयमोदृशीं वाचं न वदिष्यथ तावत्-
 कालं यूयं मां न द्रक्ष्यथ ।

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

१ जलोदरिणः स्वास्थ्यकरणं ७ मसले।पदेशः १९ निमन्त्रणविधिः १५ महाभोज्य-
 दृष्टान्तः २५ नानोपदेशकथा च ।

अनन्तरं विश्रामवारे योशौ प्रधानस्य फिरुशेया गृहे भोक्तुं गतवति १
 ते तं वीक्षितुम् अररेभिरे । तदा जलोदरी तस्य सम्मुखे स्थितः । ततः स २
 व्यवस्थापकान् फिरुशस्य पप्रच्छ विश्रामवारे स्वास्थ्यं कर्त्तव्यं न वा ? ३
 ततस्ते किमपि न प्रत्यूचुः । तदा स तं रोगिणं स्वस्थं कृत्वा विमसर्ज ; तानुवाच ४
 च युष्माकं कस्यचिद् गर्दभो वृषभो वा चेद् गर्त्तं पतति तर्हि विश्रामवारे ५
 तत्क्षणं स किं तं नेत्यापयिष्यति ? ततस्ते कथाया एतस्याः किमपि प्रति- ६
 वक्तुं न श्रेकुः ।

अपरञ्च प्रधानस्थानमनोनीतलकरणं विलोक्त्र्य स निमन्त्रितान् एतदु- ७
 पदेशकथां जगाद त्वं विवाहादिभोज्येषु निमन्त्रितः सन् प्रधानस्थाने ८
 भोपावेक्षीः । त्वत्तो गौरवान्वितनिमन्त्रितलोक आयाते निमन्त्रयिता- ९
 गत्य मनुष्यायैतस्मै स्थानं देहीति वाक्यं चेद् वक्ष्यति तर्हि त्वं सङ्कु-
 चितो भूत्वा स्थान इतरस्मिन् उपवेष्टुम् उद्यंस्यसि । अस्मात् कारणादेव त्वं १०
 निमन्त्रितो गत्वा ऽप्रधानस्थान उपविश ततो निमन्त्रयितागत्य वदिष्यति
 हे बन्धो प्रोक्षस्थानं गत्वापविश तथा सति भोजनोपविष्टानां सकलानां

- ११ साक्षात् त्वं मान्वा भविष्यसि । यः कश्चित् स्वमुन्नमयति स नमयिष्यते किन्तु यो जनः स्वं नमयति स उन्नमयिष्यते ।
- १२ तदा स निमन्त्रयितारं जनमपि जगाद् मध्याह्ने रात्रौ वा भोज्ये कृते निजबन्धुगणे वा भ्रातृगणे वा ज्ञातिगणे वा धनिगणे वा समीपवासिगणे वा एतेषां कमपि न निमन्त्रय तथाकृते चेत् ते त्वां निम-
- १३ न्त्रयिष्यन्ति तर्हि शोधो भविष्यति । किन्तु यदा भोज्यं करोषि तदा
- १४ दरिद्रशुष्ककरखञ्जान्भान् निमन्त्रय तत आशिषं लप्स्यसे ; तेषु परिशोधं कर्तुमशक्नुवत्सु शशानाद्वार्भिकानामुत्थानकाले त्वं फलं लप्स्यसे ।
- १५ अनन्तरं तां कथां निश्चय्य भोजनोपविष्टः कश्चित् कथयामास यो जन
- १६ ईश्वरस्य राज्ये भोक्तुं लप्स्यते स एव धन्यः । ततः स उवाच कश्चिद् रात्रौ
- १७ भोज्यं कृत्वा बहून् निमन्त्रयामास । ततो भोजनानेहमि निमन्त्रितलोकान्
- आह्वातुं दासदारा कथयामास स्वाद्यद्रव्याणि सर्वानि समासादितानि सन्ति यूयमागच्छत किन्तु ते सर्वे एकैकं कलं कृत्वा चमां प्रार्थयाञ्चक्रिरे ।
- १८ प्रथमो जनः कथयामास चेन्नमेकं क्रीतवानहं तदेव द्रष्टुं मया गन्तव्यम्
- १९ अतएव मां चन्तुं तं निवेदय । अन्योजनः कथयामास दशवृषानहं क्रीत-
- २० वान् तान् परीक्षितुं यामि तस्मादेव मां चन्तुं तं निवेदय । अपरः कथ-
- २१ यामास बृहवानहं तस्मात् कारणाद् यातुं न शक्नोमि । पश्चात् स दासो
- गत्वा निजप्रभोः साक्षात् सर्व्ववृत्तान्तं निवेदयामास ; ततोऽसौ गृहपतिः
- कुपित्वा स्वदासं व्याजहार त्वं सत्वरं नगरपथम् उपपथञ्च गत्वा दरिद्र-
- २२ शुष्ककरखञ्जान्भान् अन्नानय । ततो दासेवदत् हे प्रभो भवत आञ्जानु-
- २३ सारेणाक्रियत तथापि स्थानमस्ति । तदा प्रभुः पुनर्दासायाकथयत् राज-
- २४ पथं वृक्षमूलञ्च यात्वा मदीयगृहपूरणार्थं लोकानागन्तुं प्रवर्त्तय । अहं युष्मभ्यं कथयामि पूर्व्वनिमन्त्रितानामेकोपि ममास्य रात्रिभोज्यस्यास्वादं न प्राप्स्यति ।

- २५ अनन्तरं बह्वेषु लोकेषु योशोः पश्चाद् व्रजितेषु सत्सु स व्यापुन्य तेभ्यः

कथयामास यः कश्चिन् मम समीपम् आगत्य स्वस्य माता पिता पत्नी १६
 सन्ताना भ्रातरो भगिन्यो निजप्राणाश्च एतेभ्यः सर्वेभ्यो मय्यधिकं प्रेम न
 करोति स मम शिष्यो भवितुं न शक्यति । यः कश्चिन् स्वीयं कुशं वहन् १७
 मम पश्चान्न गच्छति सोऽपि मम शिष्यो भवितुं न शक्यति । दुर्गनिर्माणे २८
 कृतिव्ययो भविष्यति तथा तस्य समाप्तिकरणार्थं सम्पत्तिरस्ति न वा
 प्रथममुपविश्य एतन्न गणयति युष्माकं मध्ये एतादृशः कोऽस्ति ? नेचेत् २९
 भित्तिं कृत्वा शेषे यदि समापयितुं न शक्यति तर्हि मानुषोऽयं निवेतुम् ३०
 आरभत समापयितुं नाशक्नोत्, इति व्याहृत्य सर्वे तमुपहसिष्यन्ति । अप- ३१
 रञ्च भिन्नभूपतिना सह युद्धं कर्तुम् उद्यम्य दशसहस्राणि सैन्यानि गृह्णोत्वा
 विंशतिसहस्रैः सैन्यैः सहितस्य समीपवासिनः समुखं यातुं शक्यामि न
 वेति प्रथमं उपविश्य न विचारयति, एतादृशो भूमिपतिः कः ? यदि न ३२
 शक्नोति तर्हि रिपावतिदूरे तिष्ठति सति निजदूतं प्रेष्य सन्धिं कर्तुम्
 प्रार्थयते । तदत् युष्माकं मध्ये यः कश्चिन् मदर्थं सर्वस्वं हातुं न शक्नोति ३३
 स मम शिष्यो भवितुं न शक्यति । लवणम् उत्तमम् इति सत्यं किन्तु ३४
 यदि लवणस्य लवणत्वम् अपगच्छति तर्हि तत् कथं स्वादुयुक्तं भविष्यति ?
 तत् भूम्यर्थं आलवालराश्वर्थमपि भद्रं न भवति ; लोकास्तद् वहिः ३५
 लिपन्ति । यस्य ओतुं आचे स्तः स गृह्णोतु ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ हारितमेव हारितरूपयोर्दृष्टान्तः ११ अपव्ययिपुत्रस्य दृष्टान्तश्च ।

तदा करसञ्चायिनः पापिनस्य लोका उपदेशकथां आतुं वीशोः १
 समीपम् आगच्छन् । ततः फिरस्य उपाध्यायाश्च विवदमानाः कथयामासुः, २
 एष मानुषः पापिभिः सह प्रणयं कृत्वा तैः सार्द्धं भुङ्क्ते । तदा स तेभ्य इमां ३
 दृष्टान्तकथां कथितवान् कस्यचित् शतमेषेषु तिष्ठत्सु तेषामेकं स यदि ४
 हारयति तर्हि मध्येप्रान्तरम् एकानशतमेषान् विहाय हारितमेवस्य
 उद्देशप्रार्थिपर्यन्तं न गवेषयति, एतादृशो लोको युष्माकं मध्ये कः आस्ते ?
 किञ्च तस्योद्देशं प्राप्य हृष्टमनास्तं स्तब्धे निधाय स्वस्थानम् आनीय बन्धु- ५

- ६ बान्धवसमीपवाणिन आह्वय वक्ति हारितं भेषं प्राप्तोहम् अतोहेतो मया
 ७ सार्द्धम् आनन्दत । तद्वदहं युष्मान् वदामि येषां मनःपरावर्त्तनस्य प्रयो-
 जनं नास्ति तादृशैकोनशतधार्मिककारणात् य आनन्दः तस्मात् एकस्य
 ८ मनः परिवर्त्तिनः पापिनः कारणात् स्वर्गे अधिकानन्दो जायते । अप-
 रञ्च दशानां रूप्यखण्डानाम् एकखण्डे हारिते प्रदीपं प्रज्वाल्य गृहं
 सम्प्राप्य तस्य प्राप्तिं यावत् यत्नन न गवेषयति, एतादृशी योषित् कास्ते ?
 ९ किञ्च प्राप्ते सति बन्धुबान्धवसमीपवाणिनः आह्वय कथयति हारितं रूप्य-
 १० खण्डं प्राप्तोहं तस्मादेवमया सार्द्धम् आनन्दत । तद्वदहं युष्मान् व्याहरामि,
 एकेन पापिना मनसि परिवर्त्तिते, ईश्वरस्य दूतानां मध्येष्यानन्दो जायते ।
 ११ अपरञ्च स कथयामास कस्यचिद् द्वौ पुत्रावास्तां तयोः कनिष्ठः पुत्रः
 १२ पित्रे कथयामास हे पितस्तव सम्यक्तया यमंशं प्राप्स्याम्यहं विभज्य तं देहि
 १३ ततः पिता निजां सम्पत्तिं विभज्य ताभ्यां ददौ । कतिपयात् कालात् परं
 स कनिष्ठपुत्रः समस्तं धनं संगृह्य दूरदेशं गत्वा दुष्टाचरणेन सर्व्यां सम्पत्तिं
 १४ नाशयामास । तस्य सर्वधने व्ययं गते तद्देशे महादुर्भिक्षं बभूव ततस्तस्य
 १५ दैन्यदशा घटितुम् अरिभे । ततः परं स गत्वा तद्देशीयं गृहस्थमेकम्
 १६ आश्रयत ; ततः स तं गृहकरव्रजं चारयितुं प्रान्तरं प्रेषयामास । केनापि
 तस्मै भक्ष्यादानात् स गृहकराणां खाद्यवत्कलेन पिचिण्डपूरणं ववाञ्च ।
 १७ शेषे स मनसि चेतनां प्राप्य कथयामास हा मम पितुः समीपे कति कति
 वेतनभुजो दासा यथेष्टं ततोधिकञ्च भक्ष्यं प्राप्नुवन्ति किन्त्वहं क्षुधा
 १८ मुमुर्षुः । अहमुत्थाय पितुः समीपं गत्वा कथामेतां वदिष्यामि हे पितर
 १९ ईश्वरस्य तव च विरुद्धं पापमकरवम् एतत्कारणात् तव पुत्र इति
 विख्यातो भवितुं न योग्योऽस्मि मां तव वैतनिकं दासं कृत्वा स्थापय ।
 २० पश्चात् स उत्थाय पितुः समीपं जगाम ; ततस्तस्य पितातिदूरे तं निरीक्ष्य
 २१ दयाञ्चक्रे धाविता तस्य कण्ठं गृहीत्वा तं चुचुम्ब च । तदा पुत्र उवाच
 हे पितर ईश्वरस्य तव च विरुद्धं पापमकरवम् तव पुत्र इति विख्यातो
 २२ भवितुं न योग्योऽस्मि च । किन्तु तस्य पिता निजदासान् आदिदेश सर्व्यान्तम-

वस्त्राख्यानोय परिधापयतैनं हस्ते चाङ्गुरीयकम् अर्पयत पादयोश्चोपानहौ
 समर्पयत । अपरञ्च पुष्टं गोवत्सम् आनीय मारयत तं भुक्त्वा वयम् आन- २२
 न्दाम । यतोहेतो भेम पुत्रायम् अस्त्रियत पुनरजीवीद् एवं हारितो २४
 लब्धोभूत् ततस्त आनन्दितुम् आरेभिरे । तत्काले तस्य ज्येष्ठः पुत्रः २५
 ज्ञेन आसीत् । अथ स आगच्छन् निवेशनस्य निकटं प्राप्य नृत्यानां वाद्यानाञ्च २६
 शब्दं श्रुत्वा दासानाम् एकम् आह्वय पप्रच्छ किं कारणमस्य ? ततः सेवा- २७
 दीत् तव भ्रातागमत् तव तातस्य तं सुशरीरं प्राप्य पुष्टं गोवत्सं मारि-
 तवान् । ततः स प्रकुप्य निवेशनान्तः प्रवेष्टुं न संश्येन ततोहेतोस्तस्य पिता २८
 वहिरागत्य तं साधयामास । ततः स पितरं प्रत्युवाच, पश्य तव काञ्चिद्- २९
 प्याज्ञां न विलिंघ्य बह्वन् वत्सरान् अहं त्वां सेवे तथापि मित्रैः सार्द्धम्
 उत्सवं कर्तुं कदापि ह्यागमेकमपि मत्तं नाददाः, किन्तु तव यः पुत्रो ३०
 वेश्यागमनादिभिस्तव सम्पत्तिम् अपव्ययितवान् तस्मिन्नागतमात्रे तस्यैव
 निमित्तं पुष्टं गोवत्सं मारितवान् । तदा तस्य पितावोचत् हे पुत्र त्वं ३१
 सर्व्वदा मया सहसि तस्मान् मम यद्यदास्ते तत्सर्व्वं तव । किन्तु तवाद्यं ३२
 भ्राता मृतः पुनरजीवीद् एवं हारितो भूत्वा प्राप्नोभूत्, एतस्मात् कार-
 णाद् उत्सवानन्दौ कर्त्तुम् उचितमस्माकम् ।

१६ षोडशोऽध्यायः ।

१ अपव्ययिगृहकार्याधीशदृष्टान्तः १० विश्वास्त्यलस्यावश्यकत्वं १४ फिरुशः प्रति
 तर्जनं धनिदरिद्रयोर्दृष्टान्तश्च ।

अपरञ्च धीशूः शिष्येभ्योन्यामिकां कथां कथयामास कस्यचिद् धनवेता १
 मनुष्यस्य गृहकार्याधीशे सम्पत्तेरपव्ययेऽपवादिते सति तस्य प्रभुस्तम् आह्वय
 जगाद् त्वयि यामिमां कथां शृणोमि सा कीदृशी ? त्वं गृहकार्याधीश- २
 कर्मणे गणनां दर्शय गृहकार्याधीशपदे पुनस्त्वं न स्यास्यसि । तदा स ३
 गृहकार्याधीशो मनसा चिन्तयामास किं करिष्ये ? प्रभु र्यदि माम् गृह-
 कार्याधीशपदात् भ्रंसयति तर्हि मृदं खनितुं मम शक्तिर्नास्ति भिक्षि-
 तुञ्च लज्जिष्येऽहं । अतएव मयि गृहकार्याधीशपदाङ्गुते सति यथा लोका ४
 मद्यम् आश्रयं दास्यन्ति तदर्थं यत्कर्म्म मया करणीयं तन् निर्लोचते ।

- ५ पश्चात् स स्वप्रभारेकैकम् अधमर्णम् आह्वय प्रथमं पप्रच्छ त्वत्तो मे
 ६ प्रभोः कति प्राप्यम्? ततः स उवाच, एकशताढकनैलानि; तदा गृह-
 कार्याधीशः प्रोवाच तव पत्रमानीय शीघ्रमुपविश्य तच्च पञ्चाशत् लिख।
 ७ पश्चादन्धमेकं पप्रच्छ त्वत्तो मे प्रभोः कति प्राप्यम्? ततः सोवादीत्
 एक शताढकगोधूमाः; तदा स कथयामास तर्हि तव पत्रमानीय अशीति
 ८ लिख। तेनैव प्रभुस्त्वमन्यायकृतम् अधीशं तद्बुद्धिनैपुण्यात् प्रशंस; इत्थं
 दोषिरूपसन्तानेभ्य एतत्संसारस्य सन्ताना वर्त्तमानकालेऽधिकबुद्धिमन्तो
 ९ भवन्ति। अतः कारणाद् वदामि चञ्चलेन धनेन मित्राणि लभध्वं ततो
 युष्मासु पदभ्रष्टेष्वपि तानि चिरकालम् आश्रयं दास्यन्ति।
- १० यः कश्चित् क्षुद्रे कार्ये विश्वास्था भवति स महति कार्येपि विश्वास्था
 भवति किन्तु यः कश्चित् क्षुद्रे कार्येऽविश्वास्था भवति स महति कार्ये-
 ११ ष्वविश्वास्था भवति। अतएव चञ्चलेन धनेन यदि यूयमविश्वास्था जातास्तर्हि
 १२ सत्यं धनं युष्माकं करेषु कः समर्पयिष्यति? अपरञ्च परधनेन यदि यूयम्
 १३ अविश्वास्था भवथ तर्हि युष्माकं धनं युष्मभ्यं को दास्यति? कोपि दास
 उभौ प्रभू सेवितुं न शक्नोति यत एकस्मिन् प्रीयमाणेऽन्यस्मिन्नप्रीयते
 यदा एकं जमं समादृत्य तदन्यं तुच्छीकरोति तद्वत् यूयमपि धनेश्वरौ
 द्वौ सेवितुं न शक्नुथ।
- १४ तदैताः सर्व्याः कथाः श्रुत्वा लोभिफिरुग्णस्तमुपजहसुः। ततः स
 १५ उवाच यूयं मनुष्याणां निकटे स्वान् निर्दोषान् दर्शयथ किन्तु युष्माकम्
 अन्तःकरणानीश्वरो जानाति यत् मनुष्याणाम् अति प्रशंसं तद् ईश्व-
 १६ रस्य घृण्यं। योऽहंन आगमनपर्यन्तं युष्माकं समीपे व्यवस्था भविष्यद्वादिनां
 लेखनानि चासन् ततः प्रभृति ईश्वरराज्यस्य सुसंवादः प्रचरति एकैको
 १७ लोकस्तन्मध्यं यत्नेन प्रविशति च। वरं नभसः पृथिव्याश्च लोपो भवि-
 १८ ष्यति तथापि व्यवस्थाया एकविन्देरपि लोपो न भविष्यति। यः कश्चित्
 स्त्रीयां भार्यां विहाय स्त्रियमन्यां विवहति स परदारान् गच्छति यस्य
 तां त्यक्त्वा नारीं विवहति सोऽपि परदारान् गच्छति।

एको धनी मनुष्यः शुक्रानि सूक्ष्माणि वस्त्राणि पर्यदधात् १८
 प्रतिदिनं परितोषरूपेणाभुङ्क्तापिवच्च । सर्वैर्ज्ञे क्षतयुक्त इलियासर २०
 नाम्ना कश्चिद् दरिद्रस्तस्य धनवतो भोजनपात्रात् पतितम् उच्छिष्टं भोक्तुं
 वाञ्छन् तस्य द्वारं पतित्वा तिष्ठत् ; अथ श्वान आगत्य तस्य क्षतान्यलिङ्गन् २१
 कियत्कालात्परं स दरिद्रः प्राणान् जहौ ; ततः स्वर्गीयदूतास्तं नीत्वा २२
 इब्राहीमः क्रोड उपवेशयामासुः । पश्चात् स धनवानपि ममार तं श्मशाने
 स्थापयामासुश्च ; किन्तु परलोके स वेदनाकुलः सन् ऊर्ध्वं निरीक्ष्य बद्ध- २३
 दूराद् इब्राहीमं तत्क्रोड इलियासरश्च विलोक्य रुवन्नुवाच ; हे पितर २४
 इब्राहीम् अनुगृह्य अङ्गुल्यगभागं जले मज्जयित्वा मम जिह्वा शीतलां
 कर्तुम् इलियासरं प्रेरय यतो वज्जिशिखातोहं व्यथितोस्मि । तदा इब्रा- २५
 हीम्बभाषे हे पुत्र त्वं जीवन् सम्पदं प्राप्तवान् इलियासरं तु विपदं प्राप्त-
 वान् एतत् स्मर किन्तु सम्प्रति तस्य सुखं तव च दुःखं भवति । अपर- २६
 मपि युष्माकम् अस्माकञ्च स्थानयोर् भेदादूरत्वमस्ति तत एतत्स्थानस्य
 लोकास्तत्स्थानं घातुं यदा तत्स्थानस्य लोका एतत्स्थानमाघातुं न
 शक्नुवन्ति । तदा स उक्तवान् हे पितर तर्हि त्वां निवेदयामि मम पितु- २७
 र्गृहे ये मम पञ्च भ्रातरः सन्ति ते यथैतद्द्यातनास्थानं नायास्यन्ति तथा २८
 मन्त्रणां दातुं तेषां समीप इलियासरं प्रेरय । तत इब्राहीम् उवाच २९
 मुसा भविष्यद्वादिनाञ्च पुस्तकानि तेषां निकटे सन्ति ते तद्वचनं मन्यन्तां ।
 तदा स निवेदयामास हे पितर इब्राहीम् न तथा किन्तु यदि मृत- ३०
 लोकानां कश्चित् तेषां समीपं याति तर्हि ते मनांसि व्याघोटयिष्यन्ति ।
 तत इब्राहीम् जगाद ते यदि मुसा भविष्यद्वादिनाञ्च वचनानि न मन्यन्ते ३१
 तर्हि मृतलोकानां कस्मिंश्चिद् उत्थितेपि ते तस्य मन्त्रणां न भंश्यन्ते ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

विष्णुस्मृत्यादनायोपदेशः ७ प्रभुदासयोराचारविधिः ११ दशकुण्डिनां स्वास्थ्य-
 करणं २० ईश्वरराष्यस्य कथा २२ छोटामनकथा च ।

इतः परं योशुः शिष्यान् उवाच विप्रैरवश्यम् आगन्तव्यं किन्तु विघ्ना १

- २ घटिष्यन्ते येन तस्य दुर्गतिर्भविष्यति । एतेषां क्षुद्रप्राणिनाम् एकस्यापि विघ्नजननात् तस्य गले पेषणीं बद्ध्वा सिन्धौ निक्षिप्तत्वं तस्य सौभाग्यं ।
- ३ यूयं स्त्रेषु सावधाना स्तिष्ठतः ; तव भ्राता यदि तव विरुद्धम् अपराध्यति
- ४ तर्हि तं तर्जय तेन यदि मनः परिवर्त्तयति तर्हि तं क्षमस्व । पुनरेक-
दिनमध्ये यदि तव विरुद्धं सप्तकृत्वोऽपराध्यति किन्तु सप्तकाल आगत्य मनः
- ५ परिवर्त्तय मयापराद्धम् इति वदति तर्हि तं क्षमस्व । किञ्च प्रेरिताः प्रभुम्
- ६ श्रवदन् अस्माकं विश्वासं वर्द्धय । प्रभुर्वाच यदि युष्माकं संधैकप्रमाणेन विश्वासोस्ति तर्हि त्वं समूलमुत्पाटिता भूत्वा समुद्रे रोपितो भव कथायाम्
एतस्याम् एतदुडुम्बराय कथितायां स युष्माकमाज्ञावद्वा भविष्यति ।
- ७ अपरं स्वदासो हलं वाहयित्वा वा पशून् चारयित्वा चेत्वाद् आगत-
- ८ मात्रं तं वदति, एहि भोक्तुमुपविश, युष्माकम् एतादृशः कोस्ति ? वरञ्च तद्
श्रुत्वा पूर्वं मम खाद्यमासाद्य यावद् भुञ्जे पिबामि च तावत् बद्धकटिः
परिचर पश्चात् त्वमपि भोक्तव्यं पास्तसि च कथामीदृशीं किं न वक्ष्यति ?
- ९ ततो दासेन प्रभोराज्ञानुरूपे कर्मणि कृते प्रभुः किं तस्मिन् बाधितो भवि-
- १० ष्यति ? नेत्यं बुध्यते मया । इत्थं निरूपितेषु सर्वकर्मसु कृतेषु सत्सु यूयमिदं
वाक्यं वदथ वयम् अनुपकारिणे दासा अस्माकं यद्यत्कर्त्तव्यं तन्मात्रमेव
कृतवन्तः ।
- ११ स यिरूशालमि यात्रां कुर्वन् शोमिरोण्गालील्प्रदेशमध्यस्थानेन
- १२ गच्छति, एतर्हि कुत्रचिद्ग्रामे प्रवेशमात्रे दशकुष्ठिनस्त्रं साक्षात् कृत्वा
- १३ दूरे तिष्ठन्त उच्चैर्वक्त्रुमारेभिरे हे प्रभो यीशो दयस्वास्मान् । ततः स
- १४ तान् दृष्ट्वा जगाद यूयं याजकानां समीपे स्थान् दर्शयत ततस्ते गच्छन्तो
- १५ रोगात् परिष्कृताः । तदा तेषामेकः स्त्रं स्वस्थं दृष्ट्वा प्रोचैर् ईश्वरं धन्यं
- १६ वदन् व्याघुश्यायितो यीशो गुणाननुवदन् तच्चरणधोभूमौ पपात ; स
- १७ चासीत् शोमिरोणी । तदा यीशुरवदत्, दशजनाः किं न परिष्कृताः ? तर्ह्यन्ये
- १८ नवजनाः कुत्र ? ईश्वरं धन्यं वदन्तम् एनं विदेशिनं विना कोषयन्तो न
- १९ प्राप्यत । तदा स तमुवाच त्वमुत्थाय याहि विश्वासस्ते त्वं स्वस्थं कृतवान् ।

अथ कदेश्वरस्य राजत्वं भविष्यतीति फिरूशीभिः पृष्ठे स प्रत्युवाच २० ईश्वरस्य राजत्वम् ऐश्वर्यदर्शनेन न भविष्यति । अत एतस्मिन् पश्य तस्मिन् २१ वा पश्य इतिवाक्यं लोका वक्तुं न शक्यन्ति, ईश्वरस्य राजत्वं युष्माकम् अन्तरेवास्ति ।

ततः स शिष्यान् जगाद यदा युष्माभिर्मनुजसुतस्य दिनमेकं द्रष्टुम् २२ वाञ्छिष्यते किन्तु न दर्शिष्यते, ईदृक्काल आयाति । तदात्र पश्य वा तत्र २३ पश्येतिवाक्यं लोका वक्ष्यन्ति किन्तु तेषां पश्चाद् मा यात मानुगच्छत च यतस्तडिद् यथा नाकैकदिशुदिय तदन्यामपि दिशं व्याप्य प्रकाशते तद्वत् २४ निजदिने मनुजमनुः प्रकाशिष्यते । किन्तु तत्पृथ्वी तेनानेकानि दुःखानि २५ भोक्तव्यानि, एवम् एतदन्तर्त्तमानलोकैः भोवज्जातव्यः । किञ्च नोहस्य विद्यमान- २६ काले यथाभवत् मनुष्यसूनाः कालेपि तथा भविष्यति । यावत्कालं नोहो २७ पोतं नारोहद् आप्ताविवर्धित्य सर्वं नानाशयच तावत्कालं यथा लोका अभुञ्जतापिवन् व्यवहन् व्यवहयंश्च ; इत्थं लोटो वर्त्तमान- २८ कालेपि यथा लोका भोजनपानक्रयविक्रयरोपणगृहनिर्माणकर्मसु प्रावर्त्तन्त किन्तु यदा लोटो सीदोमो निर्जगाम तदा नभःसः मगन्धकाग्नि- २९ दृष्टिर्भूला सर्वं व्यनाशयत् तदन् मानवपुत्रप्रकाशदिनेपि भविष्यति । तदा ३० यदि कश्चिद् गृहोपरि तिष्ठति तर्हि न गृहमध्यात् किमपि द्रव्यमानेतुम् ३१ अवहृह्य नैतु ; यश्च क्षेत्रे तिष्ठति सोऽपि व्याघुश्च नायातु । लोटः पक्षीं स्मरत । ३२ यः प्राणान् रक्षितुं चेष्टिष्यते सः प्राणान् हारयिष्यति यस्तु प्राणान् हारयि- ३३ ष्यति स एव प्राणान् रक्षिष्यति । युष्मानहं वच्मि तस्यां रात्रौ शय्यैकगतयो ३४ लौकियोरेको धारिष्यते परस्यक्ष्यते । किञ्च स्त्रियैः युगपत् पेषणीं व्याव- ३५ र्त्तयिष्यतस्तयोरेका धारिष्यते परा त्यक्ष्यते । एवं पुरुषौ क्षेत्रे स्थास्यतः ३६ तयोरेको धारिष्यते परस्यक्ष्यते । तदा ते पप्रच्छुः, हे प्रभो कुचेत्यं भवि- ३७ ष्यति ? ततः स उवाच यत्र शवस्तिष्ठति तत्र गृध्रा मिलन्ति ।

१८ अष्टादशाध्यायः ।

१ विधवाया दृष्टान्तः ६ फिक्कशीनां करसञ्चायिनाञ्च दृष्टान्तः १५ शिशूनां धाञ्चलं
१८ कस्मिंश्चिदयुवधनकदधिपतेयरिचं २१ खोष्टमरणस्य भविष्यद्वाक्यं २५ अन्ध-
भिक्षये चक्षुदानञ्च ।

१ अपरञ्च लोकैरक्लानैर्निरन्तरं प्रार्थयितव्यम् इत्याशयेन यीशुना
२ दृष्टान्त एकः कथितः । कुञ्चिन्नगरे कश्चित् प्राङ्निवाक आसीत् स ईश्वर-
३ रान्नाविभेत् मानुषांश्च नामन्यत । अथ तत्पुरवासिनी काचिद्विधवा तत्स-
मीपमेत्य विवादिना सह मम विवादं परिष्कुर्विति निवेदयामास ।
४ ततः स प्राङ्निवाकः कियद्दिनानि न तदङ्गीकृतवान् पश्चाच्चित्ते चिन्त-
यामास यद्यपीश्वरान्न विभेमि मनुष्यान्पि न मन्ये तथाप्येषा विधवा मां
५ किञ्चाति तस्मादस्या विवादं परिष्करिष्यामि नोचेत् सा सदागत्य मां
६ व्यग्रं करिष्यति । पश्चात् प्रभुरवदद् असावन्यायप्राङ्निवाको यदाह तत्र
७ मनो निधत्त । ईश्वरस्य ये मनोनीतलोका दिवानिशं प्रार्थयन्ते स वज्र-
८ दिनानि विलम्ब्यापि तेषां विवादान् किं न परिष्करिष्यति ? युष्मानहं
वदामि त्वरया परिष्करिष्यति किन्तु यदा मनुष्यपुत्र आगमिष्यति तदा
पृथिव्यां किमीदृशं विश्वासं प्राप्स्यति ?

६ ये स्नान् धार्मिकान् ज्ञात्वा परान् तुच्छीकुर्वन्ति एतादृग्भ्यः कियद्वा
१० इमं दृष्टान्तं कथयामास । एकः फिक्कशीरपरः करसञ्चायी दाविमौ प्रार्थ-
११ यितुं मन्दिरं गतौ । ततोऽसौ फिक्कशीरेकपार्थं तिष्ठन् हे ईश्वर अहमन्य-
लोकवत् लोठयितान्यायी पारदारिकञ्च न भवामि किञ्चास्य करसञ्चा-
१२ यिनस्तुल्यश्च न तस्मात्त्वां धन्यं वदामि, सप्तसु दिनेषु दिनद्वयमुपवसामि
१३ सर्वसम्पत्तेर्दशमांशं ददामि च, एतत्कथां कथयन् प्रार्थयामास । किन्तु
स करसञ्चायी दूरे तिष्ठन् स्वर्गं द्रष्टुं साहसमप्राप्य वक्षसि कराघातं कृत्वा
१४ हे ईश्वर पापिष्ठं मां दयस्व, इत्थं प्रार्थयामास । युष्मानहं वदामि तयो-
र्द्वयो मध्ये केवलः करसञ्चायी पुण्यवत्त्वेन गणितो निजगृहं जगाम
यतो यः कश्चित् स्वमुन्नमयति स न संसृते किन्तु यः कश्चित् स्वं नमयति स
उन्नंसृते ।

अथ शिशूनां गात्रस्पर्शार्थं लोकास्तान् तस्य समीपमानिन्युः शिष्या- १५
स्तद् दृष्टानेतन् तर्जयामासुः; किन्तु योऽस्तानाह्वय जगाद मन्त्रि- १६
कटम् आगन्तुं शिशून् अनुजानीध्वं तांश्च मा वारयत; यत ईश्वर-
राज्याधिकारिण एषां सदृशाः । अहं युष्मान् यथार्थं वदामि यो जनः १७
शिष्योः सदृशो भूत्वा ईश्वरराज्यं न गृह्णाति स केनापि प्रकारेण तत् प्रवेष्टुं
न शक्नोति ।

अपरम् एकोधिपतिस्त्वं पप्रच्छ हे परमगुरो अनन्तायुषः प्राप्तये १८
मया किं कर्त्तव्यं? योऽस्तुवाच मांकुतः परमं वदमि? ईश्वरं विना कोपि १९
परमो न भवति । परदाराम् मा गच्छ, नरं मा जहि, मा चोरय, मिथ्या २०
साक्ष्यं मा देहि, मातरं पितरञ्च संमन्यस्व, एता या आज्ञाः सन्ति तास्वं
जानामि । तदा स उवाच बाल्यकालात् सर्व्या एता आचरामि । इति २१
कथां श्रुत्वा योऽस्तुमवदत् तथापि तवैतत् कर्म न्यूनमास्ते, निजं सर्व्वस्वं २२
विक्रीय दरिद्रेभ्यो वितर तस्मात् स्वर्गे धनं प्राप्स्यसि, तत आगत्य ममानु-
गामो भव । किन्त्वेतां कथां श्रुत्वा सोधिपतिः शिशोच यतस्तस्य बद्धधन- २३
मासीत् । तदा योऽस्तुमतिशोकान्वितं दृष्ट्वा जगाद धनवताम् ईश्वर- २४
राज्यप्रवेशः कीदृग्दुस्करः । ईश्वरराज्ये धनिनः प्रवेशात्सर्व्वेऽप्येव महा- २५
ङ्गस्य गमनागमने सुकरे । श्रोतारः पप्रच्छुस्तर्हि केन परित्राणं प्राप्स्यते? २६
स उक्त्वान् यन् मानुषस्यासाध्यं तद् ईश्वरस्य साध्यं । तदा पितर उवाच २७
पश्य वयं सर्व्वस्वं परित्यज्य तव पश्चाद् गामिनो भवामः । ततः स उवाच २८
युष्मानहं यथार्थं वदामि ईश्वरराज्यार्थम् इह गृहं पितरौ भ्रातृगणं
जायां सन्तानांश्च त्यक्त्वा परकाले तत्तः प्रचुरान् अनन्तायुश्च न प्राप्स्यति ३०
लोक ईदृशः कोपि नास्ति ।

अनन्तरं स द्वादशशिष्यानाह्वय बभाषे पश्यत वयं यिरूशालम् नगरं ३१
यामः, तस्मात् मनुष्यपुत्रे भविष्यदादिभिर्भूतां यदस्ति तदनुरूपं तं प्रति
घटियते; वस्तुतस्तु सैन्यदेशीयानां हस्तेषु समर्पयिष्यते ते तमुपहसि- ३२
यन्ति च तं प्रत्यन्यायं आचरिष्यन्ति च तदपुषि निष्ठोर्वं निक्षेप्यन्ति च

३३ कथया प्रहृत्य तं हनिष्यन्ति च, किन्तु तृतीयदिने स श्मशानाद् उत्था-
 ३४ स्यति । एतस्याः कथाया अभिप्रायं किञ्चिदपि ते बोद्धुं न श्रेयः किञ्च
 तेषां निकटेऽत्यष्टत्वात् तस्मैतामां कथानाम् आशयं ते ज्ञातुं न शक्ताः ।
 ३५ अथ तस्मिन् यिरीहो पुरस्थान्तिकं प्राप्ते कश्चिदन्धः पथः पार्श्वं उप-
 ३६ विश्य भिक्षाम् अकरोत् स लोकसमूहस्य गमनशब्दं श्रुत्वा तत्कारणं पृष्ट-
 ३७ वान् । नामिरीयथीशु र्धातीति लोकैरुक्ते स उच्चैर्वक्तुमारभे हे दायूदः
 ३८ सन्तानं यीशो मां दयस्व । ततोऽग्रगामिनस्तं मौनी तिष्ठेति तर्जयामासुः
 ३९ किन्तु स पुनारुवन् उवाच हे दायूदः सन्तानं मां दयस्व । तदा यीशुः
 ४० स्थगितो भूत्वा स्थान्तिके तमानेतुम् आदिदेश । ततः स तस्थान्तिकम्
 ४१ आगतुं तदा स तं पप्रच्छ त्वं किमिच्छसि? त्वर्थमहं किं करिष्यामि? स
 ४२ उक्तवान् हे प्रभोऽहं द्रष्टुं लभे । तदा यीशुरुवाच द्रष्टुं शक्तिं गृहाण तव
 ४३ प्रत्ययस्त्रां स्वस्थं कृतवान् । ततस्तत्क्षणात् तस्य चक्षुषी प्रसन्ने; तस्मात् स
 ईश्वरं धन्यं वदन् तत्पश्चाद् यथैव तदालोक्य सर्वे लोका ईश्वरं प्रशंसि-
 तुम् आरंभिरे ।

१६ जनविशेषाध्यायः ।

१ सक्थियनाम्नः करसञ्चायिनश्चरित् ११ कस्यचिन्नाहतो जनस्य तदायस्य चाख्यानं
 १८ खोष्टस्य यिरूशालमगमनं ४१ तत्परीयभाविदुःखे खोष्टस्य विज्ञापः ४५
 अन्यकथा च ।

१ अथ यदा यीशु यिरीहोपुरं प्रविश्य तन्मध्येन यातस्तदा सक्थियनामा
 २ करसञ्चायिनां प्रधानो धनवानेको यीशुः कीदृशगतिं द्रष्टुं चेष्टितवान् किन्तु
 ३ खर्व्वत्वाङ्गाकसंघमध्ये तद्दर्शनमप्राप्य येन पश्चात् स यास्यति तत्पथेऽप्येधावित्वा
 ४ तं द्रष्टुम् उडुम्बरतरुमारोह । पश्चाद् यीशुस्तत्स्थानं प्राप्य ऊर्ध्वं विलोक्य
 ५ तं दृष्ट्वावादीत् हे सक्थिय त्वं शीघ्रमवरोह मयाद्य त्वद्गृहे वस्तव्यं । ततः
 ६ स शीघ्रमवरोह्य साङ्कादं तं जग्राह । तद् दृष्ट्वा सर्वे विवदमाना वक्तुमा-
 ७ रंभिरे सोतिथिलेन दुष्टलोकगृहं गच्छति । किन्तु सक्थियो दण्डायमानो
 ८ वक्तुमारभे हे प्रभो पश्य मम या सम्पत्तिरस्ति तदूर्ध्वं दरिद्रेभ्यो ददे, अप-
 ९ रम् अन्यायं कृत्वा कस्मादपि यदि कदापि किञ्चित् गृह्णामि तर्हि तच्चतु-

गुणं व्याघ्रस्य ददामि । तदा धीशुस्तमुक्तवान् अयमपि इन्द्रादीमः सन्ता- ६
नोऽतः कारणाद् अद्यास्त्र गृहे चाणमुपस्थितं । मनुष्यपुत्रो यद् हारितं १०
तद् गृहयितुं रक्षितुञ्च आगतवान् ।

अथ स चिह्नशालमः समीप उपातिष्ठद् एवम् ईश्वरराजत्वस्थानुष्ठानं ११
तदैव भविष्यतीति लोकैरन्वभूयत तस्मात् स आत्मभ्यः पुनर्दृष्टान्तकथाम्
उत्थाप्य कथयामास । कोपि महालोको निजार्थं राजत्वपदं गृहीत्वा परा- १२
वृत्त्यागन्तुं दूरदेशं जगाम । यात्राकाले निजान् दशदामान् आह्वय १३
दशस्वर्णमुद्रा दत्वा ममागमनपर्यन्तं बाणिज्यं कुरुतेत्यादिदेशः । किन्तु १४
तस्य प्रजास्तमवज्ञाय मनुष्यमेनम् अस्माकमुपरि राजत्वं न कारयिष्याम
इमां वाचां तन्निकटे प्रेरयामासुः । अथ स राजत्वपदं प्राप्यागतवान् तदा १५
एकैकशो जनो बाणिज्येन किं लब्धवान् इति ज्ञातुं येषु दामेषु मुद्रा अर्प-
यत् तान् आह्वयानेतुम् आदिदेशः । तदा प्रथम आगत्य कथितवान् हे प्रभो १६
तव तथैकया मुद्रया दशमुद्रा लब्धाः । ततः स उवाच त्वमुत्तमो दासः १७
स्वल्पेन विश्वास्थो जात इतः कारणात् त्वं दशनगराणाम् अधिपो भव ।
द्वितीय आगत्य कथितवान् हे प्रभो तवैकया मुद्रया पञ्च मुद्रा लब्धाः । १८
ततः स उवाच त्वं पञ्चानां नगराणामधिपतिर्भव । ततोऽन्य आगत्य १९
कथयामास हे प्रभो पश्य तव या मुद्रा अहं वस्त्रे बद्धास्थापयम् । त्वं २०
कृपणो यन्नास्थापयस्वदपि गृह्णामि यन्नावपस्वदेव च किनत्सि ततोऽहं
त्वत्तो भीतः । तदा स जगाद रे दुष्टदास तव वाक्येन त्वां दोषिणं २२
करिष्यामि यदहं नास्थापयं तदेव गृह्णामि यदहं नावपञ्च तदेव
क्विप्सि, एतादृशः कृपणोऽहमिति यदि त्वं जानासि तर्हि मम मुद्रा २३
बणिजां निकटे कुतो नास्थापयः ? तथा कृतेऽहम् आगत्य कुसोदेन सार्द्धं
निजमुद्रा अप्राप्यम् । पश्चात् स समीपस्थान् जनान् आज्ञापयत् तस्मात् २४
मुद्रा आनीय यस्य दशमुद्राः सन्ति तस्मै दत्त । ते प्रोक्तुः प्रभोऽस्य दश- २५
मुद्राः सन्ति । युष्मानहं वदामि यस्याश्रये वर्द्धते ऽधिकं तस्मै दारिद्र्यते २६
किन्तु यस्याश्रये न वर्द्धते तस्य यद्यदस्ति तदपि तस्मान् नाधिष्यते । किन्तु २७

ममाधिपतित्वस्य वशत्वे स्थातुम् असम्भन्यमाना ये मम रिपवस्तानानीय मम समक्षं संहरत।

- २८ इत्युपदेशकथां कथयित्वा सीयगः मन् यिरूशालमपुरं यथा। ततो
 २९ वैतफ्गो वैथनीययोः प्रदेशे जैतुनाद्रेरन्तिकं प्राप्य स शिष्यद्वयम् इत्युक्त्वा
 ३० प्रेवयामाम्, युवाममुं समुखस्यग्रामं प्रविशैव यं कोपि मानुषः कदापि
 ३१ नारोहत् तं गर्दभश्रावकं बद्धं द्रक्ष्यथः तं मोचयित्वानय तं। तत्र कुतो मोच-
 यथ इति चेत् कोपि वक्ष्यति तर्हि वक्ष्यथः प्रभारत्र प्रयोजनम् आस्ते।
 ३२ तदा तौ प्रेरितौ गत्वा तत्कथानुसारेण सर्वं प्राप्ता। गर्दभश्रावकमोचनकाले
 ३३ तत्स्वामिन ऊचुर्गर्दभश्रावकं कुतो मोचयथः? तावूचतुः प्रभारत्र प्रयोजनम्
 ३४ आस्ते। पश्चात् तौ तं गर्दभश्रावकं यीशोरन्तिकमानीय तत्पृष्ठे निज-
 ३५ वसनानि पातयित्वा तदुपरि यीशुमारोहयामामतुः। अथ यात्राकाले
 ३६ लोकाः पथि स्ववस्त्राणि पातयितुम् आरेभिरे। अपरं जैतुनाद्रेरुपत्यकां
 प्राप्य शिष्यसंघो यीशोः पुर्व्वदृष्टं महाकर्मं स्मृत्वा यो राजा प्रभा नान्धा-
 ३७ याति स धन्यः स्वर्गं कुशलं सर्वोच्चैर्जयध्वनिं भवतु, कथामेतां कथयित्वा
 ३८ सानन्दं उच्चैर्दृश्यं धन्यं वक्तुमारेभिरे। तदा लोकारणमध्यस्थाः
 कियन्तः फिरूश इति श्रुत्वा यीशुं प्रोचुः, हे उपदेशक स्वशिष्यान्तर्जय।
 ३९ स उवाच युष्मानहं वदामि यद्यमी नोरवास्तिष्ठन्ति तर्हि पाषाणा उच्चैः
 कथाः कथयिष्यन्ति।

- ४१ पश्चात् तत्पुरान्तिकमेत्य तदवलोक्य साश्रुपातं जगाद हा हा चेत्
 ४२ त्वमयेऽज्ञास्यः, अर्थात् तव दिनेषु तिष्ठत्सु यदि स्वमङ्गलम् उपालप्स्यथाः,
 ४३ तर्ह्युत्तमम् अभविष्यत् किन्तु क्षणेस्मिन् तत्तव दृष्टेरगोचरम् भवति। त्वं
 स्वत्राणकाले न मनो न्यधत्था इतिहेतो र्यदा तव रिपवस्त्वां चतुर्दिक्षु
 ४४ प्राचीरेण वेष्टयित्वा रोत्यन्ति बालकैः सार्द्धं भूमिसात् करिष्यन्ति च
 त्वन्मध्ये पाषाणैकोपि पाषाणापरि न स्यास्यति च, काल ईदृश उपस्थास्यति।
 ४५ अथ मध्येमन्दिरं प्रविश्य तत्रस्थान् क्रयविक्रयिणो वहिष्कर्तुम् आरम्भा-
 ४६ षदत् लिपिरास्ते 'मद्गृहं प्रार्थनागृहं किन्तु यूयं तदेव चोराणां गङ्करं

कुरुष्व ।' पश्चात् स प्रत्यहं मध्येमन्दिरम् उपदिदेश ; ततः प्रधानयाजका ४७
अध्यापकाः प्राचीनाश्च तं नाशयितुं चिचेष्टिरे ; किन्तु तदुपदेशे सर्वे ४८
लोका निविष्टचिन्ताः स्थितास्तस्मात् ते तन्मूर्ध्नि नावकाशं प्रापुः ।

२० विंशोऽध्यायः ।

१ प्रधानयाजकाध्यापकानां निरुत्तरकरणं ९ द्राक्षाक्षेत्रस्य दृष्टान्तः १९ कर
याजकाध्यापकानां निरुत्तरकरणं २७ यज्ञशानादुत्थाने सिद्धकीनां निरुत्तरकरणं
४१ स्मिन् अध्यापकानां निरुत्तरकरणञ्च ।

अथैकदा यीशु मन्दिरे सुसंवादं प्रचारयन् लोकानुपदिशति, एतर्हि १
प्रधानयाजका अध्यापकाः प्राञ्चश्च तन्निकटमागत्य पप्रच्छुः कयाज्ञया त्वं २
कर्माण्येतानि करोषि ? को वा त्वामाज्ञापयत् ? तदस्मान् वद । स ३
प्रत्युवाच तर्हि युष्मानपि कथामेकां पृच्छामि तस्यान्तरं वदत । योहना ४
मञ्जनम् ईश्वरस्य मानुषाणां वाज्ञातो जातं ? ततस्ते मिथो विविच्य जगदुः ५
यदीश्वरस्य वदामस्तर्हि तं कुतो न प्रत्येत स इति प्रच्यति । यदि मनुष्य- ६
स्येति वदामस्तर्हि सर्वे लोका अस्मान् पाषाणैर्हनिष्यन्ति यतो योहान
भविष्यद्वादीति सर्वे दृढं जानन्ति । अतएव ते प्रत्युचुः कस्याज्ञया जातम् ७
इति वयं वक्तुं न शक्नुमः । तदा यीशुर्वदत् तर्हि कयाज्ञया कर्माण्येतानि ८
करोमीति च युष्मान् न वक्ष्यामि ।

अथ लोकानां साक्षात् स दमां दृष्टान्तकथां वक्तुमारभे कश्चिद् द्राक्षा ९
क्षेत्रं कृत्वा तत् क्षेत्रं कृषीवलानां हस्तेषु समर्थं बद्धकालार्थं दूरदेशं जगाम ।
अथ फलकाले फलानि प्राप्तुं कृषीवलानां समीपे दासं प्राहिणोत् किन्तु १०
कृषीवलास्तं प्रहृत्य रिक्तहस्तं विसमर्जुः । ततः सोधिपतिः पुनरन्यं दासं ११
प्रेषयामास, ते तमपि प्रहृत्य कु व्यवहृत्य रिक्तहस्तं विसमर्जुः । ततः स तृतीय- १२
वारम् अन्यं प्राहिणोत् ते तमपि क्षताङ्गं कृत्वा वह्निं निविष्टिपुः । तदा १३
क्षेत्रपतिः विचारयामास भमेदानां किं कर्त्तव्यं ? मम प्रिये पुत्रे प्रहिते ते
तमवशं दृष्ट्वा समादरिष्यन्ते । किन्तु कृषीवलानां निरीक्ष्य परस्परं १४
विविच्य प्रोचुः, अयमुत्तराधिकारी, आगच्छतैनं हन्मस्ततोधिकारोऽस्माकं
भविष्यति । ततस्ते तं क्षेत्राद् वह्निं निपात्य जघ्नस्तस्मात् स क्षेत्रपतिस्तान् १५

१६ प्रति किं करिष्यति? स आगत्य तान् कृषीवलान् हत्वा परेषां हस्तेषु तत्क्षेत्रं समर्पयिष्यति; इति कथां श्रुत्वा ते ऽवदन् एतादृशी घटना न १७ भवतु। किन्तु यीशुस्तानवलोक्य जगाद तर्हि

‘स्थपतयः करिष्यन्ति ग्रावाणं यन्तु तुच्छकं।

प्रधानप्रस्तरः कोणे स एव हि भविष्यति।’

१८ एतस्य शास्त्रीयवचनस्य किं तात्पर्यं? अपरं तत्पाषाणोपरि यः पतिष्यति स भंक्ष्यते किन्तु यस्योपरि स पाषाणः पतिष्यति स तेन धूलिवच्चूर्णो भविष्यति।

१९ सोस्माकं विरुद्धं दृष्टान्तमिमं कथितवान् इति ज्ञात्वा प्रधानयाजका २० अध्यापकाश्च तदैव तं धर्तुं ववाचुः; किन्तु लोकेभ्यो बिभ्युः। अतएव तं प्रति मतर्काः सन्तः कथं तद्वाक्यदोषं धृत्वा तं देशाधिपहस्ते शासने च समर्पयितुं शक्नुवन्ति, एतदर्थं कतिपयान् साधुवेशधारिणश्चरान् तस्य समीपे

२१ प्रेषयामासुः। तदा ते तं पप्रच्छुः, हे उपदेशक भवान् यथार्थं कथयन् उपदिशति कमप्यनपेक्ष्य सत्यत्वेनैश्वरं मार्गमुपदिशति, वयमेतज्जा-

२२ नोमः। कैसरराजाय करोस्माभिर्देयो न वा? स तेषां वञ्चनं ज्ञात्वा-

२३ वदत् कुतो मां परीक्ष्ये? मां मुद्रामेकां दर्शयत। इह लिखिता मूर्त्ति-

२४ रियं नाम च कस्य? तेऽवदन् कैसरस्य। तदा स उवाच तर्हि कैसरस्य द्रव्यं

२५ कैसराय दत्त; ईश्वरस्य तु द्रव्यमीश्वराय दत्त। तस्मात्लोकानां साक्षात्

२६ तत्कथायाः कमपि दोषं धर्तुमप्राप्य ते तस्योत्तरादाश्चर्यं मन्यमाना मौनिनस्तस्युः।

२७ अपरञ्च शशानादुत्थानानङ्गीकारिणां सिद्रूकोनां कियन्तो जना

२८ आगत्य तं पप्रच्छुः, हे उपदेशक शास्त्रे मुमा अस्मान् प्रतीति लिखेव यस्य

भ्राता भार्यायां सत्यां निःसन्तानो म्रियते स तज्जायां विवह्य

२९ तदंशम् उत्पादयिष्यति। तथाच केचित् सप्त भ्रातर आसन् तेषां ज्येष्ठो

३० भ्राता विवह्य निरपत्यः प्राणान् जहौ। अथ द्वितीयस्तस्य जायां विवह्य

३१ निरपत्यः सन् समार। तृतीयश्च तामेव व्युवाह; इत्यं सप्तभ्रातरस्तामेव विवह्य

निरपत्याः सन्तो मनुः । शेषे सा स्त्री च ममार । अतएव श्मशानादुत्थान- ३२
काले तेषां सप्तजनानां कस्य सा भार्या भविष्यति ? यतः सा तेषां सप्ताना- ३३
मेव भार्यासीत् । तदा यीशुः प्रत्युवाच, अस्य जगतो लोका विवहन्ति ३४
वाग्दत्ताश्च भवन्ति किन्तु ये तज्जगतप्रार्थिनाग्यत्वेन गणिता भविष्यन्ति ३५
श्मशानाद्युत्थास्यन्ति ते न विवहन्ति वाग्दत्ताश्च न भवन्ति ते पुन ३६
न विचिन्ते किन्तु श्मशानादुत्थापिताः सन्त ईश्वरस्य सन्तानाः स्वर्गाद्य-
दूतानां सदृशाश्च भवन्ति । अधिकन्तु मुसास्तम्बान्तिके स्थित्वा परमेश्वर ३७
ईब्राहीम ईश्वर इसहाक ईश्वरो याकुबश्चेश्वर इत्युक्त्वा मृतानां श्मशानाद्
उत्थानस्य प्रमाणं लिलेख । अतएव य ईश्वरः स मृतानां प्रभुर्न किन्तु ३८
जीवतामेव प्रभुः, तन्निक्टे सर्वे जीवन्तः सन्ति । इति श्रुत्वा कियन्तो- ३९
ध्यापका ऊचुः, हे उपदेशक भवान् भद्रं प्रत्युक्त्वान् । इतः परंतं किमपि ४०
प्रष्टुं तेषां साहसं नाभूत् ।

पश्चात् स तान् उवाच यः ख्रीष्टः स दायूदः सन्तान एतां कथां लोकाः ४१
कथं कथयन्ति ? यतः

४२ । मम प्रभुमिदं वाक्यमवदत् परमेश्वरः ।

४३ तव शत्रूनहं यावत् पादपोठं करोमि न ।

तावत् कालं मदीये त्वं दत्तपार्थ्यं उपाविश ।

इति कथां दाबूद् स्वयं गीतयन्त्येवदत् । अतएव यदि दाबूद् तं प्रभुं ४४
वदति तर्हि स कथं तस्य सन्तानो भवति ?

पश्चाद् यीशुः सर्वजनानां कर्णगोचरे शिष्यानुवांच येऽध्यापका ४५
दीर्घपरिच्छदं परिधाय भ्रमन्ति हट्टापण्योर्नमस्कारे भजनगेहस्य ४६
प्रोक्षासने भोजनमृदस्य प्रधानस्थाने च प्रीयन्ते तथा विधवानां सर्वस्वं
यसित्वा क्लृप्तं दीर्घकालं प्रार्थयन्ते तेषु सावधाना भवत तेषामुपदण्डो ४७
भविष्यति ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

१ विधवाया दानकथनं ५ मन्दिरविनाशे भविष्यद्वाक्यं १० शिष्याणां दुःखे
भविष्यद्वाक्यं १० लोकानां दुःखे भविष्यद्वाक्यं १८ उडुम्बरवृक्षस्य हटानां उप-
देशश्च २७ स्त्रीवृत्त्युपायतत्त्वकथा च ।

१ अथ धनिलोका भाण्डागारे धनं निक्षिपन्ति स तदेव पश्यति एतद्दिं
२ काचिद्दीना विधवा पणद्वयं निक्षिपति तद् ददर्श । ततो योऽगुरुवाच
३ युष्मानहं यथार्थं वदामि दरिद्रेयं विधवा सर्व्वेभ्योऽधिकं न्यक्षेप्सोत् यतो न्ये
४ स्त्रप्राज्यधनेभ्य ईश्वराय किञ्चित् न्यक्षेप्सुः किन्तु दरिद्रेयं विधवा दिनया-
पनार्थं स्वस्य यत् किञ्चित् स्थितं तत् सर्व्वं न्यक्षेप्सोत् ।

५ अपरञ्च उत्तमप्रस्तरेरुत्सृष्टद्रव्यैश्च मन्दिरं सुशोभते तरां कैश्चि-
६ दित्युक्ते स प्रत्युवाच यूयं यदिदं निचयनं पश्यथ, अस्य पाषाणैकोप्यन्य-
७ पाषाणोपरि न स्थास्यति सर्व्वं भूसाङ्गविष्यन्ति कालोऽयमायाति । तदा
ते प्रपञ्चुः, हे गुरो घटनेदृशो कदा भविष्यति? घटनाया एतस्याश्चिह्नं वा
८ किं भविष्यति? तदा स जगाद् सावधाना भवत यथा युष्माकं भ्रमं कोपि
न जनयति स्त्रीष्टोद्धर्मित्युक्त्वा मम नाम्ना बहव उपस्थास्यन्ति स कालः
९ प्रायेणोपस्थितः, तेषां पश्चान्मा गच्छत । एवं युद्धस्योपस्रवस्य च वार्त्तां
श्रुत्वा मा शङ्कध्वं यतः प्रथमम् एता घटना अवश्यं भविष्यन्ति किन्तु नापाते
युगान्तो भविष्यति ।

१० अपरञ्च कथयामास तदा देशस्य विपक्षत्वेन देशः राज्यस्य विपक्षत्वेन
११ राज्यम् उत्थास्यति नानास्थानेषु महाभूकम्पो दुर्भिक्षं मारी च
भविष्यन्ति तथा व्योममण्डलस्य भयङ्करदर्शनम् आश्चर्य्यलक्षणञ्च
१२ प्रकाशयिष्यते । किन्तु सर्व्वासामेतासां घटनानां पूर्व्वं लोका युष्मान्
धृत्वा ताडयिष्यन्ति भजनालये कारायाञ्च समर्पयिष्यन्ति च, तथा
मम नामकारणाद् युष्मान् भूपानां शासकानाञ्च सम्मुखं नेष्यन्ति
१३ साक्ष्यार्थम् एतानि युष्मान् प्रति घटिष्यन्ते । तदा किमुत्तरं वक्तव्यम्
१४ एतत् न चिन्तयिष्याम इति मनःसु निश्चिनुत । विपक्षा येन
१५ किमप्युत्तरम् आपन्तिञ्च कर्तुं न शक्यन्ति तादृशं वाक्पटुत्वं ज्ञानञ्च

युष्मभ्यं दास्यामि । किञ्च यूयं पित्रा मात्रा भ्रात्रा बन्धुना ज्ञात्या १६
कुटुम्बेन च परकरेषु समर्पयिष्यध्वे ; ततस्ते युष्माकं कञ्चन कञ्चन १७
घातयिष्यन्ति । मम नाम्नः कारणात् सर्वैर्मेनुयै यूयं हृतीयिष्यध्वे । १८
किन्तु युष्माकं शिरःकेशैकोपि न बिनाशयिष्यते तस्मादेव धैर्यमवलम्ब्य १९
स्वस्वप्राणान् रक्षत ।

अपरञ्च यिरूशालम् पुरं सैन्यवेष्टितं विलोक्य तस्योच्छिन्नतायाः २०
समयः समीप इत्यवगमिष्यथ । तदा यिज्जदादेशस्था लोकाः पर्वतं पलायन्तां २१
ये च नगरे तिष्ठन्ति ते देशान्तरं पलायन्तां ये च ग्रामे तिष्ठन्ति ते नगरं
न प्रविशन्तु यतस्तदा समुचितदण्डनाय धर्मपुस्तके यानि सर्व्वाणि लिखि- २२
तानि तानि सफलानि भविष्यन्ति । किन्तु या यास्तदा गर्भवत्यः स्तन्य- २३
दात्र्यश्च तासां दुर्गति भविष्यति यतोहेतरेतास्त्रोकान् प्रति कोपो देशे च
विषमदुर्गतिं धटिष्यते । वस्तुतस्तु ते खड्गधारापरिवृङ्गं लप्स्यन्ते बद्धाः २४
सन्तः सर्वदेशेषु नायिष्यन्ते च किञ्चान्यदेशीयानां समयोपस्थितिपर्थन्तं
यिरूशालम् पुरं तैः पदतलैर्दलयिष्यते । मूर्खचन्द्रनक्षत्रेषु लक्षणादि २५
भविष्यति भुवि सर्वदेशीयानां दुःखं चिन्ता च मित्रैश्च वीचीनां तर्जनं
गर्जनञ्च भविष्यति । भूमौ भाविघटनां चिन्तयित्वा मनुजा भिद्य मृतकल्पा २६
भविष्यन्ति यतो व्याममण्डले तेजस्विनो दोलायमाना भविष्यन्ति । तदा २७
पराक्रमेण महातेजसा च भेघारूढं मनुष्यपुत्रं आयातन् द्रक्ष्यन्ति । किन्त्वै- २८
तासां घटनानामारम्भे सति यूयं मस्तकान्युत्ताल्य ऊर्ध्वं द्रक्ष्यथ यतो
युष्माकं मुक्तेः कालः सविधा भविष्यति ।

ततस्तेनैतद्दृष्टान्तकथा कथिता, पश्यत उडुम्बरादिवृत्ताणां नवीनपत्रेषु २९
जातेषु तद्दृष्ट्वा निदाघकाल उपस्थित इति यथा यूयं ज्ञातुं शक्नुथ तथा ३०
सर्व्वासामासां घटनानाम् आरम्भे दृष्टे सतीश्वरस्य राजत्वं निकटम् इत्यपि ३१
ज्ञास्यथ । युष्मानहं यथार्थं वदामि विद्यमानलोकानामेषां गमनात् पूर्वं ३२
एतानि घटिष्यन्ते ; वरं नभोभुवर्लोपो भविष्यति मम वाक् तु कदापि ३३
लुप्ता न भविष्यति । अतएव विषमाशने पाने च सांसारिक्यां चिन्तायाञ्च ३४

युष्माकं चित्तेषु मन्त्रेषु तद्दिनम् अकस्माद् युष्मान् प्रति यथा नोप-
 ३५ तिष्ठति तदर्थं खेषु सावधानास्तिष्ठत एतद्देशस्थसर्वलोकान् प्रति
 ३६ तद्दिनम् उन्माथ इव उपस्थास्यति । यथा यूयं एतद्भाविघटना उत्तर्तुं
 मनुजसुतस्य समुखे संस्थातुञ्च योग्या भवथ कारणादस्मात् सावधानाः
 सन्तो निरन्तरं प्रार्थयध्वं ।

३७ अपरञ्च स दिवा मन्दिर उपदिश्य रात्रौ जैतुनाद्रिं गत्वा तिष्ठत्
 ३८ ततः प्रत्यूषे लोकास्तत्कथां श्रोतुं मन्दिरे तदन्तिकम् आगच्छन् ।

२२ द्वाविंशोऽध्यायः ।

१ खीष्टस्य विषदकुमन्त्रणा ७ निस्तारोत्सवीयभोज्यासादनं १५ प्रभो राज्ञिभोज्य-
 निरूपणं २१ परकरार्पकस्य कथा २४ नसलोपदेशः ३१ पितरस्यानङ्गीकारकथनं
 ३५ शिष्यान् प्राप्तं प्रश्नः ३२ उद्याने खीष्टस्य दुःखं ४० यिज्जदाविश्यासघातित्वं ५५
 पितरस्यानङ्गीकारः ६३ खीष्टं प्रत्युपहासः प्रहारश्च ६६ विचारे स्वसाध्यादानश्च ।

१ अपरञ्च क्लिष्टगूढन्यूपोत्सवस्य काल उपस्थिते प्रधानयाजका अध्या-
 २ पकाश्च यथा तं हन्तुं शक्नुवन्ति तेषां पायम् अचेष्टन्त किन्तु लोकेभ्यो
 ३ विभ्यः । एतस्मिन् समये द्वादशशिष्येषु गणित ईष्कारियोतीयरूढिमान्
 ४ यो यिज्जदास्तस्यान्तःकरणस्य शैतानाश्रितत्वात् स गत्वा यथा यीशुं तेषां
 करेषु समर्पयितुं शक्नोति तथा मन्त्रणां प्रधानयाजकैः सेनापतिभिश्च सह
 ५ चकारातेन ते तुष्टास्तस्मै मुद्रां दातुं पणं चक्रुः । ततः सोऽङ्गीकृत्य यथा लोका-
 ६ नामगाचरे तं परकरे समर्पयितुं शक्नोति तथावकाशं चेष्टितुमारभे ।
 ७ अथ क्लिष्टगूढन्यूपोत्सव दिने, अर्थात् यस्मिन् दिने निस्तारोत्सवस्य
 ८ मेधो हन्तव्यस्तस्मिन् दिने यीशुः पितरं यो हनन्नाह्वय जगाद युवां गत्वा-
 ९ स्माकं भोजनार्थं निस्तारोत्सवस्य द्रव्याण्यासादयतं । तदा तौ पप्रच्छतुः
 १० कुत्रासादयावो भवतः केच्छा ? तदा सोवादीत् नगरे प्रविष्टे कश्चिज्जल-
 ११ कुम्भमादाय युवां साक्षात् करिष्यति स यन्निवेशनं प्रविशति युवामपि
 तन्निवेशनं तत्पश्चादिला निवेशनपतिम् इतिवाक्यं वदतं, यचाहं निस्तारो-
 त्सवस्य भोज्यं शिष्यैः साङ्के भोक्तुं शक्नोमि मातिथिशाला कुच? कथामिमां
 १२ प्रभुस्त्वां पृच्छति । ततः स जना द्वितीयप्रकोष्ठीयम् एकं शस्तं कोष्ठं दर्शयि-

यति तत्र भोज्यमासादयतं । ततस्तौ गत्वा तदाक्षानुमारेण सर्वं दृष्ट्वा १३ तत्र निस्तारोत्सवीयं भोज्यमासादयामासतुः ।

अथ काल उपस्थिते येषु द्वादशभिः प्रेरितैः सह भोक्तुमुपविश्य कथित- १४ वान् मम दुःखभोगात् पूर्वं युष्माभिः सह निस्तारोत्सवस्थितस्य भोज्यं भोक्तुं १५ मयातिवाञ्छा कृता । युष्मान् वदामि यावत्कालम् ईश्वरराज्ये भोजनं १६ न करिष्ये तावत्कालम् इदं न भोक्ष्ये । तदा स पानपात्रमादाय ईश्वरस्य १७ गुणान् कीर्त्तयित्वा तेभ्यो दत्त्वावदत् इदं गृह्णीत यूयं विभज्य पितव युष्मान् वदामि यावत्कालम् ईश्वरराज्यस्य संस्थापनं न भवति तावत् १८ द्राक्षाफलरसं न पास्यामि । ततः पूर्वं गृहीत्वा ईश्वरगुणान् कीर्त्तयित्वा १९ भङ्ग्या तेभ्यो दत्त्वावदत् युष्मदर्थं समर्पितं यन्मम वपुस्तदिदं एतत् कर्म मम स्मरणार्थं कुरुष्वं । अथ भोजनान्ते तादृशं पात्रं गृहीत्वावदत् युष्मात्कार- २० णात् पातितं यन्मम रक्तं तेन निर्णीतं नयनियमरूपं पानपात्रमिदं ।

पश्यत यो मां परकरेषु समर्पयिष्यति स मया सह भोजनासन २१ उपविशति । यथा निरूपितमास्ते तदनुमारेण मनुष्यपुत्रस्य गति २२ भविष्यति किन्तु यस्तं परकरेषु समर्पयिष्यति तस्य सन्तोषा भवि-
ष्यति । तदा तेषां को जन एतत् कर्म करिष्यति तत् ते परस्परं २३ प्रष्टुमारेभिरे ।

अपरं तेषां को जनः श्रेष्ठत्वेन गणयिष्यते, अत्रार्थं तेषां विवादोभवत् । २४ अस्मात् कारणात् सेवदत् अन्यदेशीयानां राजानः प्रजानामुपरि प्रभुत्वं २५ कुर्वन्ति दारुणशासनं कृत्वापि ते भूपतित्वेन विख्याता भवन्ति च । किन्तु युष्माकं तथा न भविष्यति यो युष्माकं श्रेष्ठो भविष्यति स कनिष्ठवत् २६ भवतु यस्य मुखो भविष्यति स सेवकवद्भवतु । भोजनोपविष्टपरिचारक- २७ योः कः श्रेष्ठः ? यो भोजनाद्योपविशति स किं श्रेष्ठो न भवति ? किन्तु युष्माकं मध्येऽहं परिचारक इवास्मि । अपरञ्च यूयं मम परीक्षाकाले प्रथममारभ्य २८ मया सह स्थिता एतत्कारणात् पिता यथा मदर्थं राज्यमेकं निरूपितं २९ तथानुरूपमपि युष्मदर्थं राज्यं निरूपयामि तस्मान् मम राज्ये भोजनासने ३०

च भोजनपाने करिष्यध्वे सिंहासन उपविश्य च पिङ्गदीयानां दादश-
वंशानां विचारं करिष्यध्वे ।

३१ अपरं प्रभुत्वाच्च हे शिमेन् शिमेन् पश्य तितउना धान्यानीव

३२ युष्मान् श्रैतान् चालयितुम् ऐच्छत् किन्तु तव विश्वासस्य लोपो यथा न

भवति एतत् त्वदर्थं प्रार्थितं मया त्वन्मनसि परिवर्तितं च भ्रातृणां

३३ मनांसि स्थिरीकुरु । तदा सोवदत् हे प्रभो हं त्वया सार्द्धं कारायां चातुं

३४ मृतिं भोक्तुञ्च सञ्जितोऽस्मि । ततः स उवाच हे पितर त्वां वदामि, अथ

कुक्कुटरवात् पूर्वं त्वं मत्परिचयं वारचयस्व अपङ्गोऽयम् ।

३५ अपरं स पप्रच्छ यदा जुष्टं वृहन्नं वा वस्त्रसम्पुटं पादुकाञ्च विना युष्मान् प्राहि-

३६ ण्वेवं तदा युष्माकं कस्यापि न्यूनतासीत्? ते प्रोचुः कस्यापि न । तदा सोवदत्

किन्विदानीं जुष्टं वृहन्नं वा वस्त्रसम्पुटं यस्य नास्ति तेन तद्व्यहोतव्यं यस्य

३७ च कृपाणो नास्ति तेन स्ववस्त्रं विक्रीय स क्रेतव्यः । यतो युष्मानहं वदामि ।

‘अपराधिजनैः सार्द्धं गणितः स भविष्यति ।’

इदं यच्छास्त्रीयं वचनं लिखितमस्ति तन्मयि फलिष्यति यतो मम

३८ सम्बन्धोयं सर्व्वं सेत्स्यति । तदा ते प्रोचुः प्रभो पश्येमौ कृपाणौ स्तः । ततः

सोवदत् एतद् व्यथेष्टं ।

३९ अथ स तस्माद्वर्हिर्गत्वा स्वाचारानुसारेण जैतुनगामाद्रिं जगाम

४० शिष्याश्च तत्पश्चाद् ययुः । तत्रोपस्थाय स तानुवाच यथा परीक्षायां न पतथ

४१ तदर्थं प्रार्थयध्वं । पश्चात् स तस्माद् एकशरत्त्रेपाद् वर्हिर्गत्वा जानुनी पात-

४२ यित्वा एतत् प्रार्थयाञ्चक्रे, हे पित यदि भवान् सम्मन्यते तर्हि कंसमेनं

ममान्तिकाद् दूरय किन्तु मदिच्छानुरूपं न त्वदिच्छानुरूपं भवतु ।

४३ तदा तस्मै शक्तिं दातुं स्वर्गीयदूतो दर्शनं ददौ । पश्चात् सोऽत्यन्तं यातनया

४४ व्याकुलो भूत्वा पुनर्दृष्टं प्रार्थयाञ्चक्रे, तस्माद् दृष्ट्वा क्लेशितविन्दव इव तस्य

४५ खेदविन्दवः पृथिव्यां पतितुमारंभिर । अथ प्रार्थनात् उत्थाय शिष्याणां

४६ समीपमेत्य तान् मगोदुःखिना निद्रितान् दृष्ट्वा वदत् कुतो निद्राय, उत्ति-

ष्ठत परीक्षायाम् अपतनार्थं प्रार्थयध्वं ।

एतत्कथायाः कथनकाले दादशशिष्याणां मध्ये गणितो यिज्ञदा- ४७
नामा जनतासहितस्तेषाम् अग्रे चलित्वा यीशोऽसुम्नार्थं तदन्तिकम्
आययौ। तदा यीशुरुवाच हे यिज्ञदा किं चुम्बेन मनुष्यपुत्रं परकरेषु ४८
समर्पयसि? तदा यद्यद् घटिष्यते तदनुमाय सङ्गिभिरुक्तं हे प्रभो वयं किं ४९
खड्गाघातं करिष्यामः? तत एकः करवालेनाहत्य प्रधानयाजकस्य दासस्य ५०
दक्षिणं कर्णं चिच्छेद। अधुना निवर्तस्व इत्युक्त्वा यीशुस्तस्य श्रुतिं स्पृष्ट्वा ५१
स्वस्य चकार। पश्चाद् यीशुः समीपस्थान् प्रधानयाजकान् मन्दिरस्य ५२
सेनापतीन् प्राचीनांश्च जगाद यूयं कृपाणान् यष्टीश्च गृहीत्वा मां किं चोरं
धर्तुमायाताः? यदाहं युष्माभिः सह प्रतिदिनं मन्दिरेऽतिष्ठं तदा मां धर्तुं ५३
न प्रवृत्ताः किन्विदानीं युष्माकं समयोन्धकारस्य चाधिपत्यमस्ति।

अथ ते तं धृत्वा महायाजकस्य निवेशनं निन्युः। ततः पितरो दूरे दूरे ५४
पश्चादित्वा वृहत्कोष्ठस्य मध्ये यत्राग्निं ज्वालयित्वा लोकाः समेत्योपविष्टा- ५५
स्तत्र तैः सार्द्धम् उपविवेश। अथ वह्निर्हस्त्रिधौ समुपवेशकाले काचिद्दासी ५६
मनो निविश्य तं निरीक्ष्यावदत् पुमानयं तस्य सेङ्गऽस्थात्। किन्तु स तद् ५७
अपङ्क्त्यावादीत् हे नारि तमहं न परिचिनोमि। क्षणान्तरेऽन्यजनस्तं ५८
दृष्ट्वा ब्रवीत् त्वमपि तेषां निकरस्यैकजनासि। पितरः प्रत्युवाच हे नर नाह-
मस्मि। ततः सार्द्धदण्डद्वयात् परं पुनरन्यो जना निश्चित्य बभाषे, एष तस्य ५९
सङ्गीति सत्यं यतोयं गालीलियो लोकः। तदा पितर उवाच हे नर त्वं ६०
यद् वदसि तदहं बोद्धुं न शक्नोमि, इतिवाक्ये कथितमात्रे कुकुटो रुराव।
तदा प्रभुना व्याघ्रस्य पितरे निरीक्षिते कृकवाकुरवात् पूर्वं मां चिरप- ६१
क्लोष्यसे इतिपूर्वोक्तं तस्य वाक्यं पितरः स्मृत्वा वह्निं गत्वा महाखेदेन ६२
चक्रन्द।

तदा वै यीशु धृतस्ते तमुपहस्य प्रहर्तुमारंभेरे। एवं वस्त्रेण तस्य हृशौ ६३
बद्धा कपोले चपेटाघातं कृत्वा पप्रच्छुः कस्ते कपोले चपेटाघातं कृतवान्? ६४
गणयित्वा तद् वद। तदम्यत् तद्विरुद्धं बह्निनिन्दावाक्यं वक्तुमारंभेरे। ६५

अथ प्रभाते सति लोकप्राञ्चः प्रधानयाजका अध्यापकाश्च सभास्था मध्येसमं ६६

६७ यीशुमानोय पप्रच्छुः, त्वम् अभिषिक्तोऽसि न वास्मान् वद । स प्रत्युवाच मया
 ६८ तस्मिन्नुक्तेऽपि यूयं न विश्वमिच्छथ । कस्मिंश्चिदाक्ये युष्मान् पृष्टेऽपि मां न तदु-
 ६९ त्तरं वक्ष्यथ न त्यक्ष्यथ च । किन्त्वितः परं मनुजसुतः सर्व्वशक्तिमत ईश्वरस्य
 ७० दक्षिणे पार्श्वे समुपवेक्ष्यति । ततस्ते पप्रच्छुः, तर्हि त्वमीश्वरस्य पुत्रः ? स कथ-
 ७१ यामास यूयं यथार्थं वदथ स एवाहं । तदा ते सर्व्वे कथयामासुः, तर्हि
 साक्ष्येणान्येनास्माकं किं प्रयोजनं ? अस्य स्वमुखदेव साक्ष्यं प्राप्तम् ।

२३ अध्यायशेषः ।

१ पिलातस्य हेरोदस्य समीपे खोष्टस्य नयनं १९ पिप्सातस्य विचारो दण्डाज्ञा च
 विष्णापिन्यः स्थितः प्रति खोष्टस्य कथा २२ खोष्टस्य क्रुशे वेधनमुपहासश्च २६
 क्रुशे विद्वसेनयोः कथाच ४४ खोष्टस्य निधनं तस्य श्मशानं स्थापनञ्च ।

१ ततः सभास्थाः सर्व्वलोका उत्थाय तं पिलातसम्मुखं नीलापोद्य वक्रु-
 २ मारेभिरे, स्वमभिषिक्तं राजानं वदन्तं कैसरराजाय करदानं निषेधन्तं
 ३ राज्यविपर्य्ययं कर्तुं प्रवर्त्तमानम् एनं प्राप्ता वयं । तदा पिलातस्तं पृष्टवान् त्वं
 ४ किं यिज्जदीयानां राजा ? स प्रत्युवाच त्वं मत्स्यमुक्तवान् । तदा पिलातः
 ५ प्रधानयाजकादि लोकान् जगाद, अहमेतस्य कमण्यपराधं नाप्त्रवान् । ततः
 ते पुनः साहसिना भूत्वावदन् एष गालील एतत्स्थानपर्य्यन्ते सर्व्वस्मिन्
 ६ यिज्जदादेशे सर्व्वस्मिन् लोकानुपदिश्य कुप्रवृत्तिं याहीतवान् । तदा पिलातो
 ७ गालीलप्रदेशस्य नाम श्रुत्वा पप्रच्छ किमर्थं गालीलियो लोकः ? ततः स
 गालीलप्रदेशीयहेरोदराजाधिकारस्थलोक इति पिलातोवगत्य यिह-
 ८ शालमपुरे हेरोद् राजस्य तदा स्थिते स्तस्य समीपे यीशुं प्रेषयामास ।
 ९ तदा हेरोद् यीशुं विलोक्य सन्तुतोषयतः स तस्य वज्रदृष्टान्तश्रवणात्
 तस्य किञ्चिदाश्चर्य्यकर्म पश्यति इत्याशां कृत्वा वज्रकालमारभ्य तं द्रष्टुं
 १० प्रयाप्तं कृतवान् । तस्मात् तं वज्रकथाः पप्रच्छ किन्तु स तस्य कस्यापि
 ११ वाक्यस्य प्रत्युत्तरं नोवाच । अथ प्रधानयाजका अध्यापकाश्च प्रोत्तिष्ठन्तः
 १२ साहसेन तमपवदितुं प्रारेभिरे । एवं हेरोद् तस्य सेनागणस्य तमवज्ञाय
 १३ उपहासत्वेन राजवस्त्रं परिधाप्य पुनः पिलातं प्रति तं प्राहिणोत् । पूर्वं